

Vlaams
Parlement

ingediend op **15** (2015-2016) – Nr. 7-J
3 december 2015 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Freya Saeys, Katrien Schryvers en Peter Persyn
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2016

en over de beleidsbrief
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
2015-2016

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bart Van Malderen.

Vaste leden:

Caroline Croo, Daniëlle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Lorin Parys, Peter Persyn, Tine van der Vloet;
Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Martine Taelman;
Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Vera Celis, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester,
Manuela Van Werde;
Sonja Claes, Dirk de Kort, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
Jo De Ro, Emmily Talpe;
Jan Bertels, Ingrid Lieten;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

Documenten in het dossier:

- 15** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen
 - Nr. 7-A t.e.m. I: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- 14** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2: Amendementen
- 12** (2015-2016) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 - Nr. 2: Verslag
- 13** (2015-2016) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 16** (2015-2016) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 21** (2015-2016) – Nr. 1: Meerjarenraming
- 506** (2015-2016) – Nr. 1: Beleidsbrief
 - Nr. 2: Verslag

INHOUD

I.	Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bij de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2016.....	5
1.	Algemene budgettaire context	5
2.	Beleidskredieten Vlaamse overheid	5
3.	Evolutie beleidskredieten Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	5
4.	Generieke aanpassingen	6
5.	Duiding in detail	6
5.1.	Entiteit departement – beleidskredieten.....	6
5.2.	Entiteit IVA Zorg en Gezondheid - Programma GD: gezondheidsbeleid en het zorgbeleid voor gezinnen en ouderen	7
5.3.	VIPA.....	8
5.4.	Fonds Jongerenwelzijn.....	9
5.5.	Vlaams Zorgfonds	10
5.6.	Kind en Gezin.....	10
5.7.	VAPH.....	11
II.	Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bij de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2015-2016.....	11
1.	Inleiding	11
2.	Strategische doelstelling 1: om mensen te versterken in hun welbevinden willen we gezondheids- en welzijnsproblemen voorkomen en realiseren we, ingebed in de samenleving, laagdrempelig eerstelijns hulp.....	12
3.	Strategische doelstelling 2: we willen, vertrekkend van de mogelijkheden van mensen, zorg op maat realiseren.....	12
4.	Strategische doelstelling 3: we versterken de ondersteuning van gezinnen door essentiële elementen van het Vlaams gezinsbeleid beter op elkaar af te stemmen	16
5.	Strategische doelstelling 4: we positioneren de justitiehuisen herkenbaar in ons beleidsdomein en investeren gericht op het raakvlak tussen hulpverlening en Justitie, om tot een betere samenwerking te komen	16
6.	Strategische doelstelling 5: we zetten diverse regelgevende en maatschappelijke instrumenten in om de kwaliteit van zorg te stimuleren en sociaal ondernemerschap kansen te geven.....	17
7.	Strategische doelstelling 6: om de toenemende complexe zorgvragen te kunnen beantwoorden werken we samen met andere beleidsdomeinen, de verschillende bestuursniveaus, de wetenschap, de actoren op het terrein en de gebruikers	17

III. Algemene bespreking	17
1. Uiteenzetting door Peter Persyn	17
2. Uiteenzetting door Katrien Schryvers.....	19
3. Uiteenzetting door Freya Saeys	22
4. Uiteenzetting door Elke Van den Brandt	24
5. Uiteenzetting door Bart Van Malderen.....	26
6. Uiteenzetting door Ingrid Lieten.....	28
7. Uiteenzetting door Martine Taelman	28
8. Antwoord van minister Jo Vandeurzen	30
9. Replieken.....	36
IV. Bespreking per programma.....	38
1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	38
1.1. Ontvangstenartikelen	38
1.2. Uitgavenartikelen.....	38
1.3. CICOV	49
1.4. Zorginspectie	49
2. Vlaams Agentschap voor samenwerking aan gegevensdeling tussen de actoren in de zorg	49
3. Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden .	49
4. Jongerenwelzijn	54
5. Zorg en gezondheid	62
5.1. Ontvangsentartikelen	62
5.2. Uitgavenartikelen.....	63
6. Vlaams Zorgfonds	81
7. Kind en Gezin	83
7.1. Gezinsbijslag	88
8. VAPH.....	89
9. Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel en Rekem	99
10. Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België	99
V. Stemmingen	100
Gebruikte afkortingen.....	101

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016 tijdens haar vergaderingen van 10, 17 en 24 november en 1 december 2015. Het ontwerp van decreet werd in samenhang behandeld met het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016 (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 544/1) en de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2015-2016 (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 506/1).

I. Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bij de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2016

1. Algemene budgettaire context

Voor een gedetailleerde duiding over het algemene kader van de Vlaamse begroting voor 2016 wordt verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en de algemene toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 13/1). Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin omvat een groter wordend aandeel in het totale budget van de Vlaamse overheid, waardoor het zeker van belang is ook het Vlaamse budgettaire kader in het oog te houden.

In de algemene toelichting bij de begroting wordt dit algemene kader als volgt verwoord: "In de bijdrage van Vlaanderen aan het Belgisch Stabiliteitsprogramma engageerde de Vlaamse Regering zich tot de terugkeer naar een begrotings-evenwicht in 2017, oftewel één jaar sneller dan de Hoge Raad van Financiën in zijn advies voorstelde. Met de begroting voor het jaar 2016 wordt het tekort van 560 miljoen euro bij begrotingsaanpassing 2015 teruggebracht tot 170,9 miljoen euro, exclusief uitgaven gerelateerd aan de vluchtelingen-crisis, hetgeen Vlaanderen op het pad naar een evenwicht in 2017 houdt en bijgevolg volledig in lijn ligt met de engagementen vervat in het Stabiliteitsprogramma."

Deze budgettaire doelstellingen worden gerealiseerd, inclusief het nieuwe beleid dat de Vlaamse Regering in 2015 en 2016 heeft vooropgesteld, niet het minst voor Welzijn en Zorg. Daarnaast is op dit ogenblik geweten dat de taxshift, door het federale niveau beslist, een invloed zal hebben op de diverse private sectoren binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Alleen is op dit ogenblik het concrete effect nog niet bekend omdat de nodige cijfers hiervoor nog niet beschikbaar zijn. Toch is het belangrijk om dat aan te geven aangezien dat een invloed zal hebben op de begroting voor 2016 en, meer concreet, op een aantal maatregelen dat zal worden toegelicht.

2. Beleidskredieten Vlaamse overheid

Het budgettaire gewicht van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is sinds 2015, en meer bepaald naar aanleiding van de zesde staatshervorming, sterk toegenomen.

3. Evolutie beleidskredieten Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Waar in 2014 14,5 percent van het budget van de Vlaamse overheid voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werd vrijgemaakt, omvat dit beleidsdomein in 2016 27,4 percent van het totale budget. Het totale beleidskrediet voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin stijgt ten opzichte van 2015 met 731,5 miljoen euro of 7 percent. Een belangrijke factor in deze stijging is de inkanteling van de bevoegdheid over de financiering van de ziekenhuisinfrastructuur.

4. Generieke aanpassingen

Bij de begrotingsopmaak en -aanpassing 2015 werd voor alle bij de zesde staatshervorming overgeheveldde bevoegdheden een eerste zerobased kredietraming gemaakt. Voor het grootste deel van deze kredieten werd voor de begrotingsopmaak 2016 opnieuw een zerobased raming opgesteld.

Bij de formatie is beslist het gescostatuuat in alle beleidsdomeinen te regulariseren. Daarvoor wordt 65 miljoen euro overgeheveld vanuit het beleidsdomein Werk en Sociale Economie naar de andere beleidsdomeinen, waarvan 45,9 miljoen euro naar het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De overgedragen middelen worden ingeschreven op het krediet van waarop de gescowerknemers zullen worden gesubsidieerd.

Zoals aangegeven in de Septembeerklaring (*Hand. VI.Parl. 2015-16, nr. 1*) levert de Vlaamse Regering een inspanning naar aanleiding van de asielcrisis. Hiervoor wordt 80,4 miljoen euro ingeschreven op een provisie en 40,4 miljoen euro op verschillende kredieten, waarvan 5,7 miljoen euro voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, namelijk 3 miljoen euro bij Jongerenwelzijn, 2,6 miljoen euro bij het algemeen welzijnswerk en 200.000 euro bij Kind en Gezin. Wat extra nodig blijkt voor pleegzorg zal behandeld worden als externe kostendrijver tijdens de begrotingsaanpassing.

Daarnaast is er een aanpassing van de personeelskredieten als gevolg van de afgesproken koppenbesparing. In het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 formuleerde de Vlaamse Regering een besparingsdoelstelling op personeel: tegen het einde van 2019 moet het aantal personeelsleden van de Vlaamse overheid verder met 1950 koppen zijn gedaald. In de begroting van 2016 wordt in dit kader een besparingsinspanning van 17,3 miljoen euro verwacht. Deze inspanning wordt verdeeld over de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid. Voor Jongerenwelzijn, Kind en Gezin, VAPH en de OPZ's wordt een eigen traject uitgewerkt waarbij wordt afgeweken van de generieke besparing. Binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin worden tussen de verschillende entiteiten nog personeelskredieten herverdeeld om deze eigen trajecten zo correct mogelijk te weerspiegelen. Tot slot worden op elke post de benodigde vereffeningskredieten correct gezet afhankelijk van de betaalbehoeften.

5. Duiding in detail

5.1. Entiteit departement – beleidskredieten

In het kader van de overheveling van de Vlaamse sectorale subsidies aan de lokale besturen naar het Gemeentefonds werd het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding in 2015 gewijzigd. Als gevolg daarvan zijn de middelen voor kinderarmoedebestrijding bij lokale besturen grotendeels overgedragen aan het Gemeentefonds. Het gaat in totaal over 4,1 miljoen euro. Dit betreft een maatregel die onder de verantwoordelijkheid valt van de minister bevoegd voor de coördinatie van het armoedebeleid.

Om de stijging van de anciënniteit in de CAW's en de centra voor teleonthaal op te vangen, worden de subsidies vanuit de algemene middelen met 827.000 euro verhoogd.

De gescostatuten in de CAW's worden vanaf 1 januari 2016 geregulariseerd. Hiertoe wordt de reguliere subsidiëring van de betrokken centra opgetrokken. Er wordt in totaal 3,4 miljoen euro overgedragen vanuit het beleidsdomein Werk.

In het kader van de vluchtelingen crisis is een toename van de vraag naar ondersteuning van woonbegeleiding onvermijdelijk. Daarom opteert de Vlaamse Regering voor een versterking van de CAW's in nauw overleg met de lokale besturen. Hiervoor wordt 2,6 miljoen euro toegevoegd aan dit begrotingsartikel.

In de loop van 2016 wordt het EVA Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg opgericht. Er wordt een beperkt werkingsbudget voor dit agentschap opgenomen.

Het budget voor mobiliteitshulpmiddelen wordt op basis van constant beleid aangepast aan de geraamde stijging van de uitgaven. Dat is een stijging met 2,3 miljoen euro.

Bij de begrotingsaanpassing 2015 werd het beleidskrediet voor de bevoegdheid Justitie eenmalig verhoogd met één miljoen euro, overgeheveld vanuit andere entiteiten. Ook het werkingskrediet werd eenmalig met één miljoen euro verhoogd voor ICT-investeringen in de justitiehuisen. Deze bedragen worden opnieuw in mindering gebracht en toegevoegd aan de dotatie van het VAPH en van Jongerenwelzijn. De stijging van het aantal opdrachten in uitvoering van de federale wetgeving zoals opgenomen in artikel 47/10 van de bijzondere Financieringswet wordt erkend als externe kostendrijver voor de huur van enkelbanden, tolken en leefvergoedingen. Deze kostendrijver zal worden geoperationaliseerd vanaf de begrotingsaanpassing 2016.

In het budget voor de kinderbijslag zijn de noodzakelijke uitgaven opgenomen op basis van de ramingen van FAMIFED over de uitgaven voor de gezinsbijslag en over de enveloppe voor de betalings- en beheerskosten. Dit bedrag van 3,58 miljard euro is samengesteld uit twee bestanddelen. De effectieve uitgaven voor de gezinsbijslag bedragen 3,46 miljard euro en de enveloppe voor de betalings- en beheerskosten bedraagt 119,5 miljoen euro.

De uitgaven voor de gezinsbijslag stijgen met 12,5 miljoen euro in vergelijking met de begrotingsaanpassing 2015 ten gevolge van het toegenomen aantal kinderen dat recht heeft op gezinsbijslag en door de aanpassing van de inkomensgrenzen met 1,25 percent in 2015. Bij het toekennen van de welvaartsenveloppe in 2015 is immers beslist om de inkomensgrenzen in de kinderbijslag te verhogen met 1,25 percent zodat de ingezette middelen van de welvaartsenveloppe niet tenietgedaan worden. De kosten van deze maatregel bedroegen 1,1 miljoen euro. De enveloppe voor de werkingskosten neemt, in overeenstemming met de bijzondere Financieringswet, toe met 1,8 miljoen euro.

Voor wat de indexering van de kinderbijslag betreft, baseerde de Vlaamse Regering zich op het ogenblik van de opmaak van de begroting 2016 op de prognoses van het Planbureau die ervan uitgingen dat er geen indexoverschrijding zou zijn die een effect zou hebben in 2016.

Dat neemt niet weg dat de Vlaamse Regering de impact van een toekomstige overschrijding van de spilindex op het gepaste moment zal overleggen. Wat de kinderbijslag betreft, moet dat ook gezien worden in de opbouw van een eigen Vlaamse kinderbijslag.

5.2. Entiteit IVA Zorg en Gezondheid – Programma GD: gezondheidsbeleid en het zorgbeleid voor gezinnen en ouderen

Op de begroting van het Agentschap Zorg en Gezondheid worden verschillende kredieten van de zesde staatshervorming opnieuw bepaald op basis van de recentste informatie en de geconstateerde reële uitgaven. Zo wordt het budget voor de initiatieven inzake beschut wonen met 0,8 miljoen euro verlaagd en

wordt het krediet voor de psychiatrische verzorgingstehuizen met 136.000 euro verhoogd. Het krediet op het artikel voor de eerstelijnsgezondheidszorg wordt met 3 miljoen euro verlaagd en het krediet voor de revalidatieconventies wordt verhoogd met 2,9 miljoen euro.

Het krediet voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden wordt overgeheveld naar het Zorgfonds, waar het geïntegreerd kan worden in de Vlaamse sociale bescherming. Op basis van de meest recente gegevens over de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden worden de verwachte uitgaven voor 2016 geraamd op 363.797 miljoen euro, wat ongeveer 8 miljoen euro minder is dan geraamd in 2015.

In het kader van de zesde staats hervorming is een van de grootste overgeheveld budgetten dat voor de woonzorgcentra. Bij de begrotingsaanpassing 2015 is beslist om de erkenningskalender voor de woongelegenheden in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf goed te keuren waarbij er voor 2015 een eerste opstap met 2348 woongelegenheden wordt gepland. Er is ook beslist dat er in 2016 3287 extra woongelegenheden kunnen bijkomen met bijpassende financiering.

Naast de uitbreiding van het aantal woongelegenheden wordt in 2016 een aangepaste financiering vrijgemaakt a rato van 10,8 miljoen euro extra in functie van de zorgwaarte.

Budgettaire vertaalt zich dit in volgende zaken. Ten eerste leidt de uitvoering van de erkenningskalender tot een verhoging van de kosten met 45,2 miljoen euro. Daarnaast wordt de reële stijging van de zorgwaarte binnen de erkende robbedden gefinancierd, wat zorgt voor een verhoging van de kosten met 16,1 miljoen euro. Ten derde wordt vanaf 1 juli 2016 de animatiesubsidie gekoppeld aan het zorgforfait dat op basis van de zorgwaarte en voor de hele sector wordt uitbetaald. Er wordt 10,1 miljoen euro overgeheveld van het artikel waarop de animatiesubsidie tot nu toe werd uitbetaald naar het krediet voor woonzorgcentra. Tot slot wordt in 10,8 miljoen euro voorzien voor bijkomende rvt-erkenningen. Ze worden opgevangen binnen het reeds vrijgemaakte budget.

Ten gevolge van dat alles wordt het budget voor de woonzorgcentra verhoogd met 74,7 miljoen euro.

Er wordt 10,1 miljoen euro overgeheveld vanop het artikel over ouderenzorgbeleid. Het krediet op dat artikel wordt echter met 20,1 miljoen euro verlaagd. De totale beschikbare kredieten worden verlaagd met ongeveer 11 miljoen euro om de budgettaire doelstellingen te behalen. Door de inkanteling van de animatiesubsidie in het forfait en een verschil in het tijdstip van aanrekenen tussen de Vlaamse overheid en het RIZIV, kan deze verlaging gedeeltelijk eenmalig worden opgevangen in 2016. Er worden ondertussen maatregelen uitgewerkt ter compensatie.

Er werd bij de begrotingsaanpassing 2015 een artikel gecreëerd om leningen te kunnen toekennen in het kader van het Impulsefonds. Het krediet dat beschikbaar wordt gesteld voor deze leningen wordt verhoogd met 2,5 miljoen euro.

5.3. VIPA

In de kredieten van het VIPA komen verschillende operaties tot uiting. Ten eerste is er de toevoeging van 100 miljoen euro aan vastleggingskredieten waarmee de investeringen in welzijns- en gezondheidsinfrastructuur een relance moeten kennen. Naast dit nieuwe beleid wordt ook een krediet opgenomen voor de

financiering van de vanaf 1 januari 2016 budgettair op te nemen bevoegdheid over de ziekenhuisinfrastructuur. Tegelijk wordt ook de operatie voor de eenmalige uitbetaling van de gebruikstoelagen verder verwerkt, en worden de betaalkredieten correct gezet.

In het kader van de begrotingsaanpassing 2015 heeft de Vlaamse Regering beslist om te werken aan een forfaitair systeem voor de investeringen in woonzorgcentra en ziekenhuizen. Op deze manier kan de Europese toets doorstaan worden.

De regelgeving voor de opstart van deze financieringssystemen – voor de ziekenhuizen voorheen het groot onderhoud en de herconditionering – is in opmaak. Voor het forfaitaire systeem voor de investeringen in woonzorgcentra werd reeds een gunstig advies van het INR ontvangen. De afspraak is gemaakt om deze regelgeving in overleg met de sector verder uit te werken en om bij de begrotingsaanpassing 2016 een machtiging te verlenen voor deze investeringen. De effectieve uitbetaling van het forfait voor de woonzorgcentra wordt niet meer gepland voor 2016, aangezien pas bij ingebruikname van de woongelegenheden een forfait wordt uitbetaald. Er wordt wel een kleine VAK-buffer gecreëerd.

Voor de uitgaven in het kader van de bevoegdheidsoverdracht van de financiering van de ziekenhuisinfrastructuur (A1/A3) wordt in totaal een bedrag van 505,5 miljoen euro vrijgemaakt. Dit bedrag wordt opgesplitst in een bedrag van 420 miljoen euro om te kunnen voldoen aan de verplichtingen van de bijzondere Financieringswet. Dat betekent dat deze uitgaven nodig zijn om in het verleden gemaakte engagementen verder na te komen.

Daarnaast is er in een bedrag van 85 miljoen euro voorzien voor de opstart van het forfait voor instandhouding en onderhoud voor de ziekenhuizen, met name het basisforfait. Bovenop de 85 miljoen euro wordt het VIPA in een decreetsbepaling gemachtigd om voor 30 miljoen euro bijkomende verbintenissen vast te leggen voor de opstart van datzelfde forfait voor instandhouding en onderhoud voor de ziekenhuizen. Om de betaaleffecten van deze 30 miljoen euro op te vangen, zijn nog geen middelen vrijgemaakt in de begroting, in afwachting van de verdere uitwerking van dit systeem.

Ook voor nieuwe structurele investeringen in ziekenhuizen wordt een forfaitair systeem uitgewerkt. Hiervoor zijn in 2016 nog geen kredieten vrijgemaakt aangezien dat gekoppeld zal worden aan een inhoudelijke zorgstrategische oefening die in 2016 wordt opgestart.

Op basis van deze aanpak van de ziekenhuizen en woonzorgcentra is het mogelijk om de 100 miljoen euro aan nieuwe machtigingen prioritair in te zetten voor het wegwerken van de wachtlijst in de klassieke financiering. Binnen die 100 miljoen euro blijft er een marge in VAK om op termijn ook voor het forfaitaire systeem in de woonzorgcentra de benodigde betaalkredieten te kunnen vrijmaken.

De uitgaven van de alternatieve financiering, dat zijn gebruikstoelagen, nemen af van 180,5 miljoen euro tot 158,3 miljoen euro door de operatie van de eenmalige uitbetaling van de gebruikstoelagen.

5.4. Fonds Jongerenwelzijn

De dotatie aan het Fonds Jongerenwelzijn verhoogt met 5,8 miljoen euro door een extra budget van 1,7 miljoen euro voor weddedrift; een extra budget van 1,1 miljoen euro voor de groei in pleegplaatsingen, internaten en versnelde indicatiestelling – specifieke actie; een extra budget van 3 miljoen euro voor de

asielcrisis; en extra uitgaven ten gevolge van de regularisatie van de gesco's van 41.000 euro. Anderzijds wordt er 1,8 miljoen euro overgeheveld naar het loon- en werkingskrediet voor de opstart van de uitbreiding in de gemeenschapsinstellingen.

Daarnaast wordt, zoals elk jaar, ook een investeringsmachtiging verleend. Eind 2015 eindigt het bouwproces van enkele grote infrastructuurprojecten. In 2016 worden er geen grote infrastructuurwerken opgestart. Het vastleggingskrediet wordt vastgelegd op 5,2 miljoen euro, voornamelijk voor infrastructuurwerken aan het gebouw in Everberg. De eenmalige machtiging in 2015 van 4 miljoen euro wordt uit het krediet verwijderd. Ten slotte wordt in een decreetbepaling het niet-benutte vastleggingskrediet uit 2015 en 2016 overgedragen naar 2017.

Verder wordt een budget van 880.000 euro vrijgemaakt voor de doorstart van een gespecialiseerde voorziening voor de opvang en begeleiding van tien MOF-jongeren in Mechelen.

5.5. Vlaams Zorgfonds

Op de begroting van het Vlaams Zorgfonds bedraagt de geraamde dotatie voor de zorgverzekering 133,7 miljoen euro. Dat is een verhoging met 12,8 miljoen euro ten aanzien van 2015. De belangrijkste verklarende factoren zijn enerzijds de verwachte daling van de inkomsten uit beleggingen met 5,9 miljoen euro en de subsidies voor tenlastenemingen in de zorgverzekering en indicatiestellingen die stijgen met ongeveer 10 miljoen euro. De tenlastenemingen stijgen voornamelijk ten gevolge van de aangroei van het aantal bedden in de woonzorgcentra in overeenstemming met de erkenningskalender. De groei van de rechthebbenden in de mantel- en thuiszorg wordt op 4 procent geraamd.

De verschillende boekhoudkundige verrekeningen van de administratieve geldboetes doen de dotatie dalen met 2,5 miljoen euro. De inkomsten uit ledenbijdragen worden 824.000 euro hoger geraamd dan in 2015 op basis van de beschikbare bevolkingsprognoses.

De dotatie voor het Vlaams Zorgfonds blijft een sluitpost voor de andere posten binnen de zorgverzekering. De uitgaven voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden worden ook opgenomen in de begroting van het Vlaams Zorgfonds.

5.6. Kind en Gezin

Aan ontvangstenzijde stijgen de ouderbijdragen in de kinderopvang met 9,3 miljoen euro in vergelijking met de begrotingsaanpassing 2015. De toename ten opzichte van 2015 is te wijten aan verschillende factoren, waaronder de reorganisatie van de inkomstenstarieven voor de kinderopvang die inging op 1 mei 2015. Deze meerontvangsten komen vanaf 2016 op kruissnelheid omdat deze nieuwe regelgeving vanaf 1 januari 2016 op alle inkomensgerelateerde kinderopvang van toepassing wordt. Ook de extra inkomstenstarieven voor nieuwe initiatieven die opstartten in 2015, en de uitbreiding die op kruissnelheid komt in 2016, veroorzaakt mee het effect.

Aan uitgavenzijde wordt een budget toegevoegd van 30,6 miljoen euro voor de gesco-operatie binnen de kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie. Dat betekent dat bijna de helft van de gesco-operatie van de Vlaamse overheid bij Kind en Gezin gerealiseerd wordt.

Er wordt 3 miljoen euro toegekend voor nieuw beleid. Dat wordt ingezet voor de uitbreiding van het aantal trap 1-plaatsen en voor de trap 2b-plaatsen in de groepsopvang, alsook voor de structurele en financiële inbedding van de

pedagogische en taalondersteuningsorganisaties die opgericht worden in uitvoering van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters.

Voor de toegenomen anciënniteit in de sectoren van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning en de preventieve gezinsondersteuning wordt 286.000 euro extra ingezet en voor de toegenomen gemiddelde leeftijd van het personeel in de kinderopvangsector wordt er een bedrag uitgetrokken van 839.000 euro. Ten slotte wordt nog een bedrag van 193.000 euro toegevoegd in het kader van de asielcrisis.

Er dienen verder nog maatregelen genomen te worden teneinde de besparingen die in 2015 werden opgestart op een recurrente wijze binnen de begroting van Kind en Gezin te realiseren. Hierbij is het de bedoeling maximaal de werkgelegenheid, de kwaliteit en het aanbod te vrijwaren. Zodra de effecten van de federale taxshift op deze sector bekend zijn, zullen verder maatregelen worden genomen.

5.7. VAPH

De dotatie aan het VAPH stijgt ten opzichte van de aangepaste begroting 2015 zonder de toevoeging van het uitbreidingsbeleid met 4,7 miljoen euro. Er wordt onder andere 1,75 miljoen euro teruggeplaatst die eenmalig bij het departement was gebudgetteerd. Er komt 1,3 miljoen euro voor de gesco's. Voorts spelen de gebruikelijke kostendrijvers hun rol.

Ook het uitbreidingsbeleid 2016 wordt ingevoegd. In totaal gaat het om 18 miljoen euro, samengesteld uit 10 miljoen euro toename uit de algemene middelen en 5 miljoen euro ten gevolge van een beleidsverschuiving waarbij de aanvullende infrastructuursubsidies (ESR 52) worden afgebouwd die bovenop de VIPA-subsidies werden toegekend en 3 miljoen euro die eenmalig wordt gemobiliseerd.

De beschikbare middelen zullen in eerste instantie worden aangewend voor de start met de toekenning van het basisondersteuningsbudget, en voorts worden ingezet voor de opstart van de persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen, trap 1 en trap 2. Binnen trap 2 zullen deze voornamelijk ingezet worden voor personen met zware ondersteuningsnoden die kunnen instappen in de VIPA-bufferplaatsen en voor de eerste toekenningen van persoonsvolgende financiering, in het bijzonder via de procedure noodsituatie, persoonsvolgend budget na noodsituatie en in de spoedprocedure.

II. Toelichting door Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bij de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2015-2016

1. Inleiding

Het tweede jaar van deze regeerperiode dient zich opnieuw aan als een grote uitdaging. In een budgettair niet evidente context wordt werk gemaakt van verschillende grote transities die een beslissende impact hebben op de praktijk van zorg- en dienstverlening.

In eerste instantie is er de uitdaging van de zesde staatshervorming. Er wordt gezocht naar een evenwicht tussen het verzekeren van de continuïteit en, waar dat kan, het cliëntgericht en vraaggestuurd vernieuwen, afstemmen en vereenvoudigen van procedures en processen.

De reeds ingezette en komende transitie in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zijn momenteel zo omvattend dat een gestructureerde benadering ervan, met het oog op een draagvlak bij de stakeholders, aan belang wint. De overtuiging leeft dat onder andere de op stapel staande conferentie van het jonge kind, de conferentie inzake de positionering van de drughulpverlening die eind oktober 2015 plaatsvond, de eerstelijnsgezondheidsconferentie en het bestendigen van de gezondheidsconferenties, de basis kunnen leggen voor een gedeelde aanpak van grote maatschappelijke uitdagingen.

Deze beleidsbrief volgt het stramien van de zes strategische doelstellingen zoals geformuleerd in de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 125/1) die de hele legislatuur bestrijkt.

2. Strategische doelstelling 1: om mensen te versterken in hun welbevinden willen we gezondheids- en welzijnsproblemen voorkomen en realiseren we, ingebed in de samenleving, laagdrempelig eerstelijns hulp

Er wordt onder meer werk gemaakt van algemene acties inzake gezondheidsbevordering en dat samen met de partnerorganisaties waarvoor momenteel een oproep gefinaliseerd wordt. Voorts is er de evaluatie van de gezondheidsdoelstellingen Tabak, alcohol en drugs (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, nr. 2155/1) en van Voeding en Beweging (*Parl.St.* VI.Parl. 2009, nr. 112/1) die aflopen. Die evaluatie is opgezet en beoogt een vernieuwing van beide gezondheidsdoelstellingen op een conferentie waarbij beide worden gebundeld onder de noemer 'gezonde levensstijl'.

Andere acties zijn de verdere uitrol van de nieuwe Vlaamse gezondheidsdoelstelling voor de bevolkingsonderzoeken naar baarmoederhals-, borst- en dikkedarmkanker (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 291/1) en de versterking van de bevolkingsonderzoeken; suïcidepreventie met een versterkte focus op de hoogrisicogroepen, zoals holebi's en jonge moeders met een postnatale depressie; een vernieuwing van de preventieve zorg bij Kind en Gezin, ook hiermee wordt een belangrijk accent gelegd op de zorg en ondersteuning van onze jongste kinderen; de strijd tegen onderbescherming; de verdere uitbouw van onlinehulpverlening; en een geïntegreerde onthaalfunctie voor het eerstelijns welzijnswerk, ingebed op lokale schaal.

3. Strategische doelstelling 2: we willen, vertrekkend van de mogelijkheden van mensen, zorg op maat realiseren

Centraal in deze strategische doelstelling staat de Vlaamse sociale bescherming die mede door de zesde staatshervorming een prioriteit vormt. Daaronder vallen immers de zorgverzekering, het basisondersteuningsbudget voor mensen met een handicap, de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en, op termijn, de leeftijdsonafhankelijke hulpmiddelen, de mobiliteitshulpmiddelen, een afgestemde en vraaggestuurde financiering van de residentiële ouderenzorg en van de thuiszorg, de revalidatiecentra, de opvang in de psychiatrische verzorgingstehuizen en beschut wonen.

De Vlaamse sociale bescherming moet ervoor zorgen dat mensen met chronische zorgnoden aangepaste, kwalitatieve en betaalbare zorg krijgen, thuis of in een residentiële context. Het uitgangspunt is het cirkelmodel dat ook gehanteerd wordt in de persoonsvolgende financiering voor personen met een beperking. Mensen worden in hun langdurige zorgnood ondersteund om de regie van hun zorg in eigen handen te houden en hun leven verder te leiden, ingebed in de samenleving, met de steun van familie, vrienden, mantelzorgers en vrijwilligers waar mogelijk, en van professionele en gespecialiseerde zorg waar nodig. De

conceptnota Vlaamse sociale bescherming werd begin november 2015 na een adviesronde definitief afgewerkt in de Vlaamse Regering.

De komende jaren wordt de Vlaamse sociale bescherming stapsgewijs uitgebouwd. De eerste fase bestaat uit drie onderdelen: de zorgverzekering, de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en het basisondersteuningsbudget voor personen met een beperking. Het voorontwerp van decreet werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De adviezen worden ingewacht.

Een tweede fase dient zich aan vanaf 1 januari 2018. Op dat moment staat Vlaanderen in voor de effectieve overname van een aantal sectoren in het kader van de zesde staatshervorming, met name de mobiliteitshulpmiddelen, de residentiële ouderenzorg, de opvang in beschut wonen, de psychiatrische verzorgingstehuizen en revalidatie.

De derde fase wil de Vlaamse Regering realiseren tegen eind 2018 met een vernieuwd en uitgebreid decreet op de Vlaamse sociale bescherming, gebaseerd op nieuwe persoonsvolgende en vraaggestuurde concepten voor alle bouwstenen.

Voor de sector van de personen met een beperking dient 2016 zich aan als een belangrijk jaar in een ongeziene transitie. Geënt op de persoonsvolgende financiering en conform Perspectief 2020 (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 632/1) wordt verder werk gemaakt van innovatie en van de evolutie naar een systeem waardoor de personen met een handicap maximaal in eigen regie vorm kunnen geven aan hun zorg. Voorts groeit het beleid naar meer zorggarantie voor de meest zorgbehoevenden.

In 2016 zullen voor het eerst mensen met een handicap een persoonsvolgend budget in handen krijgen en worden de eerste basisondersteuningsbudgetten toegekend. Hierbij zal voorzien worden in begeleiding voor alle stakeholders, aangepaste instrumenten zoals bijvoorbeeld een sjabloon voor het opmaken van ondersteuningsplannen door de betrokkene zelf, de invulling van de randvoorwaarden en de nodige communicatie. Ook het VAPH zal hierbij een grondige reorganisatie ondergaan.

Burgerinitiatieven, die gericht werk maken van een specifiek aanbod, worden ondersteund door GIPSO. Door de introductie van het persoonsvolgende financieringssysteem krijgen deze initiatieven meer mogelijkheden en opportuniteiten.

Een bijzonder aandachtspunt bij deze evolutie is de impact die ze hebben op het proces van de integrale jeugdhulp. Op basis van een permanente dialoog over de ontwikkelingen bij respectievelijk het VAPH en Jongerenwelzijn zal de afstemming tussen de beide processen tot op het operationele niveau verzekerd worden.

De zesde staatshervorming die heel wat bevoegdheden over de organisatie en ondersteuning van de eerste lijn naar de gemeenschappen overhevelt, vormt een goede basis om meer samenwerking te organiseren op de eerste lijn, zowel tussen zorgaanbieders onderling, als tussen Gezondheid en Welzijn en tussen de verschillende zorgniveaus, van generalistische tot hooggespecialiseerde zorg. Modellen zoals het Chronic Care Model van Wagner en het model van de Wereldgezondheidsorganisatie en de American Association on Mental Retardation inspireren de ontwikkeling van een Vlaams model van integrale zorg en ondersteuning.

In dit kader startte het traject naar een eerstelijnsconferentie. Uiteindelijk dient het proces uit te monden in definitieve voorstellen die op een conferentie in het voorjaar van 2017 gepresenteerd worden aan het grote publiek. Essentieel hierbij

is dat dit ook leidt tot versterking, afstemming, vereenvoudiging en integratie van de structuren op de eerste lijn.

Ook voor de ouderenzorg dient zich een rijk gevulde veranderingsagenda aan met de inkanteling van de federale bevoegdheden, de groei van het aanbod en de vraag naar een meer op de zorgzwaarte afgestemde financiering. Dat wordt geleidelijk aan en in nauw overleg met de sector uitgewerkt. In dit kader wordt gewerkt aan een visie op de toekomst in een conceptnota 'Dichtbij en Integraal', aangepast aan de evoluties in de samenleving en de veranderende vragen van de gebruikers.

Op de agenda staan het uitwerken van een transparant prijzenbeleid dat rekening houdt met de betaalbaarheid voor de gebruiker en de financiële draagkracht voor de voorzieningen; een heroriëntatie en actualisatie van de visie en werking van de animatiefunctie; een nieuw forfaitair financieringssysteem voor infrastructuur; een beheersbare groei in het aanbod van woonzorgcentra; een financiering in functie van zorgzwaarte; en de opvolging en versterking van de set van kwaliteitsindicatoren.

De gezinszorg en aanvullende thuiszorg worden voort afgestemd op hun kerntaken. In 2015 is werk gemaakt van een taakuitzuivering binnen de gezinszorg: poetstaken die nog door verzorgend personeel werden uitgevoerd, worden thans door logistieke medewerkers opgenomen. In 2016 zal deze taakuitzuivering volledig gerealiseerd zijn. Er wordt een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om het urencontingent van de gezinszorg efficiënter in te zetten, en verder werk gemaakt van flexibilisering.

Het is de bedoeling dat deze zorg en gezinsondersteuning breed wordt aangeboden. Hierbij wordt gedacht aan kraamzorg, opvoedingsondersteuning, zorg voor personen met een handicap, zorg voor personen met psychische problemen, ouderenzorg enzoverder. Aanvullende thuiszorg zal worden ingezet in zorgsituaties waarbij op basis van inschaling zorgdoelstellingen zijn bepaald. In die zin is aanvullende thuiszorg complementair aan dienstencheques, maar is het er toch duidelijk van gescheiden.

Er wordt gewerkt aan een omvattende visie op de geestelijke gezondheidszorg. Er wordt gezocht hoe de overlegplatforms een plaats kunnen krijgen in het Vlaamse landschap. Samen met de federale overheid wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de zorgnetwerken en zorgcircuits voor volwassenen en de recent opgestarte initiatieven voor kinderen en jongeren. Men onderzoekt of er reconversies mogelijk zijn naar k-bedden met de intentie om intersectorale initiatieven te ontwikkelen voor jongeren met heel complexe problematieken. Het beleid beseft dat dit eveneens een gepaste infrastructuur zal vragen. VIPA zal hierop inzetten. Ter voorbereiding van de overgang naar nieuw beleid wil men in een regelluwe context ervaring opdoen met flexibele woonzorgvormen voor chronische psychiatrische patiënten. Hiertoe is een oproep gelanceerd voor proeftuinen woonzorg in de geestelijke gezondheidszorg. De voornaamste doelstelling van de oproep is te komen tot een aangepaste woonomgeving en betere zorg op maat, met focus op herstelgericht werken, maximaal empowerment van de bewoners, inzet van mantelzorg en integratie in de buurt.

Vlaanderen is sinds 1 juli 2014 bevoegd voor de revalidatieovereenkomsten inzake verslavingszorg. Tot eind 2017 gebeurt de operationele aansturing nog door het RIZIV. Het is de bedoeling de verslavingszorg in het ruimere kader van de geestelijke gezondheidszorg te situeren. De Vlaamse overheid maakt werk van een eigen visie op deze nieuwe bevoegdheid. De voorbereiding gebeurt in overleg met de betrokkenen. Op 30 oktober 2015 is tijdens een congres de visietekst die resulteerde uit het overleg gepresenteerd. Hierop zal verder worden gewerkt.

Om het ziekenhuislandschap beter te laten aansluiten op de effectieve noden en om beter in te spelen op de wisselende zorgvraag, moet het beleid komen tot een Vlaamse langetermijnvisie die de krijtlijnen bevat voor het aanbod aan gespecialiseerde en supergespecialiseerde zorg, de spreiding ervan en de grootte. In dit zorgstrategische plan, dat in overleg met de sector wordt opgemaakt, moet er aandacht en ruimte zijn voor netwerken en samenwerking. Om dat te realiseren wordt thematisch te werk gegaan en een aantal proeftuinen opgericht om deze ideeën verder te concretiseren, met name voor zeldzame ziekten, beroertezorg en een zorgprogramma pediatrie basiszorg.

Actieplan 3.0 'Werk maken van werk in de zorgsector' is uitgewerkt, goedgekeurd door de Vlaamse Regering en toegelicht voor de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 355/1 en 2). De lopende acties rond instroom, doorstroom en organisatie worden verdergezet, in overleg met Werk en Onderwijs.

Vlaanderen werd na de zesde staatshervorming bevoegd voor de subcontingentering. Er wordt onderzocht of, door het uitwerken van subquota voor bepaalde categorieën met daaraan gekoppelde incentives, het medische aanbod beter afgestemd kan worden op de zorgvraag.

Met betrekking tot de erkenning van de gezondheidszorgberoepen zal vanaf begin 2016 – wanneer dit operationeel overkomt van de federale naar de Vlaamse Overheid – een aanvraag digitaal ingediend kunnen worden in een e-loket. Het is de bedoeling om ook de behandeling van de aanvragen door administratie en adviserende commissies vanaf begin 2016 digitaal af te handelen.

Ook de jeugdhulp is in evolutie. Voor de verdere implementatie van de integrale jeugdhulp wordt in eerste instantie verwezen naar de hoorzittingen en gedachtewisselingen in het Vlaams Parlement (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 455/1) en de resolutie van 8 juli 2015 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 427/2) die daarvan het resultaat is. De bepalingen van de resolutie zijn mee een richtsnoer voor het verder in toepassing brengen van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp. Uiteraard in het licht van het Vlaams Actieplan Jeugdhulp dat eerder door de Vlaamse Regering is goedgekeurd.

Om dat coherent te kunnen doen is, er nood aan een doorgedreven programma-management dat systematisch werk maakt van de verschillende acties uit de resolutie en het actieplan. Dat wordt momenteel ontwikkeld. Ondertussen wordt werk gemaakt van een aantal quick wins, zoals onder meer de vereenvoudiging van het A-document, de verdere uitbouw van de consultfunctie bij de OCJ's en de uitbreiding van het aanbod van de gemeenschapsinstellingen. Gepast omgaan met verontrusting blijft een speerpunt, evenals de uitbouw van de samenwerking met de kinder- en jongerenpsychiatrie. Bij dat alles gaat bijzondere aandacht naar vertegenwoordiging, participatie en rechten in de jeugdhulp.

Er wordt ook geïnvesteerd in de opvang en begeleiding van meisjes met complexe problematieken die zich in precaire situaties bevinden. Enerzijds ontvangt Child Focus een projectsubsidie om de problematiek van loverboys in beeld te brengen. Anderzijds gaat een traject van start om na te gaan of er een kwaliteitsvol alternatief voor gesloten opvang gecreëerd kan worden in de private voorzieningen van Jongerenwelzijn.

In de strijd tegen geweld, misbruik en kindermishandeling wordt een stap vooruit gezet in de informatie-uitwisseling tussen hulpverlening, politie en Justitie. Er wordt onderzocht hoe de regelgeving bijgestuurd kan worden. 1712 wordt verder bekendgemaakt waarbij wordt ingezet op online.

De recente vluchtelingenproblematiek impliceert een verhoogde instroom en vraag naar onthaal en opvangplaatsen, individuele psychosociale begeleiding (met aandacht voor trauma's) en medische/psychosociale preventie. In dit kader is een oproep gelanceerd naar de betrokken sectoren, teneinde een aantal acties mee invulling te geven. Voor de opvang van gezinnen met kinderen zal in een samenwerking tussen Pleegzorg Vlaanderen, Vluchtelingenwerk Vlaanderen en de diensten binnen de jeugdhulp met expertise in de opvang van vluchtelingen een proefproject starten om de huidige kandidaat-gastgezinnen te matchen met een vluchtelingengezin.

4. Strategische doelstelling 3: we versterken de ondersteuning van gezinnen door essentiële elementen van het Vlaams gezinsbeleid beter op elkaar af te stemmen

Er wordt een eerste bilan opgemaakt van de Huizen van het Kind, een van de belangrijke hefboomen in het gezinsbeleid, dat mee de basis zal vormen voor verdere beleidskeuzes.

De voorschoolse kinderopvang wordt voort ondersteund in de transitie die het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters vormgaf. Er wordt gezocht naar regelluwte en administratieve lastenverlaging zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit. Verder zal het aanbod een beperkte uitbreiding kennen en is er aandacht voor de financiële leefbaarheid. De nieuwe tariefstructuur wordt aandachtig gemonitord.

In de opvang en vrije tijd van schoolkinderen zal de regierol op termijn bij de lokale besturen gelegd worden. Die visie werd in samenwerking met de paritaire commissie decentralisatie uitgeklaard, verankerd in een conceptnota voor een nieuw decreet en op 17 juli 2015 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De conceptnota is voor advies voorgelegd aan de betrokken strategische adviesraden. De adviezen hebben de Vlaamse Regering bereikt. Ze worden verwerkt in de nota die, na goedkeuring door de Vlaamse Regering, wordt voorgelegd aan het Vlaams Parlement. De nota zal de basis vormen voor een nieuw regelgevend kader.

Vlaanderen grijpt met de overheveling van de kinderbijslag de opportuniteit aan om de ondersteuning van gezinnen doelmatiger aan te pakken en een geïntegreerd gezinsbeleid uit te werken. In 2016 wordt een nieuw decreet op de Vlaamse kinderbijslag voorbereid. Het decreet zal de basis leggen voor een nieuw inhoudelijk systeem voor de kinderbijslag en voor de manier waarop de kinderbijslag zal worden uitbetaald.

Daarnaast organiseert de Vlaamse overheid een transparant adoptietraject waarin de rechten van adoptiekind, kandidaat-adoptant en afstandsouder zo optimaal mogelijk op elkaar worden afgestemd. Het decreet van 3 juli 2015 houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, wordt uitgevoerd.

5. Strategische doelstelling 4: we positioneren de justitiehuisen herkenbaar in ons beleidsdomein en investeren gericht op het raakvlak tussen hulpverlening en Justitie, om tot een betere samenwerking te komen

Deze strategische doelstelling beschrijft de samenwerking met Justitie, naast elementen voor en de aanpak van de totstandkoming van een nieuw decreet op de justitiehuisen. Het spreekt voor zich dat een permanente dialoog met de gerechtelijke en penitentiaire partners hierbij essentieel is.

Het toekomstige decreet op de justitiehuisen zal hun kerntaken vastleggen, refererend aan afspraken met de in dat verband mee bepalende federale partner die Justitie is. In dit kader wordt op het einde van 2015 een conferentie georganiseerd.

Daarnaast wordt intensief overlegd in de IMC Justitiehuisen over de implementatie van wetgeving die een effect heeft op de caseload van de justitiehuisen en tracht de Vlaamse Regering werk te maken van een optimalisering van het aanbod, wat thans niet altijd evident is.

Een ander element in het samenspel tussen Welzijn en Justitie is het uit te werken decreet Jeugd(sanctie)recht. Dat wordt momenteel, in overleg met betrokken actoren, voorbereid. Op die manier wordt een maatschappelijk debat gevoerd. De Vlaamse Regering wil dat afronden tegen mei 2016. Daarna worden de conclusies en aanbevelingen uit de verschillende werkgroepen samengebracht als basis voor een ontwerp van decreet.

Daarnaast wordt werk gemaakt van een nieuw strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, met de nodige aandacht voor geïnterneerden.

6. Strategische doelstelling 5: we zetten diverse regelgevende en maatschappelijke instrumenten in om de kwaliteit van zorg te stimuleren en sociaal ondernemerschap kansen te geven

Gegevensdeling en innovatie met Flanders' Care zijn speerpunten van het beleid. De Vlaamse Regering wil verder een adequaat en actueel antwoord geven op de zorgvragen. Ook het VIPA ondergaat een evolutie naar aangepaste financieringskaders voor de ouderenzorg, de ziekenhuizen en de persoonsvolgende financiering. Bovendien zal VIPA zich steeds meer inzetten als kenniscentrum voor sociale ondernemingen. Daarnaast zullen ook de inspectiemodellen en kwaliteitskaders evolueren. Transparantie, responsabilisering en output staan hierbij centraal.

7. Strategische doelstelling 6: om de toenemende complexe zorgvragen te kunnen beantwoorden werken we samen met andere beleidsdomeinen, de verschillende bestuursniveaus, de wetenschap, de actoren op het terrein en de gebruikers

Tot slot toont strategische doelstelling 6 aan dat toenemend complexe zorgvragen nog meer dan vroeger samenwerking en afstemming vragen binnen het beleidsdomein en met de andere Vlaamse domeinen. Ook permanent overleg met de andere bevoegdheidsniveaus is onontbeerlijk: met de federale overheid in het kader van de zesde staatshervorming, met het provinciale niveau over de afslanking van de provincies en met de lokale besturen naar aanleiding van het samengaan van gemeente en OCMW, onder meer met het oog op een geactualiseerd lokaal sociaal beleid. Investeren in partnerschappen is ook breder een sleutelwoord. Fora maken het mogelijk dat sociale partners en gebruikers structureel en formeel bij het beleid worden betrokken.

III. Algemene bespreking

1. Uiteenzetting door Peter Persyn

Peter Persyn zegt dat deze beleidslijnen naast de bekende krijtlijnen en uitdagingen ook nieuwe thema's naar voren schuiven omdat de dagdagelijkse realiteit (vluchtelingen crisis en radicaliserende jongeren) het beleid aanspoort een versnelling hoger te schakelen. Daarnaast worden in 2016 nieuwe stappen

gezet om de nieuwe bevoegdheden na de zesde staatshervorming degelijk en kwalitatief in te kantelen. 2016 wordt een moeilijk jaar. Er moeten belangrijke keuzes worden gemaakt die het vervolgtraject zullen bepalen.

Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin klokt in 2016 af op een budget van bijna 11 miljard euro. Het stijgt met bijna 600 miljoen euro in vergelijking met 2015. De inkanteling van de forfaits in de ziekenhuisfinanciering maakt daarvan het belangrijkste aandeel uit.

Er worden stappen gezet om het Vlaamse beleid te verrijken met de nieuwe bevoegdheden. Dat moet doordacht verlopen om de gevolgen van de versnippering te beperken.

De afgesproken besparingen zijn al in grote mate gerealiseerd in 2015. In 2016 wordt vooral op het eigen apparaat bespaard. Voorzieningen en diensten blijven buiten schot. Tegelijk probeert de Vlaamse Regering te investeren. Kind en Gezin krijgt 3 miljoen euro voor extra investeringen. Het VIPA beschikt over 100 miljoen euro aan kredieten om, voornamelijk aan de ziekenhuissector, nieuwe machtigingen te verlenen. Het VAPH start de investeringen voor de implementatie van het persoonsvolgende budget.

Het persoonsvolgende budget is de exponent van de nieuwe visie op zorg en ondersteuning. De vraag en niet het aanbod moeten de leidraad vormen. Ook de ouderenzorg zal in de tweede helft van deze legislatuur van deze recepten moeten proeven. Iedereen kijkt uit naar de eerste bevindingen van het onderzoek hiernaar en naar de proefprojecten. De ouderensector wordt het kernpunt in de komende bestuursperiode.

Voor de N-VA zijn vijf krachtlijnen belangrijk. Aan de hand daarvan zal het beleid de komende periode tegen het licht worden gehouden. Zorg moet vraaggestuurd en op maat zijn. Acties en gezondheidsmaatregelen moeten evidencebased zijn, en getoetst worden aan de regels van gezonde efficiëntie. Het beleid moet monitorbaar zijn aan de hand van meetbare indicatoren. N-VA gaat voor een gelijk speelveld met transparante en duidelijke regels. Er moet ruimte zijn en blijven voor sociaal ondernemerschap. In dit verband verwijst de spreker naar de titel van het regeerakkoord: 'Vertrouwen, verbinden en vooruitgaan'. Vlaanderen is op goede weg maar moet proberen steeds beter te presteren. De minister wordt opgeroepen de lijnen met het federale niveau zo kort mogelijk te houden omdat veel bevoegdheden versnipperd zijn over beide niveaus. Samenwerking blijft broodnodig.

In verband met het gelijke speelveld verwijst de spreker naar de discussie tussen wijkgezondheidscentra en huisartsenpraktijken, en tussen poetsdiensten en dienstenchequebedrijven. Daarnaast is er de herziening van de VIPA-financiering met forfaitaire infrastructuursubsidiëring, een thema waarover Zorgnet-Icuro en het Vlaams Onafhankelijk Zorgnetwerk tegenover elkaar staan.

Er wordt werk gemaakt van gegevensdeling in de zorg. Oude stelsels worden vereenvoudigd. De eerstelijnszorg wordt versterkt om de toenemende vragen vanuit de sector het hoofd te bieden. Het gezinsbeleid krijgt met de gezinsbijslag een sterk middel om gezinnen meer kansen te geven. Er moet tijdig en kwaliteitsvol vooruitgang worden geboekt.

Meerderheid en oppositie moeten bekennen dat de besparingen niet als een sociaal bloedbad omschreven kunnen worden. Vlaanderen heeft de teugels niet laten vieren maar kijkt welke taken efficiënter uitgevoerd kunnen worden. Er wordt geïnvesteerd in Jongerenwelzijn. Het beleid houdt rekening met de hoorzittingen over integrale jeugdhulp (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 455/1) en

de resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 427/2). Er wordt voorts geïnvesteerd in de sector van personen met een handicap, ouderenzorg, kinderopvang en preventie.

Vanaf 2016 wordt de Vlaamse sociale bescherming gefaseerd ingevuld, beginnend met de zorgverzekering, de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en het basisondersteuningsbudget voor personen met een beperking. De betaalbaarheid van het systeem moet worden gevrijwaard. De herziening van het boetesysteem mag geen vrijgeleide zijn om aan te sluiten zonder bij te dragen. Het Vlaams Zorgfonds krijgt met de middelen voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden een nieuwe impuls waardoor het op termijn het IVA Vlaamse Sociale Bescherming zal worden. Al deze middelen worden onder één agentschap gebundeld dat het aanspreekpunt wordt om het geheel te coördineren. Er is aangekondigd dat over de maximale efficiëntie zal worden gewaakt, voornamelijk op basis van digitalisering. N-VA zal nauw toezien op de effectiviteit daarvan aan de hand van de vijf toetsstenen.

2. Uiteenzetting door Katrien Schryvers

Katrien Schryvers zegt dat de ambitieuze beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 125/1) op vijf jaar tijd een half miljard euro investeert. De algemene beleidslijn, geformuleerd in zes strategische en tientallen operationele doelstellingen, is duidelijk. Deze beleidsbrief bouwt hierop verder. Voor tal van dossiers werden de fundamenteen echter al tijdens de vorige regeerperiode gelegd.

De concretisering van die dossiers wordt niet eenvoudig en vraagt veel van verschillende sectoren. Het gaat om hervormingen die een enorme omslag betekenen. Het zijn transities die alle kansen moeten krijgen. De sectoren moeten ondersteund worden. Tegelijk moet er aandacht zijn voor pijnpunten. Indien nodig moet er worden bijgestuurd. Het volstaat te verwijzen naar de evaluatie na één jaar integrale jeugdhulp. Daarnaast is er onder meer nog de voorschoolse kinderopvang, de persoonsvolgende financiering en preventieve gezinsondersteuning.

De voorbije zes jaar zijn enkele belangrijke resoluties goedgekeurd. Er is de resolutie betreffende de erkenning van de slachtoffers van historisch geweld en misbruik in jeugd- en onderwijsinstellingen in Vlaanderen en het omgaan met geweld in het algemeen (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2475/3), de resolutie betreffende de ontwikkeling van buurtgerichte ondersteuning van zorgafhankelijke mensen (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2347/3) en de resolutie betreffende de erkenning van de slachtoffers en overlevers van de gedwongen adopties in Vlaanderen en de eindevaluatie van het expertenpanel (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 406/2). CD&V is tevreden dat de beleidsbrief aangeeft werk te maken van de vragen en aanbevelingen in deze resoluties.

Op andere terreinen moet nog moeilijk regelgevend werk worden verricht. Het gaat om een aantal thema's waarover Vlaanderen nog maar recent bijkomende bevoegdheden kreeg. De zesde staatshervorming heeft een grote impact op dit beleidsdomein. Ze stelt het beleid voor grote uitdagingen maar biedt tegelijk talrijke kansen. De spreekster stemt in met de voorgestelde aanpak: continueren wat er is om daarna in samenspraak met de betrokken actoren zorgzaam een eigen Vlaams beleid uit te tekenen. Dat biedt opportuniteiten om het aanbod te optimaliseren. Het beleidsdomein staat voor grote uitdagingen, vragen en keuzes, en dient deze legislatuur de fundamenteen te leggen. Voorbeelden daarvan zijn het nieuwe jeugdsanctierecht, de financiering van de ouderensector, de juridische eerstelijnsbijstand en de Vlaamse kinderbijslag.

De kinderbijslag moet tegemoetkomen aan twee basiselementen. Kinderbijslag is ten eerste een tegemoetkoming in de kosten verbonden aan de opvoeding van een kind. Het is ten tweede een middel in de strijd tegen kinderarmoede. De Vlaamse Regering moet objectiveren hoe ver de dekkingsgraad van de Vlaamse kinderbijslag zal reiken in verhouding tot de opvoedingskosten. Er moet een goed evenwicht komen tussen de universele sokkel en het selectieve gedeelte voor kinderen met bijzondere noden.

De beleidsbrief bevat enkele duidelijke krachtlijnen die getuigen van een visie. Er wordt uitdrukkelijk gekozen voor een planmatige en overlegde aanpak. Bij het uittekenen en concretiseren van het beleid moet er een draagvlak zijn in het werkveld. De beleidsbrief stelt een indrukwekkend aantal plannen in het vooruitzicht. Er worden 57 actieplannen of conceptnota's vermeld. Concreet en op termijn gepland beleid is meer doordacht en toekomstgericht dan plotse beslissingen. Nadenken over doelstellingen en de realisatie ervan biedt meer kansen om beleidsdomein- of sectoroverschrijdend te werken. Het beleid mag zich echter niet verliezen in de talrijke plannen. De verschillende plannen moeten voorts goed op elkaar zijn afgestemd. De wijze waarop plannen tot stand komen heeft impact op de inhoud, maar ook op het draagvlak. Participatie is belangrijk.

De beleidsnota verwijst naar reeds eerder aangekondigde conferenties. Ze zijn een goede manier om uitdagingen te analyseren en een consensus te zoeken over de strategie.

Voorts wordt het belang van multipartite overlegstructuren benadrukt, onder meer in de uitwerking van de Vlaamse sociale bescherming. De spreekster vraagt een toelichting over de stand van zaken en de juridische verankering, maar ook over het maatschappelijke debat over het nieuwe jeugdsanctierecht. Ook de opstart en continuering van talrijke projecten passen in dit kader van overleg, planning en consensus.

De beweging naar meer afstemming en samenwerking met, tussen en binnen verschillende sectoren is positief. Er is de oproep voor intersectorale zorgnetwerken, de afstemming van het hulpaanbod bij relatieproblemen, de Huizen van het Kind, het stroomlijnen van het hulpaanbod voor seksueel delinquenten, en de afstemming van de zorgnetwerken in de geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren op de integrale jeugdhulp.

Vorige legislatuur kende talrijke centralisatiebewegingen. Diensten die verspreid waren over Vlaanderen werden regionaal of provinciaal samengebracht wat heeft geleid tot meer deskundigheid en kennisdeling. Na deze oefening en dankzij de bijkomende bevoegdheden kan thans op taakuitzuivering worden gefocust. Een efficiëntieoefening die de zoektocht naar hulp of informatie zal vereenvoudigen. Het is logisch dat wordt geanalyseerd welke organisaties bezig zijn met slachtofferonthaal, -opvang of -bejegening in een poging tot een duidelijk traject te komen. Hetzelfde geldt voor relatieondersteuning of voor de onthaalfunctie van OCMW's, CAW's en de sociale diensten van de mutualiteiten. Na de versnippering van de diensten wordt de versnippering van het aanbod aangepakt.

Ondanks hefbomen die de zesde samenwerking biedt, blijft samenwerking met de federale overheid en met andere niveaus onontbeerlijk. De link met politie en Justitie komt steeds vaker in het vizier.

Zorg is goed, maar zorg op maat en beschikbare zorg zijn beter. Het beleid moet streven naar kwaliteitsvolle beschikbare zorg. De optimalisering van de kwaliteit, een van de krachtlijnen, blijft een aandachtspunt. Het Kwaliteitsdecreet van 17 oktober 2003 zal worden herzien met gerichte aandacht voor de registratie van de kwaliteitsindicatoren. Organisaties worden aangezet tot zelfevaluatie.

Zorgkwaliteit kan niet los worden gezien van gegevensdeling, waarvoor de fundamenteën verder gelegd dienen te worden. Het elektronisch delen van gegevens over zorggebruikers en tussen hun zorgverleners moet een en ander voor alle partijen eenvoudiger en efficiënter maken. Ook tussen hulpverlening, politie en Justitie is informatie-uitwisseling belangrijk om dossiers te volgen en af te handelen, en voor de opvang en begeleiding van betrokkenen. De registratie van de crisishulp wordt opgenomen in het registratiesysteem van alle niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp om op termijn tot volledige trajectinformatie te komen.

Het Agentschap Zorg en Gezondheid heeft de afgelopen jaren samen met de sector en andere entiteiten inspanningen geleverd op het vlak van digitalisering en informatisering. Dit werk is nog niet af. Het blijft de katalysator voor systeeminnovatie in de zorg. Onlinehulpverlening verdient verdere aandacht. CD&V staat achter deze evolutie, maar is bezorgd over de kwaliteitsbewaking.

De beleidsbrief gaat niet voorbij aan de zorggebruikers. Het expliciteren van de collectieve rechten van cliënten en patiënten is waardevol. Een beroep doen op ervaringsdeskundigen is lovenswaardig. De integrale jeugdhulp ondersteunt cliëntvertegenwoordigers door het ontwikkelen van de cliënttoets. De bijdrage die gebruikers kunnen leveren, wordt onder meer door vzw Cachet geïllustreerd. Ook bewoners van woonzorgcentra worden bevraagd over hun levenskwaliteit.

Het welzijnsbeleid is op diverse groepen gericht, die vaak een specifieke of extra rechtsbescherming vragen zoals minderjarigen die aan vrijheidsberovende maatregelen zijn onderworpen. CD&V hoopt werk te kunnen maken van een commissie van toezicht en een klachtenrecht. Ook de gesloten opvang in de geestelijke gezondheidszorg vereist een specifieke rechtsbescherming.

Alle beleidsdomeinen streven naar minder administratieve lasten en regelluwte. Tijdens de hoorzittingen over de integrale jeugdhulp werd de nood aan een eenvoudiger A-document onderstreept. Er wordt tegelijk gewerkt aan eenvoudiger procedures om aanvragen voor hulpmiddelen te beoordelen. De nieuwe VAPH-inschrijvingsprocedure voor meerderjarigen start op 1 april 2016. Vanaf 1 januari 2016 worden de centra voor flexibel aanbod voor meerderjarigen en de multifunctionele centra voor minderjarigen regulier.

Naast vereenvoudiging leidt ook flexibilisering tot vooruitgang. De reconversiemogelijkheden van K-bedden, K-plaatsen en ambulant aanbod worden geëvalueerd net als de regelgeving voor rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap. Er wordt onderzocht hoe zorgpersoneel slimmer en het urencontingent gezinszorg efficiënter kan worden ingezet. Het programmadecreet maakt reconversies in de residentiële ouderenzorg mogelijk.

2016 wordt het kanteljaar in de transitie naar persoonsvolgende financiering. Er wordt eveneens nagegaan of Impulseo zijn doelstellingen haalt en of die nog actueel zijn.

Deze beleidsbrief maakt verbindingen met andere beleidsdomeinen. Die verbindingen zijn broodnodig om werk te maken van inclusie. Het is opvallend dat niet alle linken even sterk zijn uitgewerkt. De link met Onderwijs is heel concreet. Dat is niet zo met het beleidsdomein Werk. Er moet werk gemaakt worden van de uitvoering van de woon- en werktrajecten. Op dit vlak is regelluwte bij uitstek nodig. Voorts is iedereen zich bewust van de talrijke uitdagingen op het vlak van Wonen en Welzijn. Mensen moeten zo lang mogelijk in de eigen woning en de eigen buurt blijven wonen. Mensen in een geëigende zorgomgeving of in de sociale huursector vergen duidelijk afgetekende beleidslijnen.

Met 11 miljard euro is het gewicht van de begroting voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin sterk toegenomen. CD&V is tevreden met het behoud van het geplande uitbreidingsbeleid, wat niet evident is. De meerjarenplanning kon geen rekening houden met de impact van de federale taxshift. De spreekster dringt erop aan hierover zo snel als mogelijk cijfers beschikbaar te stellen. De niet-indexering van de werkingsbudgetten is geen aangename boodschap maar gezien de budgettaire moeilijke situatie is het een weloverwogen keuze. De uitzonderingen op deze maatregel kunnen op de instemming rekenen van CD&V.

De erkende woongelegenheden in de woonzorgcentra worden in 2016 fors uitgebreid met 3159 eenheden. Deze groei focust op de ondersteuning van thuiszorg door een bijkomend aanbod aan woongelegenheden voor kortverblijf ter ontlasting van mantelzorgers. Daarnaast wordt gezorgd voor bijkomend residentieel aanbod. De recente doorbraak in de rvt-erkenningen en de honorering van zorgvoorzieningen die een thuis bieden aan de zwaarst zorgbehoevenden worden in de verf gezet. Voor alle nieuw opstartende woonzorgcentra biedt dat ademruimte om hun werking in de toekomst te garanderen.

De vluchtelingen crisis veronderstelt een gecoördineerd beleid. Ook Welzijn moet een belangrijke taak vervullen. CD&V onderschrijft dat daarvoor middelen worden vrijgemaakt.

Deze ambitieuze beleidsbrief omschrijft grote uitdagingen. Een ervan is de uitwerking van de Vlaamse sociale bescherming. De beleidsbrief gaat geen vragen uit de weg. De uitvoering ervan wordt een huzarenstuk. Tal van zaken moeten nog worden uitgeklaard. CD&V is bereid daar vanuit het Vlaams Parlement de schouders onder te zetten, en vraagt dat dit in nauwe samenwerking met de commissie verloopt.

3. Uiteenzetting door Freya Saeys

Freya Saeys zegt dat in 2016 de gezondheidsdoelstellingen Tabak, alcohol en drugs en Voeding en Beweging aan vernieuwing toe zijn. De commissie heeft al veel aandacht besteed aan gezonde voeding, beweging en middelenmisbruik. Alle beleidsniveaus leveren inspanningen zonder dat die altijd het gewenste resultaat opleveren. Op het vlak van obesitas scoort Vlaanderen slecht. De bijdrage die nudging zou kunnen leveren in de strijd hiertegen moet worden bekeken. Het is geen wondermiddel, maar het kan andere acties versterken en tot betere resultaten leiden. Gedragswetenschappers geven aan dat voedingslabels geen effect hebben op het gedrag van mensen. Een maatregel die wel effect heeft, is volgens hen de aanpassing van de maatschappij. Mensen conformeren zich graag aan algemene gedragingen die maatschappelijk als normaal worden beschouwd. Gezond eten en regelmatig bewegen moeten de norm worden. Dat is de verantwoordelijkheid van het Vlaamse en het federale beleidsniveau.

In 2016 dienen stappen te worden gezet om de unaniem goedgekeurde resolutie betreffende de vroegtijdige detectie en behandeling van de postnatale depressie (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 436/3) uit te voeren.

De normalisering van het xtc-gebruik baart zorgen. Dat ook het Trimbos Instituut dat vaststelt, toont aan dat dit fenomeen niet uitsluitend in Vlaanderen voorkomt. Daar moet aandacht voor zijn.

In 2016 wordt een aantal zaken verankerd in de Vlaamse sociale bescherming. De beleidsbrief beschrijft de verschillende fases die doorlopen zullen worden. In een eerste fase worden het basisondersteuningsbudget en de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden geïntegreerd. De Vlaamse sociale bescherming wordt

een bijkomende laag op de sociale zekerheid. Met de sociale zekerheid in het achterhoofd moet worden nagedacht over mechanismes om de uitgaven onder controle te houden. Hoe zal worden opgetreden wanneer de uitgaven de inkomsten overschrijden? Goede decreetgeving dient rekening te houden met wat in de toekomst kan voorvallen.

In dit kader worden uniforme screeningsmethodes aangekondigd. De BelRAI en de BelRAI-screener worden op korte termijn ingevoerd in de zorgverzekering, de gezinszorg en de woonzorgcentra. Het voor 2016 aangekondigde regionaal afgebakende proefproject verdient nadere toelichting. Omdat het om de zorgbehoefte van ouderen gaat, zijn beide instrumenten toepasbaar in de vermelde sectoren. Wellicht geldt dat ook voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. Deze instrumenten gebruiken voor revalidatiecentra en psychiatrische woonzorg is minder evident omdat de cliënten en hun problematiek er anders zijn.

De inspanningen van de Vlaamse Regering ter bevordering van de capaciteit en de financiële leefbaarheid van de woonzorgcentra zijn lovenswaardig omdat zo tegemoet wordt gekomen aan de meest prangende vragen van de sector. Naast de geplande rvt-erkenningen wordt 16,1 miljoen euro vrijgemaakt voor de stijging van de zorgzwaarte van de rob-bedden. Wat dat laatste voor de woonzorgcentra betekent, verdient nadere uitleg.

Het strekt tot verheuging dat de animatiesubsidie als forfait wordt toegevoegd aan het RIZIV-forfait. Er wordt niet langer rekening gehouden met de organisatiestructuur van het woonzorgcentrum, maar wel met de mate van hulpbehoefte van de ouderen. Op deze manier worden deze middelen eerlijker besteed.

Er blijft niettemin een aantal moeilijke dossiers over. Veel voorzieningen die operationeel willen worden in 2017 kunnen dat volgens de erkenningskalender pas in 2018 waardoor de capaciteit voor 2018 wordt opgebruikt. Daardoor komen voorzieningen die in 2018 operationeel willen worden, in de problemen. Een aantal voorzieningen heeft klacht ingediend tegen deze beslissing. De spreekster wil vernemen hoe dit dossier aangepakt zal worden. In welke mate is het voorstel uitgewerkt om initiatieven te converteren in andere geschikte zorgvormen?

Een ander complex dossier is de VIPA-subsidie voor voorzieningen met een ontvankelijk technisch-financieel plan ingediend voor 31 december 2014. Al deze bouwplannen kunnen niet in eenmaal gehonoreerd worden. Er zullen prioriteitscriteria vastgelegd worden om te bepalen welke dossiers in de eerste fase van het nieuwe financieringsmodel gesubsidieerd zullen worden. Wanneer zullen deze prioriteitscriteria duidelijk zijn? Welke belangrijke criteria horen daarin thuis?

Er wordt geïnvesteerd in de residentiële ouderensector, die met grote noden kampt. Vlamingen willen liefst zo lang mogelijk thuis blijven. De beleidsnota wil een aanbod realiseren dat maximale flexibiliteit en subsidiariteit van zorg en ondersteuning garandeert. Open Vld steunt de vraag naar flexibiliteit. Flexibiliteit past volledig in de vermaatschappelijking van de zorg en de ondersteuning van de mantelzorger. Hoe zal dat, gezien de budgettaire krapte, gerealiseerd worden?

Het Vlaamse Regeerakkoord wil een nieuwe financiering en organisatie van de residentiële ouderenzorg en de gezinszorg. Hoe wordt dat aangepakt?

De komende maanden moeten belangrijke beslissingen worden genomen over de gezinsbijslag. Voorts vraagt de spreekster hoeveel Huizen van het Kind er ondertussen zijn. Wat bieden de verschillende Huizen van het Kind gemiddeld aan? Zijn er verschillen in de wijze waarop ze hun taken vervullen? Is er een

verschil in realisatiegraad en taakinvulling tussen steden en platteland? Bereiken ze kansarmen? Bieden ze kansarmen diensten aan die deze doelgroep vroeger niet bereikten? De laatste vraag is cruciaal omdat in de strijd tegen kinderarmoede steeds wordt verwezen naar de Huizen van het Kind.

De impact van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters moet blijvend gemonitord worden. In 2015 zijn inspanningen geleverd om verplichtingen te vereenvoudigen. Is de in het Vlaamse regeerakkoord geplande evaluatie uitgevoerd van eventuele onbedoelde belemmeringen van de flexibele en kwaliteitsvolle kinderopvang als gevolg van het decreet?

De verhoging van de basisvergoeding is essentieel voor de leefbaarheid van opvanginitiatieven op trap 1. Overleven blijft niettemin moeilijk voor deze groep. Hetzelfde geldt voor zelfstandige kinderdagverblijven die inkomensgerelateerd werken. Wordt de financiële leefbaarheid van deze initiatieven gemonitord?

Er moet werk worden gemaakt van een snelle invoering van de IKG-mix. Velen vinden het niet kunnen dat binnen één voorziening sommige ouders inkomensgerelateerd betalen en andere het volledige bedrag. De eerlijkheid gebiedt toe te geven dat er thans ook verschillen zijn tussen kinderdagverblijven binnen eenzelfde stad of gemeente. Voorzieningen die niet inkomensgerelateerd kunnen werken, zien ouders vertrekken van zodra ze in een andere voorziening een inkomensgerelateerde plaats krijgen. In het slechtste geval gaat het dan om een voorziening van dezelfde organisator.

Wat is de stand van zaken van het proefproject met het sociaal statuut voor onthaalouders?

De stroomlijning van de eerstelijnsgezondheidszorg zal veel werk vergen. De leidraad moet de rechtstreekse en onrechtstreekse meerwaarde van elke structuur voor de patiënt zijn. Het is problematisch dat wie thans aan een aantal van deze structuren deelneemt, er de meerwaarde niet van inziet. Gezien de tijd die in overleg wordt gestoken, moet dat overleg een meetbare meerwaarde hebben. Een kostenbatenanalyse, waarvoor de gelegenheid zich thans aandient, kan voor een aantal activiteiten de randvoorwaarden aanscherpen.

4. Uiteenzetting door Elke Van den Brandt

Elke Van den Brandt staat weinig voorbereid maar heel gemotiveerd en vol overtuiging aan de start van deze bespreking. Zij woont in een stad van waaruit jongeren, die er zijn opgegroeid, naar Parijs zijn getrokken om er een aanslag te plegen. Dat gaat diep en maakt het haar moeilijk om zich over de begroting te buigen. Tegelijk beseft ze beter dan ooit waarom ze aan politiek moet doen, dat ze moet bouwen aan een maatschappij en welke belangrijke rol politiek en democratie daarin spelen.

Het is niet haar bedoeling alles te verketteren omdat de begroting een aantal positieve elementen bevat. Zo is er de oproep voor proefprojecten op het vlak van Wonen en geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast zijn er enkele belangrijke grote lijnen en visies die ze steunt: mensen langer thuis en in eigen omgeving laten wonen, en de kracht van mensen en hun context versterken. Tegelijk is er de bereidheid om enkele aanpassingen door te voeren in recent goedgekeurde decreten die in de praktijk op obstakels botsen. De minister is niet doof voor de kritiek op de integrale jeugdhulp en de kinderopvang.

Wat de spreekster mist, is ambitie. Symbool daarvoor is de zin dat er zorggarantie wordt geboden voor wie de zorgnood het grootst is. Zorggarantie wordt niet

slechts aan een selectieve groep geboden. Zorggarantie betekent dat Vlaanderen klaarstaat voor mensen die het zelf niet kunnen of wiens omgeving het niet meer op kan brengen. Een warme maatschappij staat klaar voor mensen die het zelf niet meer kunnen. Het is betreurenswaardig dat de zorggarantie beperkt wordt tot wie daar de grootste nood aan heeft. Het is een gevolg van de besparingslogica. Het klopt dat de besparingen in 2016 minder expliciet zijn, maar deze begroting bevat nog steeds besparingen. Groen formuleert alternatieven om aan te tonen dat het anders kan. Deze begroting is niet te nemen of te laten. Politiek draait om keuzes maken. Als de meerderheid deze begroting goedkeurt, breekt ze met beloftes die ze haar kiezers heeft gemaakt om meer middelen vrij te maken voor Welzijn.

Er wordt geïnvesteerd, maar nog minder en onduidelijker dan in 2015. De investeringen staan tegenover besparingen. Ook het Rekenhof stelt een aantal pertinente vragen. Er wordt bovendien niet uitsluitend op het eigen apparaat bespaard. Dat kan een goede besparing zijn, maar de persoonsvolgende financiering invoeren zonder het VAPH daarvoor extra middelen toe te kennen, stelt het agentschap voor een enorme uitdaging. Als de persoonsvolgende financiering slecht wordt ingevoerd, heeft dat onvermijdelijk een impact op mensen met een beperking.

Er wordt bovendien niet uitsluitend op het eigen apparaat bespaard. Er is de vijfde opeenvolgende niet-indexering van de werkingmiddelen. Als de index in 2016 wordt overschreden, zal de sector, waar het water al tot aan de lippen komt, opnieuw minder werkingmiddelen ontvangen om mensen te verzorgen.

Ook de kinderbijslag zal niet geïndexeerd worden. Opnieuw gaat het om middelen die aan mensen worden gegeven. Al moet gezegd dat tijdens de toelichting een opening is gemaakt om hierop terug te komen.

Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin staat niet stil. De sector merkt op dat doordat de minister op post is gebleven het mogelijk is een aantal veranderingen door te voeren. In een aantal sectoren gaat de verandering uit van de juiste visie en logica. Maar de verandering moet ook waargemaakt worden. Om de persoonsvolgende financiering en Perspectief 2020 waar te maken, ontbreekt er volgens Groen een half miljard euro. Volgens de sector is er 700.000 euro tekort. Het vooropgestelde groeipad volstaat niet om die doelstellingen waar te maken. In 2016 wordt zelfs het beloofde groeipad van 18 miljoen euro niet waargemaakt. Ook het Rekenhof merkt dat op.

De bereidheid om aanpassingen door te voeren in de integrale jeugdhulp is positief. Elke Van den Brandt kan zich echter niet voorstellen dat daarvoor geen extra middelen nodig zijn. De extra middelen voor jeugdhulp zijn geen structurele uitbreidingsmiddelen. Hoe is de ook door de meerderheid gevraagde zorggarantie en zorgcontinuïteit mogelijk zonder extra middelen? Moet dat allemaal gerealiseerd worden dankzij efficiëntieoefeningen? In dat geval zou de beleidsbrief moeten aangeven hoe die waargemaakt zullen worden.

In de kinderopvang neemt de onzekerheid toe. Organisaties rekenen op middelen die er niet komen. In 2015 was er 20 miljoen euro extra. In 2016 3 miljoen euro. Daarmee kan geen behoeftedekkend aanbod gecreëerd worden. Omdat keuzes gemaakt moeten worden, zullen heel wat aanbieders ontgoocheld worden. Als de talrijke transities geen weerslag vinden in de begroting, raken heel wat mensen ontgoocheld en wordt de werklust ondermijnd.

Er worden tal van actieplannen, conceptnota's en hervormingen aangekondigd, maar hoe een en ander vorm zal krijgen, blijft onduidelijk. Over de Vlaamse sociale bescherming zijn er nog heel wat onbeantwoorde vragen. Uit de

beleidsnota kan niet worden afgeleid of zorggerelateerde uitkeringen uitbetaald zullen worden. Wordt er inkomensgerelateerd gewerkt? Over de kinderbijslag vermeldt de beleidsnota slechts enkele principes zonder uit te klaren hoe of wanneer dat ingevoerd zal worden. Wie wordt erbij betrokken? Op basis van welke gegevens wordt gewerkt? Idem dito over de animatiefunctie, thuiszorg en VIPA. Er wachten deze commissie heel veel vergaderingen om deze debatten te voeren.

Het valt voor dat zaken, ongeacht iemands ideologische overtuiging, onmogelijk goedgekeurd kunnen worden omdat ze fundamenteel verkeerd zijn. Dat geldt voor de bepalingen over de ziekenhuisfinanciering in deze begroting. De impact ervan is onbekend. Niemand weet of de gemaakte inschatting realistisch is. Dit goedkeuren zonder er duidelijkheid over te hebben, houdt een enorm risico in. In de praktijk gaat het om miljoenen euro's want een afwijking van een kasraming met 9 miljoen euro leidt tot een verschil van 180 miljoen euro. Hoe zal dat gecompenseerd worden? Het is verbazend dat de meerderheid niet vraagt hierover klaarheid te krijgen.

5. Uiteenzetting door Bart Van Malderen

Bart Van Malderen zegt dat het budget waarover het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin beschikt, nooit eerder zo groot was. Theoretisch beschikt minister Vandeurzen over een enorme hefboom om alle noden te verhelpen, wat een grote verantwoordelijkheid is voor de minister maar ook voor de leden van deze commissie. Dit enorme budget staat tegenover enorme noden. Een aantal noden is recent en moet op korte termijn worden opgelost, zoals de vluchtelingen. Andere zijn al langer bekend en kunnen pas op lange termijn opgelost worden. Er is onder meer de vergrijzing, het toegenomen aantal geboortes, de vergrijzing onder de personen met een handicap en de niet-aangeboren hersenletsels. Een aantal zaken zoals de hardnekkige kinderarmoede is ongewenst. De toenemende zorgzwaarte in de woonzorgcentra is dan weer het gevolg van een unaniem gesteund beleid. De vraag naar kinderopvang stijgt omdat de Vlaamse huisvrouw verdwijnt. Er is immers bewust gekozen voor de veralgemeende participatie aan de arbeidsmarkt. Een geïntegreerd beleid veronderstelt dat rekening wordt gehouden met de consequenties van beslissingen.

Dat de noden al altijd groter zijn dan het budget, komt tot uiting in de wachtlijsten. Zelfs als er meer middelen in een sector worden geïnvesteerd, nemen die vaak nog toe. Tijdens de vorige regeerperiode is breed vastgesteld dat meer middelen alleen ontoereikend is, en daarvan zijn ook in deze regeerperiode sporen terug te vinden. Deze Vlaamse Regering heeft er wel als eerste voor geopteerd om ook op Welzijn te besparen. Voor het eerst moet anders gewerkt worden met minder middelen. De besparing op de werkmiddelen is symptomatisch. Het leidt tot weerstand en frictie waardoor de broodnodige transitie gehypothekeerd worden.

Het is onbegrijpelijk dat er niet meer aandacht wordt besteed aan de noodkreten uit de brede sector. Zorgnet-Icuro, het Vlaams Welzijnsverbond, vakbonden, gebruikersorganisaties, ouders, de VVSG en de SERV wijzen allemaal op problemen die niet opgelost worden. Het gaat verder dan een sector die voor zichzelf middelen bepleit. Het gaat om acute noodzaak.

Het antwoord van de minister daarop is om geduld vragen omdat eraan gewerkt wordt. Dat was het antwoord bij de begrotingsopmaak 2015 en de begrotingsaanpassing 2015. Bij de begrotingsopmaak 2016 is dat opnieuw het antwoord. En bij de begrotingsaanpassing 2016 zal dat nogmaals het antwoord zijn. De cijfers tonen echter aan dat enkele pijnlijke besparingen niet worden teruggeschroefd.

De passage in de meerjarenbegroting die aangeeft dat er door de besparingen in het beleidsdomein Welzijn amper meer middelen zullen zijn in vergelijking met het uitgangspunt, blijft gelden. Dat betekent dat er minder middelen zijn dan nodig, los van enig uitbreidingsbeleid. Veel dient bijgevolg geklasseerd te worden als aankondigingsbeleid.

Conceptnota's zijn handig om het debat te organiseren. Expertsamenbrengen op een conferentie kan voor draagvlak zorgen. Het mag echter niet bij debatteren blijven. Er moet actie volgen. Maar actie veronderstelt middelen. Al te vaak ontstaat de indruk dat een conceptnota of conferentie alleen maar dient om te temporiseren, even stoom af te laten of even te laten klagen. Daarna stopt het wel en ondertussen is het einde van de regeerperiode weer wat nabij. Zo raken problemen echter niet opgelost.

Er zijn zagezegd nooit meer woonzorgcentra erkend. De eerlijkheid gebiedt te erkennen dat de noden nooit groter zijn geweest. Ondertussen blijft het wachten op de concrete invulling van de zorgzwaarte. De middelen voor animatie stijgen met 10 miljoen euro. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ze voortaan voor heel de sector bestemd zijn en niet langer voor slechts twee derde ervan. In de Vlaamse sociale bescherming is er geen sprake van de noodzakelijke maximumfactuur.

Het is allemaal wat weinig, en het komt vaak te laat. 2016 dreigt een verloren jaar te worden. Van de 100 miljoen euro aan kredieten zal VIPA maar 10 miljoen euro uitgeven. Met dit budget en aan dit tempo zijn de huidige projecten over 20 jaar afgewerkt. Eveneens onduidelijk zijn de middelen waarmee dit anders uitgevoerd zal worden.

De sector voor personen met een handicap ontvangt 16 miljoen euro extra in 2016, dat het grote kantelmoment moet worden. In concreto kan, wat voordien een persoonlijkeassistentiebudget was, niet meer toegekend worden vanwege de VIPA-buffer en vanwege het beperkte budget. Een relatief kleine groep zal een microbasisondersteuningsbudget krijgen. Er is hard aan een draagvlak gewerkt voor deze transitie, maar op deze manier wordt dat onderuitgehaald.

De ziekenhuissector moet in 2016 weinig concreets verwachten. Er volgt een zorgstrategische oefening, wellicht voornamelijk bedoeld om tijd te winnen.

Begroting en beleidsbrief zijn vaak heel vaag. Er wordt een bijsturing van de integrale jeugdhulp aangekondigd. Van bijkomende capaciteit en infrastructuurwerken is echter geen sprake.

Voor de indexering van de kinderbijslag, of voor meer structurele middelen voor justitiehuisen of VIPA wordt naar de begrotingsaanpassing 2016 verwezen. Is dit een begroting waar de minister achterstaat? Deze begroting komt vaak te laat en schrijft – al dan niet doelbewust – onvoldoende middelen in. Iedereen heeft kunnen vaststellen wat vroegere begrotingsaanpassingen opleveren.

Minister Vandeurzen laat heel wat mensen in de steek. De besparingen staan vast. Er komt 9,3 miljoen euro binnen uit de verhoogde ouderbijdrage. Een aantal andere besparingen moet recurrent worden. De nieuwe middelen zijn echter onduidelijk. Dit moeilijke jaar dreigt een verloren jaar te worden. De spreker zal de minister ervan proberen te overtuigen de zaken anders aan te pakken en voorvechter te worden van zijn sector. Op budgettair vlak moet hij middelen veiligstellen met het oog op de grote opstap in 2017. Met name minister Muyters maakt voorbehoud bij de mate waarin de middelen voor de grote opstap gegarandeerd zijn. Dat de Vlaamse groeicijfers lager zijn dan het Europese gemiddelde doet twijfels rijzen. Daarnaast is er de internationale

context. De aangekondigde opstap moet worden vastgelegd in de meerjarenbegroting. Op die manier is er een garantie op papier dat het na 2016 beter zal gaan.

Met zijn budget moet minister Vandeurzen ook decretale hefboomen in het leven roepen. Er is de maximumfactuur in de thuiszorg en de woonzorgcentra. De kinderbijslag moet een wapen worden in de strijd tegen kinderarmoede. Daarnaast zijn er de deradicalisering, het jeugdsanctierecht en de relatie met de beleidsdomeinen Wonen en Werk. Ook daar moet de minister van Welzijn meer daadkracht aan de dag leggen. Dat geldt ook in zijn relatie met de federale overheid. Er is de preventieve screening van baby's en de geestelijke gezondheidszorg. Het klopt wat minister Vandeurzen zegt: "Health is in all policies.", maar dat veronderstelt een minister die zich met alle beleidsniveaus en met alle Vlaamse ministers bemoeit. Hij roept de minister uitdrukkelijk op zo een bemoeial te worden.

6. Uiteenzetting door Ingrid Lieten

Ingrid Lieten zegt dat met tal van stakeholders werk wordt gemaakt van een conceptnota over het welzijns- en zorgbeleid voor ouderlingen. Ze vindt het belangrijk dat de commissie hierover van gedachten kan wisselen alvorens de conceptnota aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd.

Het is de ambitie om in 2016 een omvattend mantelzorgplan op te stellen. De Stichting Kom Op tegen Kanker heeft ter zake nuttig werk verricht en aanbevelingen geformuleerd. Hoe staat minister Vandeurzen tegenover deze aanbevelingen? Een goed mantelzorgbeleid vereist een omvattende aanpak, wat bijstand veronderstelt van een aantal Vlaamse en federale beleidsdomeinen. Hoe zullen deze beleidsdomeinen betrokken worden bij de opmaak van dit plan?

Uit een studie van de UGent en de VUB blijkt dat 28 percent van de naasten van mensen met dementie daar niet van op de hoogte zijn. Artsen, verpleegkundigen en zorgverstrekkers gebruiken al te vaak eufemismen om dat te bespreken. Hoe zal de minister de resultaten van deze studie aangrijpen?

Er wordt weliswaar 10,8 miljoen euro extra vrijgemaakt voor rvt-plaatsen in de woonzorgcentra, maar dat staat in schril contrast met de behoeften. Naar verluidt liggen 9700 bewoners van woonzorgcentra eigenlijk in een verkeerd bed. Om voor iedereen de juiste omkadering en ondersteuning te financieren, is 86 miljoen euro extra nodig.

Taakuitzuivering in de gezinszorg en de aanvullende thuiszorg is nodig en moet samen met talrijke andere partners aangepakt worden. Hoe denkt de minister resultaat te boeken? Zal hij erin slagen alle betrokken partners te overtuigen daar samen werk van te maken?

7. Uiteenzetting door Martine Taelman

Martine Taelman zegt dat in uitvoering van de resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp werk wordt gemaakt van een aantal quick wins. Ze vormen een goede lijst en tonen dat goed is geluisterd naar wat tijdens de hoorzittingen is gezegd.

Een van de quick wins is de aanpassing van het A-document om de administratieve rompslomp in te dijken. Het is goed dat het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek zich erover buigt. Er moet vooral rekening worden gehouden met de ervaring, wensen en noden van de gebruikers. De sector weet goed wat er (niet) in zo een document moet staan, in welke volgorde dat moet en welke informatie

nodig is voor hun werking. Een A-document is belangrijk bij het toekennen van hulp maar ook voor de hulpverlener die met de jongere aan de slag moet.

De procedure bij de toegangspoort ervaart het werkveld als een zwaar administratief proces waarbij weinig contact wordt gelegd met de jongere en zijn begeleider. Het werkveld aanvaardt terecht niet dat de toegangspoort dossiers sluit zonder de hulpverleners daarvan op de hoogte te brengen of te horen. Afgesloten dossiers moeten na verloop van tijd heropend worden maar in de tussentijd is veel schade berokkend wat de weg naar herstel verlengt. De commissie moet oor hebben voor deze bezorgdheid. De spreekster roept de minister op hierover na te denken.

Op langere termijn moet worden nagedacht over de verschillende prioritaire wegen die het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp heeft ingesteld. Hoe kunnen jongeren begeleid worden wanneer hun problematiek nog niet te zwaar is bevonden? Er moet met andere woorden meer preventief worden opgetreden. OBC Ter Wende meldt dat de instroom van jonge kinderen daalt. Tegelijk merken ze een stijging in de psychiatrie. Er moet worden onderzocht of het om dezelfde groep gaat.

Eveneens op lange termijn is een onderzoek aangewezen van de bijkomende vergoeding wanneer een dossier in fase 3 van de zorgregie is terechtgekomen. De indruk leeft dat sommige voorzieningen met de opname wachten tot wanneer bijkomende middelen beschikbaar zijn. Andere voorzieningen leveren eerder inspanningen zonder bijkomende middelen, en werken wellicht efficiënter. Deze ongezonde situatie moet worden gemonitord, geëvalueerd en eventueel bijgestuurd.

Bij het schrijven van de resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp heeft de spreekster hard aangedrongen op goede communicatie tussen de verschillende actoren die werken met jongeren. Ze is tevreden met de aandacht die daaraan wordt besteed omdat op die manier beter zal worden omgegaan met verontrusting. Op welke termijn zullen geslaagde projecten als het Protocol van Moed zoals aangekondigd legistisch verankerd worden? Er is tevens aangekondigd dat regelgevend ingegrepen zal moeten worden om de bepalingen over het beroepsgeheim aan te passen. Hoe en op welke termijn zal dat aangepakt worden?

In 2016 moeten alle uitvoeringsbesluiten voor de persoonsvolgende financiering vorm krijgen als voorbereiding op de ongeziene transitie die in 2017 plaats zal vinden. Dat zal van het VAPH een totaal andere ingesteldheid vergen, maar ook van de voorzieningen. In welke mate is deze omslag voorbereid?

In 2016 start de persoonsvolgende financiering met de uitkering van de eerste basisondersteuningsbudgetten en de eerste persoonsvolgende budgetten. Bijgevolg moeten de eerste ondersteuningsplannen opgesteld worden. Die plannen bepalen in grote mate of een persoonsvolgend budget wordt toegekend. De commissie moet op de hoogte gehouden worden hoe een en ander in de praktijk zal verlopen. Hoe zal men inschatten wanneer de draagkracht van de mantelzorg wordt overschreden? Hoe zal men de wens respecteren van een persoon met een handicap om al dan niet geholpen te worden door zijn omgeving?

In een honderdtal gevallen is een beroep gedaan op GIPSO om een project op te zetten voor de opvang en ondersteuning van een familielid met een handicap. Dit grote aantal zegt iets over de omvang van de nood maar ook over het engagement van mensen in de zorg voor een familielid, wat past in de vermaatschappelijking van de zorg. Het is goed dat GIPSO hiervoor subsidies

ontvangt. De komende periode moet er absoluut worden op toegezien dat deze mensen de handdoek niet in de ring gooien omdat ze geen financiering krijgen.

In dezelfde zin moet er aandacht zijn voor de gevolgen van het M-decreet. Kinderen met een handicap en hun ouders kunnen maximaal kiezen voor een opleiding in het gewone onderwijs waardoor ze beter dan vroeger aan de maatschappij deelnemen. Deze gewenste evolutie heeft gevolgen voor de toegang van deze minderjarigen tot een persoonsvolgende financiering wanneer ze de schoolbanken verlaten. Minderjarigen met een persoonsvolgende financiering behouden die en kunnen ze aanwenden als volwassene. Jongeren die in het kader van het M-decreet thuis worden opgevangen en geen beroep doen op een persoonsvolgende financiering, kunnen niet van deze automatische doorstroming genieten terwijl het opvangprobleem voor deze groep even prangend is. Er moet worden nagedacht hoe deze groep dezelfde garanties kan krijgen. Wie in het kader van de vermaatschappelijking van de zorg zijn verantwoordelijkheid opneemt, mag daarop niet worden afgerekend wanneer de persoon met een handicap volwassen wordt.

Er wordt 100.000 euro van het VAPH overgeheveld naar het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin om lokale besturen te ondersteunen op het vlak van inclusie en vermaatschappelijking van de zorg. Hoe ziet men dat? Welke rol moeten de lokale besturen spelen?

Het is moeilijk afstemmen tussen federale beslissingen en de Vlaamse capaciteit in de justitiehuisen en het elektronische toezicht. De federale overheid wil meer straffen uitvoeren aan de hand van elektronisch toezicht. Dit lovenswaardige voornemen vereist bijkomende capaciteit in de justitiehuisen. Bij de aanbesteding voor bijkomende applicaties voor het elektronische toezicht is daar wellicht al rekening mee gehouden. Eind 2015 wordt een conferentie gehouden over het kerntakendebat van de justitiehuisen. Zal daarbij rekening worden gehouden met het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht? Er kan goed worden afgebakend welke taken Vlaanderen op zich neemt. Er kan ook worden nagegaan of het niet efficiënter is dat Vlaanderen de grote lijnen uittekent terwijl de private sector wordt ingeschakeld, zoals bijvoorbeeld in Schotland het geval is.

De spreekster roept de commissie op geïnteresseerd te blijven in digitalisering en robotica, en vraagt de Vlaamse Regering deze commissie een actieve rol toe te staan op dit vlak.

8. Antwoord van minister Jo Vandeurzen

Minister *Jo Vandeurzen* heeft van het begin af duidelijk gesteld dat 2016 een belangrijk scharnierjaar zou worden en dat het budgettair geen evident jaar zou worden. Een aantal zaken kan nog niet worden ingeschat, zoals de gevolgen van de federale taxshift op de uitgaven gefinancierd door de begroting voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Daarnaast zijn enkele nieuwe ontwikkelingen nog niet op kruissnelheid als gevolg van het budgettair beperkte kader. Dat belet niet dat tal van uitgavenrubrieken er fors op vooruitgaan.

In de residentiële ouderenzorg is een budgettaire marge genomen om aan nieuwe uitdagingen tegemoet te kunnen komen.

In de sector van personen met een handicap is er nieuw beleid. De middelen van de Nationale Loterij worden anders georiënteerd waardoor ze voor extra nieuw beleid zorgen. Het klopt dat in 2016 naar enkele eenmalige inkomsten gezocht moet worden, die expliciet als uitbreidingsbeleid ingezet zullen worden. De circulaire die het VAPH opstelt om de uitvoering van de begroting duidelijk te maken, zal nauwgezet de ramingen voor het uitbreidingsbeleid van de

meerjarenbegroting volgen. Door op koers te blijven, zullen de mogelijkheden gepland voor 2016 gerealiseerd worden in het uitbreidingsbeleid. Het is correct dat het maar een beperkt budget is. Het grote effect van de invoering van de persoonsvolgende financiering zal vanaf 2017 merkbaar zijn.

De verwijzing naar de impact van de ziekenhuisinfrastructuur op de begroting is terecht. De Vlaamse Regering heeft dit herhaaldelijk op de agenda van het Overlegcomité aangekaart. Er is meermaals vergaderd met de FOD Volksgezondheid en begrotingsspecialisten om na te gaan hoe dit effect ingeschat kan worden. Uiteindelijk heeft de Vlaamse overheid de sector zelf moeten bevragen om geïnitieerd groot onderhoud en herconditioneringswerken te kunnen inschatten. Er is overlegd met het INR over de wijze waarop deze bedragen geïmputeerd moeten worden op de diverse begrotingsposten.

De grote moeilijkheid zit in de gehanteerde techniek. Voor nieuwe investeringen zijn er de investeringssubsidies die jaarlijks als gebruiksvergoedingen worden toegekend door het VIPA. Tegenover deze VIPA-investering staat een bijpassing in het budget.

Voor infrastructuurwerken hanteert de ziekenhuisfinanciering een ander systeem. Als de FOD Volksgezondheid een investering aanvaardt als groot onderhoud en herconditioneringswerk, wordt een inhaalbedrag ter beschikking gesteld van het ziekenhuis. Een ziekenhuis verneemt bijgevolg pas of het middelen ontvangt na inspectie van de boekhouding van het betreffende boekjaar. De FOD Volksgezondheid loopt achter met die inspectie en inspecteert thans het boekjaar 2008. Volgens de huidige financieringsregels en de interpretatie ervan door het INR wordt die beslissing aan Vlaanderen aangerekend. Vlaanderen moet met andere woorden rekening houden met wat tijdens de inspectie van de boekhouding van de voorbije boekjaren nog als groot onderhoud en herconditioneringswerken wordt aanvaard, wat een oncomfortabele situatie is. Aan de ziekenhuizen is daarom een overzicht gevraagd van alle mogelijke werken. Voorts blijkt uit de Belfiusanalyse van de jaarrekeningen dat de ziekenhuizen de voorbije jaren heel wat investeringen hebben gedaan.

Een correcte raming maken is bijgevolg moeilijk. Tijdens het laatste Overlegcomité is afgesproken dat de technische werkgroep die de impact moet ramen, op zoek gaat naar mogelijke oplossingen voor dit probleem.

Uitgaven achteraf evalueren en kwalificeren is niet de aangewezen aanpak. Vlaanderen zal daarom een andere financieringstechniek toepassen: een forfaitsering van het budget dat ziekenhuizen ter beschikking krijgen om hun onroerend goed in stand te houden. Dat biedt een ander antwoord op de ESR-eis om dat bedrag te imputeren op het ogenblik dat over het engagement wordt beslist. Op die manier kan het bedrag in de tijd gespreid worden.

De minister wijst er voorts op dat het Rekenhof de aannames waarop de ramingen zijn gebaseerd, aannemelijk acht.

Een debat over de grote zorgvragen gaat over chronische zorg, thuiszorg, ouderenzorg en geestelijke gezondheidszorg. Een belangrijke vraag is in welke mate dat de ontwikkeling van de ziekenhuissector beïnvloedt. Specifiek voor Vlaanderen is het aantal grote fusieziekenhuizen. De vraag is hoe het beleid moet omgaan met erkenningsaanvragen voor een aantal zware medische diensten. Er is op federaal niveau een budgettair en programmatorisch kader. Er zijn de federale erkenningsnormen waarop Vlaanderen na de zesde staatshervorming enige invloed heeft. Zorgstrategische oefeningen zullen regionaal georganiseerd worden. Thans moet een ziekenhuis dat de Vlaamse overheid om een investeringssubsidie vraagt, een zorgstrategische planning opstellen. Voortaan zal deze

planning niet langer op één ziekenhuis focussen maar op een regio. Dat zal zo verlopen voor beroertezorg, basis pediatrie zorg en zeldzame ziektes. In dat laatste geval wordt de zorgstrategische planning bij voorkeur op het niveau van Vlaanderen uitgevoerd.

Gezien het budget dat federaal naar de ziekenhuissector gaat, zal niemand ontkennen dat dit een belangrijk aandeel vormt van het zorgaanbod in Vlaanderen. Er is een link met de Vlaamse bevoegdheden. Alle gemeenschappen hebben met federaal minister De Block een protocol afgesloten om samen nieuwe visies en inzichten in het ziekenhuis van de toekomst te implementeren omdat iedereen van mening is dat een grondige aanpak aangewezen is.

Over een aantal besparingen moeten nog praktische en organisatorische afspraken gemaakt worden. Het is echter aangewezen om vooraf het effect van de federale taxshift te kennen. De gescoregularisatie staat niet los van de taxshift. Het geheel moet haalbaar blijven met oog voor de werkgelegenheid en het aanbod.

De begroting 2016 honoreert het nieuwe beleid en maakt het mogelijk een aantal transitie door te zetten, maar heeft geen marge om ondanks belangrijke noden bijkomende zaken op te starten. Er is een zerobased raming gemaakt, waarna is onderzocht in welke mate het budget moet worden uitgebreid om enkele nieuwe noden te lenigen. Voor de residentiële ouderenzorg leidt dat tot drie grote bewegingen. De Vlaamse Regering heeft de zorgverzekering in de rob-forfaits erkend als een externe kostendrijver wat overeenkomt met zo een 16 miljoen euro. De begroting 2016 houdt voorts rekening met 3159 nieuwe plaatsen in de woonzorgcentra. De voor 2016 geplande capaciteitsuitbreiding maakt deel uit van de erkenningskalender die loopt tot en met 2018. De erkenningskalender is vorige legislatuur ingevoerd om – aangezien er het voorbije decennium zo een 20.000 voorafgaande vergunningen zijn toegekend – het tempo en de voorspelbaarheid van de uitgaven vast te leggen. De behoefte raming (8400 bijkomende woongelegenheden tegen 2018) is budgettair gehonoreerd.

Een aantal initiatiefnemers is nog niet opgenomen in de erkenningskalender. Sommige daarvan betwisten dat. De Vlaamse Regering heeft ondertussen in samenspraak met de sector de regelgeving achter de erkenningskalender aangepast. De levensduur van de voorafgaande vergunning is voor een aantal jaren verzekerd. Er wordt overgestapt op een nieuw systeem: op basis van wat budgettair mogelijk is, zal de bevoegde minister een oproep lanceren. Initiatiefnemers die over een voorafgaande vergunning beschikken, kunnen zich melden waarna wordt onderzocht of ze aan de criteria van de oproep voldoen om opgenomen te worden in de erkenningskalender. Samen met de sector wordt onderzocht of in een eerste fase zaken kunnen worden opgenomen van initiatiefnemers die uit de boot zijn gevallen. Het is legitiem om te onderzoeken of hun rechtmatige verwachtingen gehonoreerd kunnen worden.

Er is ten slotte een budget voor nieuwe rvt-erkenningen. Sinds het invoeren van de rvt-erkenning is het RIZIV er nog nooit in geslaagd zorgzwaarte en rvt-statuten op elkaar te laten aansluiten. Veronderstellen dat de Vlaamse Gemeenschap daar na één jaar in zou slagen, is overambitueus. Er moet een inspanning geleverd worden om de kloof niet groter te laten worden. Daarnaast moet het fundamentele debat gevoerd worden over de toekomstige financiering van het verblijf in een woonzorgcentrum. Een en ander is behoorlijk complex. Met een rob honoreert Vlaanderen alle verpleegkundige activiteiten in een woonzorgcentrum. Ouderen die thuis blijven wonen, doen een beroep op een door het RIZIV vergoede thuisverpleegkundige. Een rvt-forfait impliceert een vergoeding voor de kinesithérapie.

Er zal gezorgd worden voor een decretale basis om erkenningen in woonzorgcentra om te zetten in andere zorgvormen die vermeld worden in het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, of in andere ondersteuningsvormen waarvan de parameters bij besluit bepaald zullen worden.

Er wordt werk gemaakt van een studie over de toekomst van de ouderenzorg. De minister engageert zich ertoe daarover van gedachten te wisselen met de commissie. Omdat het belangrijk is dat de visie van alle mogelijke stakeholders bekend is, wordt werk gemaakt van een geïntegreerd model waarin bijvoorbeeld ook de link wordt gelegd met de Vlaamse sociale bescherming.

De conceptnota over de Vlaamse sociale bescherming is na het advies van de SERV en de SAR WGG voor een tweede keer voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De vraaggestuurde financiering zal in een aantal regio's uitgetest worden. De interferentie met en de gevolgen voor de ziekteverzekering is cruciaal. Naast de omvang van de rugzak, is er de context waarin die middelen ingezet worden. In de residentiële ouderenzorg financiert Vlaanderen de verpleging. In de thuiszorg wordt de thuisverpleging federaal gefinancierd. Het moet de bedoeling zijn deze proefprojecten samen uit te voeren met de federale initiatieven die zoeken naar een nieuw model voor de financiering van de chronische zorg. In essentie zoeken beide beleidsniveaus naar een antwoord op de vraag hoe de cliënt/patiënt de regie in handen kan nemen, hoe de omvang van het budget bepaald moet worden en hoe de cliënt/patiënt ondersteund moet worden.

Het is een illusie te denken dat één inschalingsinstrument volstaat voor alle situaties. De RAI is uitgebreid en internationaal gevalideerd. De vraag is tot op welk niveau er gebruik van wordt gemaakt, en wat administratief haalbaar wordt geacht. De test met de BelRAI-screener onderzoekt of een premodule volstaat om toegang te verlenen tot bijvoorbeeld de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. Het is niet uitgesloten dat voor bepaalde andere zorgvormen met een andere schaal gewerkt moet worden.

Iedereen pleit voor vraaggestuurde financiering of voor recht op zorg. Op zich is dat legitiem maar er dient op een aantal domeinen rekening te worden gehouden met de budgettaire mogelijkheden. De ziekteverzekering is altijd uitgegaan van de stelling dat het aanbod onder controle moet worden gehouden. Ziekenhuiscapaciteit wordt daarom geprogrammeerd. Er is een numerus clausus voor het aantal artsen. Bepaalde onderdelen zoals de thuisverpleging worden echter open end gefinancierd. De controlecommissie ziet erop toe dat dreigende ontsporing wordt bijgesteld.

Zonder flankerend beleid raakt een vraaggestuurd systeem onderhevig aan een push-effect. Nederland heeft maatregelen moeten nemen om een budgettaire ontsporing te voorkomen van de vraaggestuurde financiering in de sector van personen met een handicap. Er zijn belangrijke argumenten om vraagsturing kansen te geven. Dat kan echter niet in een vacuüm, maar veronderstelt randvoorwaarden waarover gewaakt moet worden. Het systeem moet een incentive bevatten om de middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Dat heeft gevolgen voor de betrokkenen en voor de beslissers.

De sector van de personen met een handicap maakt vanaf 2016 deze enorme transitie, die van tal van partijen een grote inspanning vereist. De nodige besluiten worden voorbereid. Een aantal is al genomen. Gezien de omvang van deze transitie wordt het onmogelijk iedereen genoegdoening te geven. Het is onmogelijk om vanaf het begin aan alle verwachtingen en verlangens tegemoet te komen. Het is belangrijk dat de systeemwijziging wordt doorgevoerd waarna gaandeweg andere mogelijkheden, prioriteiten en synergieën zullen ontstaan. De

sector is zich daarop aan het voorbereiden. In een transitienota wordt een aantal afspraken gemaakt over de aanpak en het aan te houden tempo. Op basis van die nota zullen acties ondernomen worden.

Het VAPH staat voor een grote uitdaging. De implicaties van deze transitie op de interne structuur van het VAPH zijn gigantisch. Een aantal taken wordt afgestoten. Nieuwe taken komen erbij. De wijze waarop de leidend ambtenaar van de VAPH daarmee omgaat, is lovenswaardig.

De Vlaamse overheid financiert GIPSO, opgericht door enkele enthousiaste mensen uit de sector, omdat een adviserende organisatie nodig is voor wie zelf een initiatief wil nemen. Bij dergelijke projecten komt meer kijken dan men vooraf vermoedt of inschat. Tijdens de vorige regeerperiode heeft de toenmalige minister van Financiën gelukkig beslist slechts 6 percent btw te heffen op de bouw van kleinschalige woningcomplexen voor personen met een erkende handicap.

De consequentie van een vraaggestuurd financieringssysteem is dat, zo lang er met prioritaire dossiers gewerkt wordt, voorrang wordt verleend op basis van vraagcriteria, en niet op basis van het aanbod dat in gebruik kan worden genomen. Er wordt geen voorrang verleend op basis van de vraag waarvoor het budget aangewend zal worden. Een budget wordt immers vrij aangewend om de ondersteuning te organiseren. Naarmate meer mensen over een rugzak beschikken, zal het aantal mensen toenemen dat met zijn rugzak een kleinschalig initiatief organiseert.

Iedereen die thans steun krijgt in een voorziening of dienst, wordt geleidelijk aan ingeschaald en omgezet in persoonsvolgende financiering. Die operatie moet zorgvuldig en naadloos verlopen. Aanvankelijk zal deze evolutie eerder onzichtbaar zijn, maar na verloop van tijd – al naar gelang de afspraken gemaakt in de transitienota – krijgt iedereen de kans zijn rugzak op een andere wijze te gebruiken. Deze transitie moet ook de voorzieningen stabiliteit en continuïteit garanderen.

De gezinszorg heeft onderzocht welke taken van de verzorgenden naar de aanvullende thuiszorg doorgeschoven kunnen worden. Het gaat om taken die zorgcompetentie veronderstellen en niet naar de dienstenchequesector doorgeschoven kunnen worden. Dankzij deze oefening zijn er in de diensten mogelijkheden om efficiëntie en flexibiliteit te bieden. Dienstverlening tijdens het weekend en 's avonds is duur. Een andere vraag is welk effect de federale taxshift zal hebben op de loonkosten van de sector.

Er zijn 128 Huizen van het Kind. Ze zijn actief in 170 steden en gemeenten. Op veel plaatsen denkt men na over een concept dat van betekenis is voor het lokale niveau. De wijze waarop ze hun taken uitvoeren, wordt geëvalueerd. Er is bewust gekozen om het aantal regels en voorschriften in een eerste fase te beperken zodat op maat gewerkt kan worden. Er zijn enkele gemeenschappelijke kenmerken maar ook lokale opportuniteiten zorgen voor ontwikkelingen. Tijdens een studiedag zal met de sector onderzocht worden wat gemeenschappelijk is en wat extra ondersteuning vergt.

Het voortgangsoverleg zal over de IKG-mix in de kinderopvang overleggen met de sector. Er is een rondvraag gelanceerd om te zoeken naar organisatoren die ermee willen experimenteren. Kind en Gezin bereidt een traject voor, mede om ouders van de organisatoren die willen experimenteren, te kunnen bevragen. Ook de betrokkenheid van de lokale overheid is vereist. De ouderbevraging wordt op korte termijn afgerond zodat het voortgangsoverleg halverwege december een beslissing kan nemen over de eerste leeromgeving.

Over het project met de aangesloten onthaalouders valt weinig nieuws te melden. Het project loopt. Werkgevers en werknemers registreren een aantal zaken. Er wordt overlegd met de RSZ. Na een budgettaire en financiële analyse door Kind en Gezin zullen deze gegevens getoetst worden op het terrein. De eindevaluatie wordt wellicht eind 2016 uitgevoerd.

In 2016 wordt gewerkt aan de capaciteit van de gemeenschapsinstellingen. In Mechelen wordt een groot project operationeel bestemd voor jongeren die intense begeleiding nodig hebben. Vlaanderen beschikt niet meer over K-bedden voor reconversie, maar wel over k-bedden. Er wordt gezocht naar geïnteresseerde voorzieningen omdat het aanbod zo ook wordt uitgebreid. Daarover dient uiteraard overlegd te worden met het federale niveau.

Het A-document wordt in twee fases vereenvoudigd. Voor een deel van de vereenvoudiging wordt niet gewacht op het onderzoek van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek. Het gaat in die eerste fase om de layout van het document en over een aantal velden dat door andere betrokken actoren ingevuld kan worden dan thans het geval is.

Minister Jo Vandeurzen moedigt de commissie aan om mHealth enthousiast te volgen. Er moeten belangrijke initiatieven genomen worden om de digitale mogelijkheden voor Welzijn en Zorg optimaal te kunnen benutten.

Niet alle vragen over VIPA zijn duidelijk wat mogelijks op misverstanden wijst. VIPA beschikt in 2016 over 100 miljoen euro aan machtigingen. VIPA kan voor 100 miljoen euro toezeggingen geven aan initiatiefnemers die met hun investering kunnen beginnen. De betalingseffecten daarvan worden over drie jaar gespreid. Het budget wordt verdeeld over de klassieke sectoren. Een aantal aanpassingen moet ervoor zorgen dat de sector van personen met een handicap opnieuw onder de klassieke procedure valt. Het is lang geleden dat de klassieke procedure over dergelijk hoog budget heeft beschikt.

De woonzorgcentra zitten daar niet in. Het INR geeft toestemming voor een systeem dat een vergoeding uitbetaalt voor het gebruik van de infrastructuur. Het is de bedoeling dat initiatiefnemers met een gunstige beslissing bij ingebruikname van de nieuwe infrastructuur een forfait ontvangen. In 2016 zullen toezeggingen worden verleend en kunnen investeringen van start gaan, maar het effect zal heel beperkt zijn. Toestemming zal worden verleend op basis van de investeringsmogelijkheden die de meerjarenbegroting biedt.

Na goedkeuring van de resolutie betreffende de infrastructuursubsidiëring van woonzorgvoorzieningen (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2078/3) heeft VIPA de stop van de klassieke financiering in de residentiële ouderenzorg aangekondigd. Door die aankondiging zijn talrijke aanvragen ingediend. In die groep moet aan bepaalde dossiers voorrang worden verleend. Het nieuwe systeem zal voor de volledige sector gelden om zo tot een gelijk speelveld te komen.

Het nieuwe systeem voor de animatiefunctie gaat in de tweede helft van 2016 van start. Het Rekenhof merkt op dat het RIZIV met andere kwartalen werkt dan een klassiek begrotingsjaar. Het komt de Vlaamse Gemeenschap niet toe daar verandering in te brengen.

Het klopt dat de beleidsnota summier is over de samenwerking met het beleidsdomein Werk. In het Vlaamse regeerakkoord worden experimenten aangekondigd. Er is geen budgettaire lijn om nieuw beleid te ontwikkelen. Er wordt nagegaan wat de federale beslissingen over arbeidsongeschiktheid aan mogelijkheden bieden. Een deel van deze middelen zit nog bij de provincies. Over die transitie is er nog geen duidelijkheid.

In een gezondheidsbeleid dat mensen tot gedragsveranderingen moet aanzetten, is het moeilijk een afscheiding te maken tussen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en van andere beleidsverantwoordelijken. Hetzelfde geldt voor de financiering. De zesde staathervorming sluit niet uit dat het RIZIV nog prestaties vergoedt die verband houden met preventief gezondheidsbeleid. Dergelijk beleid vergt overleg tussen verschillende overheden. Enkel een geïntegreerde aanpak heeft impact en zet mensen ertoe aan de juiste keuzes te maken.

Nudging maakt opgang. Worden mensen uitsluitend met rationele argumenten overtuigd of is het aangewezen campagnes op een andere manier te voeren? De gezondheidsconferentie in 2016 moet daar aandacht aan besteden.

Dat er bespaard wordt valt niet te ontkennen. Wie de impact van de besparingen in andere EU-landen bekijkt, moet toegeven dat Vlaanderen werk heeft gemaakt van een evenwichtige oefening. De besparingen zijn niet pijnloos en er is kritiek. De begroting 2016 investeert echter in een aantal sectoren, het aangekondigde uitbreidingsbeleid wordt aangehouden en een aantal nieuwe bevoegdheden wordt in Vlaamse regelgeving omgezet. Er worden inderdaad heel wat plannen en conceptnota's aangekondigd. Nieuw beleid voeren met nieuwe bevoegdheden impliceert dat met de sector wordt gezocht naar een gedragen visie om tot een beleidsvisie te komen. In de Vlaamse besluitvoering leidt dat tot conceptnota's waarover een akkoord gezocht moet worden binnen de Vlaamse Regering waarna advies wordt gevraagd. Afrondend wordt regelgevend werk geleverd wat budgettaire consequenties met zich meebrengt. Er ligt heel wat werk op de plank in 2016, maar dankzij deze begroting zal een aantal stappen vooruit worden gezet.

9. Replieken

Peter Persyn betreurt dat tijdens de algemene bespreking tal van particuliere en specifieke items zijn aangehaald.

Elke Van den Brandt aanvaardt niet dat het effect van de besparingen in Vlaanderen beter uitvalt dan in andere EU-landen. Er gaapt een grote kloof tussen wat de meerderheidspartijen beloofden voor de verkiezingen – toen het ook al crisis was – en de realiteit. Dat is een politieke keuze. Groen toont met haar alternatieve begroting aan dat het anders kan. Vlaanderen kan en moet beter dan dit.

Het antwoord van de minister over openendfinanciering is terecht, maar het is frustrerend dat bijvoorbeeld thuiszorg geprogrammeerd wordt terwijl voor de dienstencheque er geen beperkingen zijn. Er zijn argumenten om dat om te draaien. Het debat over programmatie versus openendfinanciering voor de nieuwe bevoegdheden is belangrijk en pertinent. Het gaat bijvoorbeeld niet op het aanbod te beperken van bij de aanvang van het vraaggestuurd systeem omdat er op dit ogenblik een tekort aan zorg is. Het persoonlijkeassistentiebudget toont aan dat personen met een handicap daar op een eerlijke en correcte manier mee omgaan. Ze gaan verantwoordelijk om met hun budget en vragen niet meer zorg dan ze nodig hebben. Overschotten kunnen gerecupereerd worden.

Het huidige beleid maakt een aantal ethisch bedenkelijke keuzes. De regionale prioriteitencommissies moeten voortdurend hartverscheurende keuzes maken tussen mensen met zware zorgnoden. Wie dat wil verhelpen, moet de nodige middelen vrijmaken voor de persoonsvolgende financiering en dat is meer dan voor 2016 is vrijgemaakt.

Tal van facturen worden doorgeschoven. Het Rekenhof heeft het in zijn opmerkingen over de animatiefunctie niet alleen over de indeling in kwartalen. Door deze indeling verschuift een deel van de factuur naar 2017 waardoor het niet duidelijk is hoe dat in de toekomst betaald zal worden.

Bart Van Malderen onthoudt uit het antwoord van de minister dat het beleid op sommige vlakken nog niet op kruissnelheid is, terwijl er op andere vlakken vooruitgang is geboekt. Het klopt dat het budget van een aantal sectoren verhoogt, maar er is alweer geen doorbraak geforceerd op een aantal heel belangrijke vlakken. Vergelijken met andere EU-landen is niet nuttig. De ambitie ligt in Vlaanderen immers hoog door de nieuwe bevoegdheden en enkele belangrijke vernieuwingsoperaties. De ambities liggen terecht hoog gezien de noden die tot drama's, tekorten en – de maatschappelijke en budgettaire – meerkosten zullen leiden als ze niet gelenigd worden.

De ziekenhuizen die nog snel een dossier hebben ingediend uit angst voor de bevoegdheidsoverdracht, krijgen gelijk. Het beleid staat twee jaar stil omdat een oplossing wordt gezocht. Het is blijkbaar gebruikelijk dat de VIPA-vastleggingskredieten over drie jaar worden gespreid. De VIPA-betaalkredieten bedragen 10 miljoen euro. Is het normaal dat het beleid na twee jaar zonder financiering gewoon hervat alsof er ondertussen geen stapel dossiers ligt te wachten? De factuur overschrijdt de begrote middelen en zal tot een jarenlange wachtlijst leiden.

Bovendien hebben federale overheidsdiensten zich in afwachting van de bevoegdheidsoverdracht beperkt tot louter beheren zonder nieuwe initiatieven te nemen. Vlaanderen beslist vervolgens om met iedereen overleg te plegen waardoor hiaten ontstaan die moeilijk overbrugbaar zullen blijken omdat problemen worden opgestapeld.

In zijn antwoord op vragen over de sector van de personen met een handicap zegt minister Vandeurzen dat niet alle verlangens onmiddellijk ingelost kunnen worden, terwijl het reeds langer zo is dat niemand recht heeft op zorg tenzij de hoge nood ervan echt bewezen wordt. Die noden mogen niet omschreven worden als verwachtingen of verlangens.

Op trap 2 zal nog een tijd met prioriteiten gewerkt moeten worden, al zal dat volgens de minister vraaggestuurd verlopen. In 2016 is er echter geen sprake van een vraaggestuurde aanpak. Er zal geen enkel persoonlijkeassistentiebudget omgezet worden vanwege de VIPA-buffer, die in essentie aanbodgestuurd werkt. Uitvoeringsbesluiten uitvaardigen zonder in de nodige middelen te voorzien, zal leiden tot een microbasisondersteuningsbudget. De grote transitie volgt wellicht in de loop der jaren. Op die manier komt het draagvlak onder druk te staan. De spreker omschrijft dat alles als dramatisch.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat VIPA de vorige regeerperiode jaarlijks 30 tot 35 miljoen euro investeerde in klassieke financiering. Dat bedrag stijgt in 2016 tot 100 miljoen euro, zij het mede omdat de sector van de personen met een handicap opnieuw in de klassieke financiering wordt opgenomen. Desalniettemin moet dat bedrag volstaan. Zelfs als dat budget al op 1 januari 2016 volledig in principiële akkoorden wordt toegezegd, dan nog zal het effect op de betaalkredieten voor 2016 beperkt zijn.

Bij de start van de vorige regeerperiode is voor het laatst een VIPA-buffer aangelegd omdat er voor de zwaarste zorgvragen infrastructuur nodig was. Op die manier wou de Vlaamse Regering een kloof vermijden in het honoreren van de stijgende vraag naar zware zorg die onmogelijk thuis verleend kan worden. Die projecten zijn toegezegd. Dankzij de VIPA-buffer weten initiatiefnemers dat

een erkenning volgt van zodra de infrastructuur opengaat. Om tal van redenen gaat een aantal projecten pas laat open. Zij zullen persoonsvolgend gefinancierd worden op basis van het systeem van de persoonsvolgende convenant.

Dat staat los van de essentie: de persoonsvolgende financiering wordt doorgezet. De huidige gebruikers worden ingeschaald en elke uitbreiding zal verlopen op basis van persoonsvolgende financiering.

Bart Van Malderen ziet hierin het bewijs dat de nodige shift niet wordt gemaakt in 2016. Na twee jaar stilstand wordt het beleid hervat alsof er niets is gebeurd. De dossiers stapelen zich op. Gaandeweg zullen nieuwe aanvragen ingediend worden. Het is opvallend dat het grootste deel van het uitbreidingsbeleid naar de VIPA-buffer gaat. Niemand wil rechtsonzekerheid voor initiatiefnemers die van dit systeem nog gebruik hebben gemaakt. Het toont aan dat er geen middelen zijn voor de aangekondigde shift. Een duidelijke meerjarenbegroting zou zekerheid kunnen bieden over de mate waarin de middelen beschikbaar zullen zijn.

IV. Bespreking per programma

1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

1.1. Ontvangstenartikelen

GB0-9GCDAAK-OW – ontvangsten werking en toelagen – justitiehuisen en elektronisch toezicht

Lorin Parys informeert waarom justitiehuisen 300.000 euro aan ontvangsten inschrijven voor schade aan materiaal voor elektronisch toezicht.

Karine Moykens, secretaris-generaal van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, zegt dat het bedrag zo hoog geraamd wordt omdat er in november 2015 al 400.000 euro terug te vorderen is van gedetineerden onder elektronisch toezicht voor apparatuur die niet of beschadigd ingeleverd wordt. Meestal gaat het om mensen die hun enkelband probeerden uit te doen.

Bart Van Malderen vraagt om hoeveel gevallen het gaat.

Karine Moykens kan daar niet exact op antwoorden maar een enkelband kost ongeveer 5000 euro.

1.2. Uitgavenartikelen

GB0-1GCD2AA-WT – werking en toelagen – beleidsontwikkeling en -ondersteuning

Cindy Franssen informeert naar de rol van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek in het verduurzamen van de kwaliteitsindicatoren voor het Vlaams Indicatorenproject. En wat bedoelt de minister met verduurzamen?

Peter Persyn vraagt de minister uit te leggen waarom het budget voor de ontwikkeling van beleid binnen Flanders' Care daalt van 600 naar 425 duizend euro terwijl dat wel het speerpunt blijft van zorgvernieuwing.

Minister *Jo Vandeurzen* legt uit dat het actieplan Flanders' Care in de laatste rechte lijn zit. Een adviesgroep heeft het voorbereid en uiteraard zijn de verschillende administraties erbij betrokken. Hij vraagt niet te veel van de daling te maken. In 2015 waren er immers enkele eenmalige uitgaven. De echte

uitgaven van Flanders' Care zitten verspreid over verschillende beleidsdomeinen en begrotingsposten. Onder dit begrotingsnummer zitten onder meer de campagnes voor de zorgberoepen en enkele ICT-veranderingen. Vitalink valt onder de budgetten van het Agentschap Zorg en Gezondheid. Er zijn voorts nog budgetten bij het Agentschap Ondernemen en bij Innovatie. Daarnaast is er ook hier gezocht naar besparingen. Hoe de middelen besteed worden, zal bepaald worden door de punten van het actieplan te vertalen naar projecten in alle departementen en beleidsdomeinen.

Wat het Vlaams Indicatorenproject betreft, zal het volgende Mozaïekdecreet een bepaling bevatten om een kwaliteitscentrum op te richten. Eens het decreet goedgekeurd, worden er overgangsmaatregelen genomen zodat de projecten van het Vlaams Indicatorenproject structureel worden in die vzw. Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek, een intersectoraal centrum dat zich vooral richt op de integrale jeugdhulp, maakt vooreerst werk van uniforme inschalingsinstrumenten. Dat is iets anders dan kwaliteitsindicatoren over het resultaat van de geleverde prestaties in de zorg- en welzijnssector.

Peter Persyn vraagt een schriftelijk overzicht van de begrotingslijnen voor Flanders' Care en de ondersteuning van de innovatie en ICT-toepassingen.

Minister *Jo Vandeurzen* acht het niet mogelijk om een inventaris van alle beleidsdomeinen te maken omdat het gaat om generieke posten op verschillende begrotingen. Het gaat bijvoorbeeld om middelen van het Agentschap Ondernemen, van het Agentschap Zorg en Gezondheid, van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en van Flanders Investment and Trade.

Dat laatste agentschap heeft tot taak export te stimuleren en heeft van Flanders' Care een van de kapstokken van zijn exportbegeleiding gemaakt. Strategische onderzoekscentra als IMEC hebben een onderdeel Health. De Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen heeft een fonds voor Health, de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen heeft het fonds Flanders' Care Invest. Dat is eigen aan het horizontale programma dat Flanders' Care is.

GB0-1GCD2AB-WT – werking en toelagen – armoedebestrijding en samenlevingsopbouw

Lorin Parys vraagt hoe de kredieten opgesplitst zijn tussen de drie deelgebieden.

Over vzw De Link vraagt *Cindy Franssen* of het niet eerder de duur dat iemand ervaringsdeskundige armoede kan zijn is dan de opleiding zelf die geëvalueerd moet worden. Welke hefboomen zijn er om lokale besturen en organisaties te stimuleren om ervaringsdeskundigen aan te werven?

De vzw Vlaams Centrum Schuldenlast ontvangt een werkingssubsidie. De samenstelling ervan is decretaal vastgelegd. De werkgroep dient onder meer vertegenwoordigers van de leveranciers van elektriciteit, aardgas en water te omvatten. De spreker betreurt dat de Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven ondanks diverse verzoeken nog geen vertegenwoordiger aangeduid heeft, alsook dat de Centrale voor kredieten aan particulieren van de Nationale Bank van België om neutraliteitsredenen beslist heeft niet deel te nemen. Ze informeert wat een nauwere samenwerking met de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten precies betekent.

Martine Taelman informeert hoe ver het staat met de afstemming tussen negen instituten voor samenlevingsopbouw, de CAW's en de verenigingen waar armen het woord nemen.

Elke Van den Brandt weet dat de middelen van Welzijn en Armoede voor vzw De Link in 2015 behouden bleven, maar die van Werk geschrapt werden. Ze informeert of de opleiding tot ervaringsdeskundige na die besparing nog dezelfde kwaliteit heeft. Wat is de impact op de werking van vzw De Link?

Bart Van Malderen sluit zich aan bij de talrijke opmerkingen over vzw De Link. Die vzw heeft een methode ontwikkeld die school maakt in andere landen. Nederland is er bijvoorbeeld in geïnteresseerd. Minister Vandeurzen is een loyale partner maar bepaalde van zijn collega's niet. Sp.a heeft bij de begroting 2015 vergeefs een amendement ingediend om de subsidies van Werk te behouden. De vzw heeft van de nieuwe omstandigheden gebruikgemaakt om haar werking te herbronnen. Een stabiel kader is echter nodig want de opleiding tot ervaringsdeskundige is van lange duur. De Vlaamse Regering moet zich voor hem als collegiaal orgaan verbinden om dat te bieden. Hij pleit voor structurele steun, los van de jaarlijkse begrotingsbesprekingen.

De coördinerend minister van Armoedebestrijding is niet happig op projectwerking. De spreker gaat ervan uit dat ze de minister van Welzijn wel steunt bij zijn experimentele, aanvullende of vernieuwende projecten in de armoedebestrijding. Welk budget wordt ervoor vrijgemaakt? Komt er daarvoor een oproep? Zo ja, tegen wanneer? En wat zijn de voorwaarden? Ook hij wil de verdeling van het totale budget op deze post van 15,228 miljoen euro kennen. Armoedebestrijding krijgt 4 miljoen euro. Gaat de rest naar samenlevingsopbouw? Zo ja, vraagt hij de minister de verhoudingen te herbekijken in functie van een nieuw werkveld dat evenzeer recht heeft op ondersteuning.

De toelichting bevat de verdeling tussen samenlevingsopbouw en armoedebestrijding, aldus minister *Jo Vandeurzen*. Er gaat 10.719.000 euro naar samenlevingsopbouw, 4.140.000 euro naar armoedebestrijding en 369.000 euro naar schuldoverlast.

Zijn beleidsdomein gaat voort in zee met vzw De Link waarvan de evaluatie loopt. Hij heeft de ambitie om de opleidingen voort te steunen, maar het is niet de bedoeling dat iedereen zich nestelt in het statuut van ervaringsdeskundige, tenzij hij in die hoedanigheid werk vindt. Ook of mensen doorstromen naar een reguliere arbeidsplaats is het voorwerp van de evaluatie.

De minister zal de steunpuntwerking anders organiseren en een grotere synthese tussen de steunpunten, onder meer voor samenlevingsopbouw en schuldoverlast, nastreven. Dat is nog niet zichtbaar in deze begroting maar zal wel blijken in die van 2017.

De armoedeprojecten passen in de uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 428/1*).

De samenwerking met het Vlaams Centrum Schuldenlast is bedoeld om inzichten te delen en een strategie af te spreken en zo een omvattend proactief beleid te voeren.

Elke Van den Brandt informeert of een intensere samenwerking tussen de steunpunten tot besparingen zal leiden.

Minister *Jo Vandeurzen* gelooft dat de samenwerking een meerwaarde kan bieden en ervoor kan zorgen dat ze bijkomende thema's behartigen, maar ook dat ze op een andere manier werken, bijvoorbeeld meer online. Het heeft geen zin in elke sector afzonderlijk onlinekennis te ontwikkelen. Hij verwacht efficiëntiewinsten maar geen grote besparing in 2017. De sector is gevraagd na te denken over hoe de eigen specifieke werking en expertise te behouden maar ook meer samen te

werken. Voor de sector van personen met een handicap is afgesproken dat een deel van het budget bij het VAPH zal blijven. De rest van het budget wordt overgeheveld naar dat steunpunt.

Als de minister zegt in zee te gaan met vzw De Link, vermoedt *Bart Van Malderen* dat de evaluatie niet bezig is maar afgelopen en positief. Een andere mogelijkheid is dat de evaluatie niet bedoeld is om de vzw, of eerder nog de methodiek en de doelstellingen, stop of voort te zetten maar wel om enkele uitvoeringsbepalingen scherp te stellen. Hij gaat ervan uit dat de conclusies de volledige Vlaamse Regering binden en dat ze haar verantwoordelijkheid neemt voor de meerjarige opleidingen. Dat de projecten en experimenten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 passen, lijkt de spreker niet meer dan logisch. Zijn vraag ging daar niet over, daarbij vroeg hij naar het budget.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat er op die post ruimte is voor projecten en experimenten die eventueel middelen kunnen krijgen van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019. Hij twijfelt niet aan het nut van vzw De Link en is vragende partij voor voortzetting als de organisatie bereid is de werking te evalueren, wat thans gebeurt.

GB0-1GCD2AC-WT – werking en toelagen – vrijwilligerswerk

Elke Van den Brandt informeert of bij de regularisatie van de gescoprojecten in 2016 het volledige of slechts 95 percent van het budget overgedragen wordt.

Het geld voor de gesco's wordt aan de subsidie-enveloppe toegevoegd met de verplichting om het aantal vte gelijk te houden, aldus minister *Jo Vandeurzen*. Omdat de organisaties daardoor wat flexibiliteit krijgen wordt die 5 percent niet gecompenseerd, wat in deze sector haalbaar is. De regelgeving hoeft daarvoor niet aangepast te worden.

GB0-1GCD2AD – WT werking en toelagen – welzijnswerk

Over de werkingmiddelen Crisismeldpunt Limburg, wil *Lorin Parys* weten wat er met het saldo van de projecten Wonen-Welzijn gebeurt en hoeveel dat precies is. Wat is de verdeling over de onderdelen algemeen welzijnswerk, welzijnsbeleid en lokaal sociaal beleid?

De beleidsbrief zegt ambitieus het programmatie- en monitoringinstrument van de CAW's te zullen toepassen in 2016. De spreker juicht deze ambitie toe. Omdat de programmatievoorstellen van de administratie en van de CAW's te ver uit elkaar lagen, is een vergadering daarover in de eerste week van september 2015 geannuleerd in afwachting van meer synthese. Heeft dat overleg ondertussen plaatsgevonden en wat zijn er de resultaten van? Wat zijn de tussenstappen richting operationalisering?

Ook *Vera Jans* wil een stand van zaken van het programmatie- en monitoringinstrument. Volgens de beleidsbrief worden de psychosociale begeleiding en de woonbegeleiding van de CAW's versterkt om de gevolgen van de vluchtelingen-crisis te ondervangen. Volgens de begroting is er 2,5 miljoen euro voor woonbegeleiding. Ze vraagt de minister uitleg. Ze informeert of FARA, het luister- en informatiepunt voor zwangerschapskeuzes, ook relatieondersteuning aanbiedt, iets wat de minister graag wil versterken.

Martine Taelman informeert hoeveel geld de CAW's krijgen van de begrotingspost projecten Wonen-Welzijn voor de woonbegeleiding. Hoeveel meer mensen kunnen daarmee begeleid worden? Er wordt 192.000 euro overgedragen voor het regulier maken van de werking Wonen-Welzijn in de geestelijke gezondheidszorg.

Hoe worden die middelen verdeeld onder de cgg's? Hoe zullen de bijkomende middelen voor woonbegeleiding over de CAW's worden verdeeld? Is er een gecoördineerd beleid met andere diensten die zich bezighouden met de vluchtelingen crisis? De bijkomende middelen zijn ook bedoeld voor de toenemende vraag naar psychosociale begeleiding. Alle CAW's hebben wachtlijsten. Komen vluchtelingen op de wachtlijst terecht? De VVSG krijgt 100.000 euro voor de uitbreiding van haar werking en voor ondersteuningsopdrachten van lokale besturen voor inclusie en vermaatschappelijking van de zorg. Die middelen komen van het VAPH. Is dat geld uitsluitend bedoeld voor de inclusie van personen met een handicap? Of ook voor personen met een geestelijk gezondheidsprobleem? Welke acties worden er van de gemeenten verwacht? Wat is de rol van de VVSG?

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de projecten Wonen-Welzijn na een positieve evaluatie regulier worden. Een Antwerps project is overgedragen aan het Agentschap Zorg en Gezondheid, met de bijhorende 192.000 euro. Van de andere projecten die gecontinueerd worden, worden de middelen recurrent aan het budget van de CAW's toegevoegd. Op basis van de provinciale capaciteit is er een verdeelsleutel bepaald. Met die middelen moeten de CAW's woonbegeleiding organiseren.

De uitbreiding voor de vluchtelingen staat daar los van. Voor psychosociale en woonbegeleiding zijn er vijftig vte te verdelen. Alle CAW's zijn ingegaan op de oproep daarvoor, uiteraard in overleg met de lokale overheid. Voor eind november 2015 vernemen ze hoeveel vte ze met ingang van 2016 kunnen aanwerven. Het aantal is bepaald op basis van de lokale ondersteuningsbehoefte. Het programma is tijdelijk, om de vluchtelingen die de asielcentra verlaten en een woonst zoeken, te begeleiden.

FARA is niet gekoppeld aan de initiatieven voor relatiebemiddeling. Het aanbod relatiebemiddeling is in kaart gebracht en zal bekendgemaakt worden. Voorts wordt er een link met de Huizen van het Kind gelegd. Er wordt ook nagegaan of relatiebemiddeling eerder dan de familierechtbanken kan optreden als bemiddelaar bij een echtelijk conflict of echtscheiding.

Met de VVSG worden verschillende convenants afgesloten, onder meer voor ouderenparticipatie. Het budget bestaat uit verschillende onderdelen, en bedraagt in totaal 420.000 euro. De vereniging krijgt geld om Blue Assist, dat de mobiliteit van kwetsbare groepen stimuleert, voort te zetten en om het product en de dienst zelf te promoten. Momenteel lopen gesprekken met de organisatie over een mogelijke andere partner.

In november 2015 heeft de administratie een voorstel van programmatie-instrument voorgelegd op het sectoroverleg met de CAW's. Dat wordt momenteel besproken. Een reglementering is slechts de eerste stap naar een geobjectiveerde invulling.

Peter Persyn neemt aan dat het geïntegreerde, toegankelijke en herkenbare onthaal en aanbod voor het continuüm welzijn, zorg en gezondheid zal gelden. Hij vraagt voldoende rekening te houden met de socio-geografische hertekeningen van zorgregio's, het lokale gezondheidsoverleg en de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnszorg om te komen tot een meer geharmoniseerd aanbod.

Minister *Jo Vandeurzen* ziet drie partners in het eerstelijns laagdrempelige onthaal: de sociale dienst van het OCMW, de dienst maatschappelijk werk van de mutualiteit en het CAW. Zij moeten onthaal bieden volgens dezelfde definitie en met gelijke competenties, ongeacht hun regelgeving en financiering. In de backoffice kan aan specialisatie en netwerking gewerkt worden. Daarnaast moet

het onthaal ook geografisch evenwichtig gespreid zijn. De lokale overheid moet mee bewaken of dat voor haar volledige grondgebied geldt, weze het één van de drie onthaalmogelijkheden. Dat moet min of meer sporen met de regioafbakening in de eerstelijnsgezondheidszorg. Die tweede stap is voor later.

Peter Persyn merkt dat de provincies stilaan mentaal rijp zijn om de persoonsgebonden materies in welzijn en zorg af te staan, maar ze vragen zich af wat het geëigende niveau is voor de sociale kaart, de sociale planning en de netwerking. In Vlaams-Brabant lijken de twee grote CAW's die corresponderen met de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg, de geëigende niveaus voor de overdracht. Halle-Vilvoorde en Leuven nemen dan elk de netwerktaken en planning voor hun rekening. Hij pleit ervoor om beide bewegingen, vanuit de provincies en bottom-up, zoveel mogelijk te harmoniseren en te integreren.

Minister *Jo Vandeurzen* acht die bedenking terecht. De Vlaamse overheid kan stappen zetten, maar rekent ook op een bottom-opevolutie. Om historische redenen is de geestelijke gezondheidszorg, dus zowel de cgg's als de ontwikkelingen vanuit ziekenhuizen volgens artikel 107, anders georganiseerd. Nochtans is er ook heel wat voor te zeggen om het ambulante deel ook deel te laten uitmaken van de harmonisering.

Het welzijnswerk is ruimer dan het algemeen welzijnswerk, zo zijn er ook de gezinszorg en de OCMW's. In sommige regio's bestaat er een sterke samenwerking tussen de sociale diensten van de OCMW's, onder meer in Noord-Limburg en de Kempen. In veel gevallen komt dat overeen met de opdracht van Domus Medica voor de zorgregio's of de kleinstedelijke gebieden voor de eerstelijnsgezondheidszorg, maar niet overal. Elke mutatie moet aangegrepen worden om stappen te zetten. Bij hun laatste grote hergroepering moesten de CAW's binnen hun provinciegrenzen blijven. In Brussel heeft dat geleid tot een splitsing tussen het CAW van Brussel en dat van Halle-Vilvoorde, met alle discussies van dien. De provinciale grenzen zijn voor vele organisatievormen de meest gemeenschappelijke grens, maar voor de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg is dat niet altijd het geval.

GB0-1GCD2AE-WT – werking en toelagen – Vlaams intersectoraal akkoord

Elke Van den Brandt informeert hoe het staat met het volgende Vlaams intersectoraal akkoord.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat de delegatie samengesteld wordt om een evaluatie te maken van het laatste akkoord. Het Rekenhof maakte al een lezenswaardige evaluatie. Over sommige aparte dossiers, onder meer de taxshift, vindt momenteel federaal en Vlaams intersectoraal overleg plaats. De minister merkt op dat de regelgeving wel bijzonder complex geworden is, wat ook blijkt uit het verslag van het Rekenhof. Ook de administratie vraagt zich af of dat nog beheersbaar is. In eerste instantie moet echter nagegaan worden of de afspraken nageleefd zijn, dan komt het kader in beeld.

Elke Van den Brandt voegt dat toe aan het lijstje van verontrustende antwoorden: het lijkt niet alsof er een nieuw akkoord in de maak is.

Minister *Jo Vandeurzen* gaat niet akkoord met die conclusie.

Griet Coppé vraagt meer informatie over de functieclassificatie voor de social profit die VIVO zal maken.

Volgens minister *Jo Vandeurzen* zal dat, aangezien het een onderdeel is van het laatste Vlaams intersectoraal akkoord, geëvalueerd worden. Het is nog absoluut niet rond. De sociale partners zullen allicht vragen om de opdracht te verlengen.

GB0-1GCD2AI-WT – werking en toelagen – juridische eerstelijnsbijstand

Katrien Schryvers herinnert zich dat de minister een analyse beloofd heeft van wie er bij de juridische eerstelijnsbijstand betrokken is. Wat is de stand van zaken? Welk gevolg wordt eraan gegeven?

Lorin Parys informeert of die analyse ook meegenomen wordt in de evaluatie van de justitiehuisen.

Minister *Jo Vandeurzen* beaamt dat de analyse gebruikt wordt voor de taakbepaling van de justitiehuisen. De Orde van Vlaamse Balies heeft de justitiehuisen al geanalyseerd, maar zal zijn document nog wat verfijnen. Uit gesprekken met de Orde van Vlaamse Balies en de voorzitters van de gerechtelijke arrondissementen leidt de minister af dat de samenwerking met de justitiehuisen verschilt van arrondissement tot arrondissement. Ook de advocatuur verwacht dat de staats hervorming aangegrepen wordt om een en ander te stroomlijnen.

GB0-1GCD2AJ-WT – werking en toelagen - hulpmiddelenbeleid

Tine van der Vloet merkt op dat dit budget met 4 percent stijgt tegenover 2015. De jaarlijkse stijging wordt echter op 2,5 percent geraamd. Tussen 2010 en 2014 was er een gemiddelde stijging van 9 percent. In de transitiefase zijn nog niet alle hefboomen in Vlaamse handen. Het is de bedoeling tot een Vlaamse en meer efficiënte aanpak te komen. Hoe denkt de minister toe te komen met jaarlijks 2,5 percent meer?

Tegen wanneer zal het RIZIV-beleid in kaart gebracht worden zoals de beleidsbrief aankondigt? De studie over strategieontwikkeling voor sociaal ondernemerschap onderzoekt hoe er meer marktwerking en een transparante prijsvorming kan komen via sociaal ondernemerschap voor hulpmiddelenverstrekking en een resultaatgerichte overheidsfinanciering. Hoe wordt dat uitgewerkt?

Ook *Vera Jans* wil weten waarom het budget met 4 percent stijgt terwijl de ramingen 2,5 percent bedragen. In de volgende twee jaar denkt de minister het RIZIV-beleid in kaart te brengen met bijzondere aandacht voor ICT. Hoe zal hij die overgangsfase overbruggen? Zal Vlaanderen ook personeelsleden overnemen, of gaat het enkel om geneesheren en medewerkers van mutualiteiten?

Elke Van den Brandt sluit zich bij die vragen aan.

Bart Van Malderen ziet een verschil in de wijze waarop met de aanvragers wordt omgesprongen tussen het Vlaamse en het federale niveau. Dat leidt tot problemen op vlak van transparantie. Daarnaast zijn er ook absurde regels waardoor mensen met een handicap voor het leven telkens opnieuw moeten bewijzen dat ze bijvoorbeeld een rolwagen nodig hebben. Ook wie een heel actief leven leidt, komt soms in problemen omdat zijn rolwagen sneller verslijt dan volgens de regels mag. De spreker had gehoopt dat met de zesde staats hervorming dergelijke kafkaïaanse toestanden zouden verdwijnen, alsook dat er een klantvriendelijk geïntegreerd systeem zou komen. Vlaanderen heeft wel al een en ander gedaan maar er is nog heel wat voor verbetering vatbaar, bijvoorbeeld op het vlak van marktwerking, hergebruik of transparantie. Omdat Vlaanderen een kleine markt is, liggen de prijzen hier hoger dan in het buitenland. Sommige

innovatieve hulpmiddelen worden aan zodanige prijzen aangeboden dat de spreker zelfs marktfalen vermoedt ten gevolge van een beperkt aantal aanbieders. Waarom nog twee jaar wachten om in te grijpen? Door enkel in kaart te brengen, laat de minister kostbare tijd verloren gaan.

Minister *Jo Vandeurzen* is het daar niet mee eens. Het zijn de mobiliteitshulpmiddelen van het RIZIV die naar Vlaanderen komen. In de conceptnota Vlaamse sociale bescherming is beslist dat de terugbetalingen van hulpmiddelen een onderdeel worden van de Vlaamse sociale bescherming. Er lopen wel degelijk proefprojecten voor andere modellen zoals terbeschikkingstellingen, gefinancierd via *Flanders' Care*. Dat is echter een complexe zaak. De sector van personen met een handicap vreest dat een loutere samenvoeging van het budget van het VAPH met het overgekomen RIZIV-budget zal leiden tot een verwatering van de middelen voor personen met een handicap. Ook de sector vraagt dus een behoedzame aanpak. Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het VAPH werken aan een nieuw concept dat moet klaar zijn tegen 2019 als het RIZIV stopt met toekenningen. Het heeft geen zin om eerder dan past in de Vlaamse sociale bescherming op te treden. In het regeerakkoord is afgesproken om inzake de overgedragen RIZIV-materies te kiezen voor continuïteit. Eens voldoende in de vingers, zal er eigen beleid gevoerd worden. Bovendien moeten eerst andere aspecten van de Vlaamse sociale bescherming zoals informatica en inschalingsinstrumenten hun beslag krijgen vooraleer duidelijk wordt waar het met het hulpmiddelenbeleid naartoe moet.

Net omdat het de bedoeling is niet alleen met eigendomsverwerving te werken, zijn experimenten nodig. Ook het RIZIV heeft systemen om hulpmiddelen te laten hergebruiken, maar die zijn niet zomaar over te nemen in de Vlaamse sociale bescherming. Het is een complexe zaak. De experimenten lopen. Het conceptueel kader is er. Een voorstel van werkwijze is klaar, maar moet besproken worden met stakeholders. De formule van de terbeschikkingstelling is daarbij een van de uitgangspunten.

Het budget voor hulpmiddelen stijgt met 2,3 miljoen euro of 2,5 percent, zijnde het gemiddelde van de voorbije jaren, ook van het federale deel van het budget.

Met de begrotingspost komt er geen personeel over waardoor er een ander heikel punt rijst. Thans verrichten medewerkers van de mutualiteiten bepaalde prestaties in dit kader, wat vergoed wordt met het federale werkingsbudget voor mutualiteiten. Ook dat dient dus opgelost te worden.

Bart Van Malderen heeft begrepen dat er aan het hulpmiddelenbeleid deze regeerperiode niets wezenlijk zal wijzigen, terwijl de minister desondanks enkele duidelijke veranderingen wenst, bijvoorbeeld inzake de terbeschikkingstelling. Net omdat de kwestie onder de Vlaamse sociale bescherming komt, vervalt het bezwaar tegen het samenvoegen van middelen van het VAPH en RIZIV. Hij begrijpt dus niet waarom de minister niet meteen enkele praktische stappen zet die het de betrokkenen gemakkelijker maken.

GB0-1GCD2AK-WT – werking en toelagen – justitiehuis en elektronisch toezicht

Lorin Parys merkt op dat het budget voor elektronisch toezicht, nu de injectie van 1 miljoen euro van 2015 teruggeschroefd is, volgens het Rekenhof bij constant beleid ontoereikend dreigt te zijn omdat de vastleggingen en uitgaven voor de periode januari tot en met oktober 2015 al 6,2 miljoen euro bedragen. Geëxtrapoleerd op jaarbasis is dat 7,5 miljoen euro, zonder rekening te houden met de aangroei van 14 percent die de administratie verwacht. Dat het aantal enkelbanden een externe kostendrijver wordt, is een deel van het antwoord. Om

het systeem werkbaar te maken, is dat aantal teruggebracht, waardoor de wachttijd toeneemt. Door de zesde staats hervorming zal Vlaanderen minstens tot en met 2019 de enkelbanden voorfinancieren. De minister kaart de extra kosten daarvan aan bij zijn federale collega. De federale minister van Justitie denkt er echter aan om bij administratieve maatregel teruggekeerde Syriëstrijders onder elektronisch toezicht te plaatsen. Federaal minister Geens acht een bijdrage van de gemeenschappen daaraan mogelijk. De drie factoren samen: voorfinanciering, meer enkelbanden en een bijdrage van de gemeenschappen verontrusten Lorin Parys. Artikel 11 van de wet tot hervorming der instellingen stelt dat de federale overheid de opdrachten van de justitiehuisen of in voorkomend geval, de andere diensten van de gemeenschappen die deze overnemen, in het kader van de gerechtelijke procedure of de uitvoering van gerechtelijke beslissingen bepaalt. Een administratieve maatregel is geen gerechtelijke procedure of beslissing, dus kan er geen Vlaamse financiering gevraagd worden. Hoe denkt de minister over het begrotingstechnische aspect van de maatregel?

Katrien Schryvers informeert hoeveel personeelsleden over zullen stappen naar de Vlaamse justitiehuisen. Wordt er over het statuut onderhandeld met de minister van Ambtenarenzaken? Zijn er afwijkingen van het algemeen statuut mogelijk? Voorts vraagt ze hoe het staat met de behuizing van de justitiehuisen. Ze wil ook weten of de stakeholdersbevraging voldoende informatie heeft opgeleverd. Aanpassingen aan budgetten om de veiligheid te garanderen, acht ze in deze tijden gerechtvaardigd. Overleg is nodig, maar ze zou het verschrikkelijk vinden als die thema's verzanden in discussies over wie betaalt. Het komt erop aan te bepalen welke maatregelen nodig zijn en dan na te gaan welke overheid ze best implementeert.

Elke Van den Brandt leest bij het Rekenhof ook dat het dalende budget ontoereikend zal zijn voor constant beleid. De administratie verwacht groei, naast eventuele bijkomende maatregelen. Ze geeft er de voorkeur aan het budget dat nodig is ineens in de begroting in te schrijven in plaats van te werken met een externe kostendrijver. Dat de Vlaamse en Federale Regering uit dezelfde partijen bestaan, moet net het uitpraten van problemen zoals met de taxshift of enkelbanden vergemakkelijken. Hebben de justitiehuisen voldoende middelen en mankracht voor alle taken?

Bart Van Malderen heeft problemen met al het geschuif met middelen. Van bij de begrotingsopmaak 2015 was duidelijk dat er te weinig middelen zouden zijn. Bij de begrotingsaanpassing 2015 werd 1 miljoen euro eenmalig weggehaald bij Jongerenwelzijn. Toen al zegde de minister dat er een structurele oplossing nodig was. Thans wordt 1 miljoen euro teruggezet met de aankondiging dat bij de begrotingsaanpassing 2016 het aantal enkelbanden een externe kostendrijver wordt. Hij vindt het daarnaast vreemd dat er al een artikel van de begrotingsaanpassing 2016 aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd. Heeft de minister daar al de middelen voor? Waar is het document dat dit decreeteert?

Minister *Jo Vandeurzen* acht het vanzelfsprekend dat alle overheden samenwerken om de veiligheidsuitdagingen aan te gaan. Hij verwacht overleg met de federale overheid waarin niet alleen de maatregelen bepaald worden maar ook de financiële lasten ervan verdeeld worden. Elektronisch toezicht opgelegd door het gerecht valt onder de Vlaamse budgetten, andere vormen niet. In het laatste geval zal er overleg nodig zijn. Uiteraard kan er niet tegen de wet ingegaan worden.

De minister maakt zijn belofte waar het budget van 1 miljoen euro voor eenmalige investeringen terug te geven aan Jongerenwelzijn. Het budget voor het elektronisch toezicht is bepaald zoals dat gebruikelijk is bij overgedragen bevoegdheden. Omdat de resultaten van de aanbesteding, noch de evolutie van

het aantal personen onder elektronisch toezicht bekend zijn, is afgesproken bij de begrotingsaanpassing 2016 het budget bij te sturen aan de hand van enkele parameters, die voortaan en niet alleen voor de begrotingsaanpassing 2016, als externe kostendrijvers aanvaard worden. Hij ziet het probleem niet want elke regeerperiode is er een consensus over welke elementen beschouwd worden als externe kostendrijvers. Die maken het een minister comfortabeler omdat de opportuniteit ervan niet meer ter discussie staat. Het begrotingsartikel wordt immers vanzelf aangepast aan de gewijzigde volumes. Daarover moet er echter eerst formeel een politiek akkoord vastgelegd worden, wat thans gebeurt voor het elektronische toezicht. Het aantal pleegplaatsingen is een ander voorbeeld van een kostendrijver. Het is een gangbare begrotingstechniek.

Als alles bij het oude blijft, is de overdracht zinloos. Enkel een overzicht van wat de justitiehuisen doen, is onvoldoende. Mogelijke nieuwe of overbodige taken moeten in de discussie gebracht worden, daarom komt er een conferentie. Daarop zal blijken wat de stakeholders verwachten van de justitiehuisen. In voorbereiding daarvan zijn er werkgroepen over verschillende onderwerpen. De verslagen daarvan worden voorgesteld en becommentarieerd op de conferentie. Daaruit moeten voorstellen voor een taakstelling volgen, die uiteindelijk in een decreet zullen worden vastgelegd.

Karine Moykens zegt dat de verslagen van de drie enquêtes bij magistratuur, welzijns- en gezondheidssector, en justitieassistenten gemaakt worden. Dat zal voldoende stof bieden voor de conferentie.

Wat het personeel betreft, is 2015 gebruikt om te consolideren. In de periode voor de overdracht hebben nogal wat personeelsleden, zeker die met een contract van bepaalde duur, een andere baan gezocht. Vlaanderen heeft de contracten van bepaalde duur verlengd tot het einde van 2015. Het examen voor betrekkingen van onbepaalde duur is ondertussen afgelopen. Na een procedure van interne mobiliteit wordt een match gezocht tussen wie geslaagd is voor het examen en de vacatures. Ook het contract van wie thans niet aan een contract van onbepaalde duur toe is, wordt verlengd in afwachting van bijkomende plaatsen van onbepaalde duur. Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin dient zich immers te houden aan zijn personeelsbudget, maar door voor rust te zorgen moet het verloop afnemen.

Ondertussen is er duidelijkheid over de huisvesting en zijn er, zo nodig, huurcontracten afgesloten. Voor alle justitiehuisen die niet in goede staat zijn, is een behoefteraming gebeurd, die ondertussen gevalideerd is door de Inspectie van Financiën. Het Facilitair Bedrijf is op sommige plaatsen op zoek naar een nieuwe vestigingsplaats of onderhandelt over renovatiewerken. In Turnhout worden er in het ene justitiehuis werken uitgevoerd en voor het andere wordt een nieuwe behuizing gezocht. Ze hoopt dat tegen het einde van 2016 alles in orde zal zijn.

Elke Van den Brandt is niet gerustgesteld. De middelen gaan dan wel terug naar Jongerenwelzijn, maar er zal sowieso een tekort zijn voor het elektronische toezicht bij constant beleid, nog los van maatregelen voor Syriëstrijders. Het valt te betreuren dat die kosten niet van bij het begin verrekend worden, zodat extra ruimte bij de begrotingsaanpassing 2016 gebruikt kan worden voor groeipaden. Uit gesprekken met medewerkers van justitiehuisen weet ze dat die het vele werk niet aankunnen: ofwel komen er extra budgetten en capaciteit ofwel worden er taken geschrapt. Wat delicaat is, gezien de maatschappelijke relevantie van alle taken. Het is positief dat Jongerenwelzijn zijn budget terugkrijgt, maar het is negatief dat de middelen op dit begrotingsartikel dalen.

Lorin Parys heeft respect voor de coherentie van de minister. Telkens zegt hij over de voorfinanciering van de enkelbanden dat het de wet is. Het is dan ook goed dat hij de wet op de zesde staatshervorming geen basis acht om de kosten voor elektronisch toezicht als administratieve maatregel naar de gemeenschappen door te schuiven. Los daarvan vindt dit lid externe kostendrijvers wel een goede begrotingsmethode. De minister van Welzijn kan onmogelijk het aantal enkelbanden ramen, zeker als er op federaal vlak plannen zijn over eventueel bijkomend gerechtelijk opgelegd elektronisch toezicht. Voorts informeert hij welke inhoudelijke knelpunten over de justitiehuisen uit de enquêtes te distilleren zijn.

Bart Van Malderen is bijna in shock door wat de minister en de heer Parys zeggen. Als elke onzekere evolutie pas in de begrotingsaanpassing verrekend wordt, wordt de begroting een virtueel document. Het is even goed mogelijk de extra middelen al voor de helft in te schrijven en niet bij een begrotingsaanpassing ergens te moeten weghalen. Wat zijn de externe kostendrijvers? Voor welk bedrag zullen de extra kostendrijvers zorgen? Voor de 1 miljoen euro die de minister in 2015 nog structureel en recurrent noemde, allicht te verhogen met 14 procent? Is er al afgesproken waar de middelen bij de begrotingsaanpassing vandaan zullen komen: uit de algemene middelen of uit de begroting Welzijn, waar er eigenlijk in zowat alle takken tekorten zijn? Zo dat al bekend is, is het beter de begroting meteen te amenderen.

Lorin Parys informeert of de oppositie ook in shock is omdat het aantal pleegplaatsingen een externe kostendrijver is.

Elke Van den Brandt begrijpt dat niet elke evolutie te voorspellen is. Dat er dan kostendrijvers bepaald worden, acht ze gerechtvaardigd. In dit geval verwacht de administratie al een stijging met 14 procent. Wie dan het budget verlaagt, steekt zijn kop in het zand.

Minister *Jo Vandeurzen* is van oordeel dat er een structurele oplossing is. Er werd gezocht naar een budgettaire vertaling voor een activiteit die door een externe partij wordt bepaald. De Vlaamse Regering heeft zich akkoord verklaard om het budget bij de begrotingsaanpassing 2016 sowieso aan te passen aan de evolutie van die externe kostendrijver. Dat staat los van eventuele besparingen op andere vlakken. De kostendrijvers worden vermeld in de toelichting. Het extra budget van 1 miljoen euro in 2015 is grotendeels gebruikt voor eenmalige investeringen. Hij ontkent niet dat het bedrag in de overdrachtstabel en het budget in de begroting niet helemaal overeenkomen, maar verwacht besparingen door herschuivingen en synergieën. Een ander voorbeeld van een kostendrijver is het aantal leefloners. In de technische bilaterale wordt het bedrag sowieso aangepast aan de kostendrijvers als een onvermijdbare uitgave. De administratie lijkt eerder tevreden dat er over die elementen niet meer gediscuteerd hoeft te worden.

Karine Moykens kan vooralsnog niets zeggen over de opmerkingen van de magistratuur omdat die daarover nog overlegt en haar rapport pas zal presenteren tijdens de conferentie. De eigen personeelsleden maar ook de welzijnssector hebben wel wat vragen of bepaalde opdrachten, onder andere adoptiebegeleiding, kernopdrachten moeten blijven, terwijl ze nieuwe terreinen zien waarvoor huisbezoeken door justitieassistenten en slachtofferonthaal zinvol zijn. Elektronisch toezicht bestaat met en zonder begeleiding. Duidelijk is alvast dat zelfs maar één contact met de justitieassistent de justitiabelen frustratie en het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht administratieve overlast bespaart.

Sommige maar niet alle justitiehuisen kunnen, doordat de probatiecommissie dossiers schorst die ze later nog kan heropenen, de wachtlijsten beperken. Dat

verschil in aanpak tussen de probatiecommissies is een ander knelpunt. Voorts vraagt men duidelijke afspraken als probatie een autonome straf wordt, alsook de impact op het personeel ervan te bekijken. Eens de kerntaken decretaal verankerd zijn, zal de administratie daar een personeelsplan tegenover plaatsen, in de hoop dat de Vlaamse Regering het zal honoreren. Een ander aandachtspunt is dat het belang van werkstraffen als instrument voor re-integratie te veel uit het oog verloren wordt.

Bart Van Malderen vraagt de minister te garanderen dat de middelen volledig teruggezet zijn waar ze in 2015 bij de begrotingsaanpassing gehaald zijn, en dat er bij de begrotingsaanpassing 2016 automatisch voldoende middelen zullen zijn voor alle extra enkelbanden zonder dat hij daarvoor een compensatie moet zoeken in andere welzijnsmiddelen.

Minister *Jo Vandeurzen* verwacht dat bij de begrotingsaanpassing 2016 geweten zal zijn hoeveel enkelbanden nodig zijn en wat de prijs ervan is omdat de aanbesteding dan afgelopen zal zijn. Het aantal enkelbanden is een van de kostendrijvende factoren, maar ook het leefloon en de tolkkosten. Daaraan zal het budget aangepast worden. Dat zal niet meer ter discussie liggen op de regeringstafel maar aanvaard worden in de technische voorbereidingsronde. Helaas kan hij niet garanderen dat de Vlaamse Regering, en dus ook hij, niet zal moeten besparen. De middelen zijn volgens de minister volledig teruggezet op de posten waar ze vandaan kwamen.

GB0-1GED5AY-IS – interne stromen – Fonds Jongerenwelzijn

Elke Van den Brandt vraagt hoe de minister antwoordt op de opmerking van het Rekenhof dat de cijfers bij de integrale jeugdhulp en het Fonds Jongerenwelzijn niet kloppen.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat het rechtgezet wordt bij amendement in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

1.3. CICOV

Er worden geen opmerkingen gemaakt over CICOV.

1.4. Zorginspectie

Er worden geen opmerkingen gemaakt over Zorginspectie

2. Vlaams Agentschap voor samenwerking aan gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Er worden geen opmerkingen gemaakt over het Vlaams Agentschap voor samenwerking aan gegevensdeling tussen de actoren in de zorg.

3. Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden

Freya Van den Bossche herinnert eraan dat kinderen en jongeren met psychiatrische problemen te vaak terechtkomen waar ze niet thuishoren, bijvoorbeeld in voorzieningen voor volwassenen. Ze informeert hoeveel VIPA zal gebruiken voor de opvang van jongeren met complexe problematieken. Iets wat de beleidsbrief in het vooruitzicht stelt.

Elke Van den Brandt merkt dat de besteding van de infrastructuurbudgetten van het fonds nog onduidelijk is. Ook de SAR WGG vraagt wanneer er welke

budgetten voor welke sectoren komen. Het nieuwe infrastructuurkader zou werken met een infrastructuurforfait op de dagprijs. Het INR merkt op dat een forfait louter gekoppeld aan infrastructuur en niet aan zorg of draagkracht van de bewoners, niet in orde is met de Europese normen. Het moet dan volledig en onmiddellijk in de begroting opgenomen worden. Hoe denkt de minister een forfait in te voeren voor infrastructuurkosten dat niet ingaat tegen de Europese normen?

Voorts vraagt ze de ministers reactie op andere opmerkingen van het Rekenhof: het relatief lage budget voor herzieningen van 1,5 miljoen euro terwijl dat de afgelopen jaren soms meer dan 10 miljoen euro bedroeg; mogelijke afwijkingen van aannames waar de kasramingen op gebaseerd zijn; afwijkingen die, door de afschrijvingsduur, versterkt worden met een factor 20. Het Rekenhof concludeert dat de berekening gebaseerd is op redelijke assumpties, maar aanzienlijk afwijkt van de geconsolideerde schuld volgens de berekeningswijze die door de federale overheid werd toegepast.

Naast de kwesties of er voldoende extra middelen zijn en of ze op de correcte manier uitgegeven kunnen worden, speelt het debat van het verschil tussen de 10 en de 100 miljoen euro.

Freya Saeys leest dat VIPA als kennisloket beleidsvoorbereidend en evaluerend werk wil verrichten voor een innoverend en duurzaam beleid voor welzijns- en zorginfrastructuur. VIPA kan vrijblijvend advies geven aan initiatiefnemers. Hoe ruim valt dat te interpreteren?

Katrien Schryvers leest dat de minister zal onderzoeken welke regels multifunctioneel bouwen door een combinatie van zorgvormen en -formules in één gebouw of op één site hinderen. Hoe ver staat het daarmee? Wil de minister verder gaan dan enkel de zorgsector? Overheidsmiddelen investeren in de bouw van gemeenschapsinfrastructuur moet ook de lokale gemeenschap ten goede kunnen komen. Hoe kan het lokale bestuur al van bij het ontwerp betrokken worden?

Cindy Franssen informeert naar de stand van het Vlaams zorgstrategisch plan voor de ziekenhuizen.

Bart Van Malderen ziet ook een gigantisch verschil tussen de vraag die op 2,8 miljard euro wordt geschat en de betaalkredieten die goed zijn voor tien miljoen euro. Ook in de meerjarenbegroting komt dat verschil terug. Het gaat nochtans over een openstaande rekening die sowieso betaald moet worden.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de 100 miljoen euro machtigingen zijn voor het jaar 2016, die ingevuld worden met principiële akkoorden in verschillende sectoren alsook een marge voor de latere effecten in vereffeningskredieten voor het systeem van de woonzorgcentra. Het bedrag is nog niet verdeeld onder de rechthebbende sectoren. Daarvoor zal gekeken worden naar de vragen en de inhoudelijke beleidsprioriteiten. Antwoorden op de vraag hoeveel bestemd is voor de bijzondere jeugdzorg, is nog niet mogelijk. De prioriteit gaat naar alles wat verband houdt met de integrale jeugdhulp zoals het verbouwen van meer- tot eenpersoonskamers en infrastructuur voor een intersectorale benadering.

Uiteraard zal de minister het advies van het INR volgen, dat hem groen licht geeft. Het infrastructuurforfait mag echter geen deel uitmaken van de investeringsfinanciering maar wel van de exploitatiefinanciering. Het besluit daartoe is in voorbereiding.

Diezelfde techniek zal de basis worden in de ziekenhuizen. In de federale begroting was er een rubriek voor groot onderhoud en herconditioneringswerken,

het saldo van de investeringen waar de gemeenschappen middelen van het VIPA voor gaven en de vergoedingen voor het gebruik van apparatuur van bepaalde duur. Die drie onderdelen komen tot de gemeenschapsbevoegdheid voor investeringssubsidies te horen, maar door de nieuwe inzichten van Europa en de ESR-classificatie is een nieuwe techniek nodig om grote investeringsprojecten om te zetten in een jaarlijkse vergoeding voor het gebruik van infrastructuur.

Eigenlijk zijn dat wel afschrijvingen, dus voor een bepaalde levensduur, maar officieel mag dat daar niet meer aan gekoppeld worden, enkel aan de exploitatie. Het forfait moet geraamd worden op een niveau dat overeenkomt met de geschatte gebruiksduur van de infrastructuur. Het forfait komt in een reglement te staan en is niet in de tijd beperkt.

Een ziekenhuis kan echter maar een dergelijk forfait voor langere periodes krijgen als zijn plannen passen in de zorgstrategie. Zorgstrategische plannen zullen niet beperkt blijven tot dat ene ziekenhuis dat wil investeren. Het zal gaan om zorgstrategische planning die losstaat van één ziekenhuis of van één aanleiding tot een investering. Het wordt een regionale zorgstrategische planning. Alle betrokkenen zullen aangeven hoe de zorgstrategie en het aanbod zich in hun regio moeten ontwikkelen.

De zorgstrategische planning zal op twee niveaus verlopen. Er is ten eerste de thematische planning. Enkele KB's bieden ziekenhuizen de kans aan de gemeenschappen voor bepaalde zorgprogramma's erkenning vragen. De minister zal die enkel verlenen als dat past in een zorgstrategische planning voor die regio, het tweede planningsniveau. Voor zeldzame ziektes wordt gewerkt met één Vlaams zorgstrategisch plan. De expertise moet geconcentreerd worden en de toegankelijkheid op de eerste lijn moet groot genoeg zijn door middel van netwerken. Een zorgstrategisch plan zal worden opgesteld door experts, patiëntenverenigingen en bestaande centra. De beroertezorg zal niet op Vlaams maar op regionaal niveau in zorgstrategische plannen gegoten worden. Elke vraag om een bijkomende stroke-unit te erkennen, zal daarin moeten passen.

De bepaling van het zorgstrategische landschap van de Vlaamse ziekenhuizen moet sporen met de federale oefening van de ziekenhuisfinanciering. De studie daarover zal niet tijdig klaar zijn, daarom heeft minister Jo Vandeurzen met federaal minister De Block afgesproken een coherente visie te maken op basis van de Vlaamse investeringsbevoegdheid, de federale financieringsbevoegdheid en beider erkenningsbevoegdheid.

Volgens de klassieke financiering wordt een dossier eerst goedgekeurd en dan pas kan er gebouwd worden. Van prefinanciering is dus geen sprake en bouwen zonder principiële akkoord betekent het recht op subsidies verliezen. De voorbije jaren werd er tussen de 30 en de 45 miljoen euro volgens de klassieke formule uitgekeerd, dus zonder de gehandicaptenzorg. Zelfs als dat bedrag verdubbeld wordt omdat er in 2015 niets gedaan is, komt dat bedrag in de buurt van wat in perspectief geplaatst werd voor 2016. Uiteraard moet, zoals voor elk nieuw beleid, jaarlijks bekeken worden of de inspanning het jaar nadien hernomen wordt. Voor de sectoren die niet meer in aanmerking komen, komt er het voornoemde forfaitaire systeem.

De opmerkingen van het Rekenhof over de ziekenhuizen zijn terecht, maar de minister wijst erop dat het de assumpties realistisch noemt. Bij elke overgedragen bevoegdheid blijkt telkens dat taken en budgetten niet matchen. Dat opnieuw in overeenstemming brengen, is een factor van onduidelijkheid. Op het laatste overlegcomité is afgesproken te zoeken naar formules daarvoor. De twee centrale vragen zijn steeds: wie zal betalen en waar wordt het ESR-matig aangerekend.

VIPA heeft een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van Onderwijs om gezamenlijk multifunctioneel bouwen te bespreken. De nieuwe Vlaamse Bouwmeester zal nagaan hoe de lokale besturen te steunen bij het vertalen in de ruimtelijke ordening van de nieuwe ideeën over vermaatschappelijking van de zorg en inclusie. De opmaak van het eerste dossier is ondertussen toegewezen.

Karine Moykens zegt dat VIPA naast subsidies verlenen aan een gelimiteerd aantal rechtspersonen, als kennisloket advies kan geven aan iedereen in de sector, vzw's, OCMW's of commerciële organisatoren over brandveiligheid, duurzaamheid of onzichtbare zorg in het straatbeeld.

Elke Van den Brandt begrijpt dat een forfait niet gelinkt mag zijn aan een periode noch aan een bepaalde investering, want dan moet het volledige bedrag in de begroting ingeschreven worden. Maar zo ontstaan vragen over winst in de zorg. Hoe zal erop worden toegezien dat het forfait het investeringsbedrag onder- noch overschrijdt?

Bart Van Malderen ziet ongeacht de betalingswijze een enorme openstaande rekening. Voor de woonzorgcentra zijn er principiële akkoorden voor 2,8 miljard euro. Als het forfait de toeslag op de exploitatie dekt, zal dat volledige bedrag uitbetaald worden, zij het gespreid in de tijd, afhankelijk van de start van het project en met variaties in de looptijd. Dat totaalbedrag van 2,8 miljard euro moet een weerslag krijgen in een of ander document. Als het bedrag uitbetaald wordt a rato van 100 miljoen euro per jaar, duurt het 28 jaar. De infrastructuur moet echter minstens nog een waarde hebben, in gebruik zijn en voldoen aan de normen tijdens de periode dat er overheidsgeld naartoe gaat.

Naast de principiële akkoorden is er de ziekenhuisfinanciering, waar ook kosten gemaakt zijn, maar waar geen cash voor is. De minister zegt dan wel het komende jaar zorgstrategische plannen te zullen maken, dat is waardevol maar geen oplossing voor die openstaande facturen.

Minister *Jo Vandeurzen* beaamt dat de nieuwe methode waarbij investeringssubsidies in de exploitatievergoeding zitten, nog heel wat vragen oproept. Het forfait zal pas toegekend worden als een organisator bewijst een investering te zullen doen, dus zeker niet voor allemaal tegelijk. Wie investeert, krijgt een forfait omdat zijn exploitatiekosten stijgen. Het forfait mag voor Europa wel degelijk gekoppeld zijn aan een investering, maar mag geen volledige vergoeding ervoor zijn, dus mag het forfait niet gekoppeld worden aan de afschrijfperiode. Zeggen dat het forfait na twintig jaar stopt omdat de investering terugbetaald is, kan niet.

Om voor de deadline te zijn, hebben heel wat woonzorgcentra investeringsdossiers ingediend. Die zijn niet allemaal even dringend. Daarbij komt nog dat bepaalde centra nog geen erkenning hebben voor dat bouwdoosje. Het is dus nog geen openstaande schuld, laat staan dat er iemand zich al geëngageerd heeft te betalen. Eens de forfaittechniek op punt staat, zal bepaald worden wie uit die groep bij voorrang in aanmerking komt. Zij krijgen de garantie dat eens de infrastructuur in gebruik genomen wordt, ze een forfaitaire uitkering krijgen, ongeacht hun rechtsvorm. Die middelen zitten idealiter niet meer onder VIPA maar onder de exploitatiefinanciering van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

Bij de ziekenhuizen is er een onderscheid tussen apparaatinvesteringen, groot onderhoud en herconditionering, en grote investeringsdossiers. De vraag is hoe die te koppelen aan een zorgstrategisch plan.

Peter Persyn vindt het belangrijk dat de forfaitaire vergoeding op termijn voor alle spelers toegankelijk zal zijn. Het forfait wordt een begrotingstechnische en

boekhoudkundige oplossing voor het probleem dat ontstaan is met de VIPA-financiering. Er zijn echter ook de HIVA-studie (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1923/1) en de eensgezinde goedgekeurde resolutie betreffende de infrastructuursubsidiëring van woonzorgvoorzieningen (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2078/3) waarin is beslist de infrastructuursubsidiëring van woonzorgcentra anders te organiseren. Toch blijft de oppositie pleitbezorger van de klassieke aanpak. Uit de studie van het HIVA blijkt duidelijk dat bouwen met VIPA-subsidies veel duurder is. De privésector bouwt met eigen middelen in de ouderenzorg en zelfs in de sector van de personen met een beperking volwaardige infrastructuur die beantwoordt aan de criteria. Hij benadrukt nogmaals het belang van een gelijk speelveld en de optimale inzet van de collectieve middelen. Waarom zou de overheid infrastructuursubsidies geven aan wijkgezondheidscentra als huisartsen in staat zijn multidisciplinaire praktijken op te zetten met enkel prestatiefinanciering? Hij pleit voor een gelijk speelveld en denkt dat het beter is overheidsmiddelen in te zetten in sectoren als de bijzondere jeugdzorg of de ziekenhuissector.

Het zorgstrategisch plan is geen virtuele oefening maar net bedoeld om dubbel gebruik, blinde vlekken en een te grote concentratie te vermijden. Dat is nodig om de collectieve middelen zo doelmatig mogelijk in te zetten en staat niet los van andere evoluties, onder meer in de eerstelijns hulp. Hij dringt aan op afstemming met het federale niveau dat voorlopig nog voor de erkenningen van de ziekenhuizen instaat, want vroeg of laat wordt ook dat overgeheveld naar Vlaanderen.

Ook minister *Jo Vandeurzen* ziet het sporen van de financiering van de ziekenhuizen en de zorgstrategische plannen als een grote uitdaging. Het Vlaamse niveau heeft van zijn erkennings- en subsidiebevoegdheid al danig gebruik gemaakt om de reorganisatie van het ziekenhuislandschap te stimuleren. In Roeselare heeft de Vlaamse Gemeenschap geweigerd twee ziekenhuizen infrastructuursubsidies te geven tot ze met elkaar overlegd hadden. In Antwerpen komt de Vlaamse overheid geregeld tussenbeide om te verhinderen dat elk ziekenhuis radiotherapie of nierdialyse ambieert. Vanuit haar opportuniteitsoordeel voor erkenningen heeft de Vlaamse Gemeenschap de samenwerking gestimuleerd. Dat heeft zeker nog niet iedereen tot het inzicht gebracht dat samenwerking nodig is. Een en ander heeft ook met de ziekenhuisfinanciering te maken, want het valt ziekenhuizen moeilijk kwalijk te nemen dat ze de voor hen strategische activiteiten willen inrichten. De financiering moet zo georganiseerd zijn dat ook de minder aantrekkelijke dienstverlening een plaats krijgt.

Peter Persyn kan alleen maar toejuichen dat de minister en zijn administratie op die manier van hun bevoegdheid gebruik maken. Hij wijst erop dat het zorgstrategische plan de minister een extra wapen in handen geeft. Tijdens een werkbezoek aan OPZ Geel heeft de commissie een interessante uiteenzetting gehad over de 107-projecten, maar ook over de blinde vlekken. Ook daar is weerstand om van de organisch gegroeide, chaotische en complexe organisatie af te stappen. In het buitenland is dergelijke aanbodgedreven zorg waardoor op te veel plaatsen dezelfde zorg wordt aangeboden ongekend. Daar is de territoriale afbakening veel bepalender. Op termijn moet ook Vlaanderen daar voor alle zorgniveaus naartoe. Heel zeldzame zorg zal dan maar op een of twee plaatsen aangeboden worden, zoals het ook in Groot-Brittannië en Duitsland is.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de grote fusieziekenhuizen in Vlaanderen allemaal dezelfde diensten aanbieden waardoor ze in concurrentie treden met elkaar. In het buitenland zijn goede voorbeelden van hoe technologie tot andere inzichten heeft geleid van wat al dan niet in een ziekenhuis moet worden aangeboden, en hoe ziekenhuizen daarover kunnen afstemmen met elkaar. In dit land is het zaak om de beleidsniveaus daarvoor te laten samenwerken.

Elke Van den Brandt is het grotendeels met de heer Persyn eens. Ze stelt vragen, niet omdat ze bij het klassieke systeem wil blijven maar om van het nieuwe systeem een goed systeem te maken dat voor lange tijd kan gelden.

Bart Van Malderen vraagt de heer Persyn geen tegenstellingen te zoeken waar die niet zijn. Ook zijn vragen zijn ingegeven door de zorg om continuïteit van financiering en investeringen, niet om ondanks alles te willen vasthouden aan wat is. Hij staat nog altijd achter de resolutie, maar ondertussen zijn er enkele jaren verloren gegaan, terwijl de begroting in geen enkele mate geruststelling biedt. Het is niet omdat hij waarschuwt voor een te ver doorgedreven commercialisering dat elk privé-initiatief waardeloos is. Wie infrastructuurinvesteringen nodig heeft, mag niet tegen een muur van stilzwijgen botsen zoals al enkele jaren het geval is. In de meerjarenbegroting staat trouwens dat er heel wat verbintenissen zijn maar dat de betaalkredieten niet in dezelfde mate voorhanden zijn.

Tot slot mag de zorg om een gelijk speelveld er niet toe leiden te denken dat elke dienst volgens marktprincipes kan werken. Bij wijkgezondheidscentra is het de bedoeling de onderconsumptie te bekampen door op een andere manier te werken. In een gelijk speelveld kunnen enkel vergelijkbare spelers het tegen elkaar opnemen.

4. Jongerenwelzijn

Freya Van den Bossche leest in de beleidsbrief dat werk wordt gemaakt van een intersectoraal regionaal aanbod dat zorg garandeert in de meest complexe situaties. Dat het aanbod gegarandeerd wordt, is voor haar een belangrijke stap vooruit omdat veel van deze jongeren thans uit de boot vallen.

Voorts worden enkele quick wins nagestreefd. Het is een goede zaak dat de multidisciplinaire teams gemachtigde indicatiestellers worden waardoor een tijdrovende en overbodige administratieve stap wordt vermeden. Voorts zullen de multidisciplinaire teams vanaf 2016 correct gefinancierd worden.

Het is teleurstellend dat het beleid niets doet aan de wachtlijsten en de aanmeldingsstop in de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Het aanbod zal beter bekend worden gemaakt, maar nergens valt te lezen dat het aanbod ook versterkt zal worden. Hoe zinvol is het meer mensen naar de rechtstreeks toegankelijke hulp te leiden als die hulp niet rechtstreeks toegankelijk is vanwege de wachtlijst? Wie zich aanmeldt bij een thuisbegeleidingsdienst, moet tot vijf jaar wachten. Het beleid weet niet waar de noden het grootst zijn aangezien zorgvragen niet geregistreerd worden. In de passage in de beleidsbrief over tijdig toegang krijgen tot de jeugdhulp staat niets over de versterking van het laagdrempelige aanbod. Wat zal gebeuren, is dat wachttijden nog oplopen. Door een gebrek aan investeringen worden nog meer jongeren en kinderen geconfronteerd met nog grotere problemen waardoor ze uiteindelijk hun toevlucht zullen moeten nemen tot residentiële opvang, waar er echter ook tekorten zijn. De bezettingsgraden zijn overal tegen of boven de 100 percent. 7500 kinderen en jongeren zijn door de toegangspoort geraakt maar toch op een wachtlijst beland. Ondanks een duidelijk vastgestelde nood, is er voor die kinderen en jongeren geen hulp.

De spreekster aanvaardt dat de tekorten niet op korte termijn weggewerkt kunnen worden, en vraagt daarom zoals gebruikelijk naar een perspectief of een groeipad dat toont hoe het aanbod zal groeien. De nadruk moet daarbij liggen op vroegbegeleiding, ambulante zorg en rechtstreeks toegankelijke hulpverlening, evenwel zonder de aandacht voor de residentiële opvang te verliezen. Naarmate het aanbod aan rechtstreeks toegankelijke hulp stijgt, zal de behoefte aan

residentiële opvang verminderen. Door kinderen en hun gezin snel en adequaat te begeleiden, hoeven hun problemen niet groter te worden.

Dat perspectief is er echter niet. Nergens wordt aangegeven dat middelen worden vrijgemaakt om voor voldoende plaatsen te zorgen. Goede intenties zonder budget is zwaar onvoldoende. Daarbovenop kunnen veel voorzieningen de bijkomende besparing door de niet-indexering van de werkingsmiddelen niet aan.

Er is te weinig aanbod waardoor kinderen en jongeren in de kou blijven staan. De spreekster is het volkomen eens met de doelstelling om zorg te garanderen voor de meest complexe situaties, maar begrijpt niet hoe die gehaald kan worden zonder extra investeringen in aanbod.

Voorts moeten zorgvragen geregistreerd worden. Wie weet welke hulp waar gevraagd wordt, kan zijn beleid daarop afstemmen en weet waar er extra middelen nodig zijn. De verwachting blijft immers dat er ooit geïnvesteerd wordt in bijkomende plaatsen. Exacte en harde cijfers zullen het minister Vandeurzen gemakkelijker maken de Vlaamse Regering te overtuigen extra te investeren.

Het meerjarenplan voor gesloten opvang bevat een masterplan voor De Grubbe dat tegen 2020 afgerond moet zijn. Op langere termijn is er de bouw van een campus voor meisjes in De Kempen te Mol. In welke mate ligt de financiering daarvan vast?

Samenwerken met private instellingen lijkt mogelijk te worden. Dat kan een goede zaak zijn als het leidt tot kleinschaliger en geografisch beter gespreide opvang van jongeren in moeilijke opvoedingssituaties.

Lorin Parys wil weten hoe het budget van 5 miljoen euro voor Everberg geïnvesteerd zal worden. Welke gebouwen worden afgebroken? Welke overheid is waarvoor verantwoordelijk? Komt er een nieuw multifunctioneel oriëntatiecentrum? Wat wordt daar precies onder verstaan?

In Mechelen wordt geïnvesteerd in een voorziening voor MOF-jongeren. Wat is de bedoeling? Wat wordt het profiel van deze voorziening? Welke positie zal die innemen? Welk soort jongeren zal er verblijven? Welke begeleiding zal die voorziening aanbieden?

Wanneer zijn het programmamanagement en de periodieke rapportage over het Vlaams Actieplan Jeugdhulp af?

Het is de plicht van elke overheid om een intersectoraal regionaal aanbod te beogen dat zorg garandeert voor de meest complexe situaties. Het is verheugend dat dit expliciet wordt vermeld in de beleidsbrief.

Het is positief dat de eerste vereenvoudigingen van het A-document in januari 2016 zichtbaar zullen zijn. Hij heeft reeds eerder gesuggereerd hierover een hackathon te organiseren om een app te ontwikkelen en informeert naar de stand van zaken.

Iedereen wil dat de multidisciplinaire teams snel als gemachtigde indicatiestellers kunnen optreden. Dat wordt voor begin 2016 in het vooruitzicht gesteld. Daarnaast is een andere ingesteldheid in de integrale toegangspoort belangrijk. Hoe zal de minister dat realiseren?

Het budget voor pleegzorg stijgt met één miljoen euro. In de Week van de Pleegzorg wordt campagne gevoerd om kandidaat-pleegouders te overtuigen. Het is paradoxaal dat Pleegzorg West-Vlaanderen kandidaten moet melden dat het

tot een jaar wachten is om met de vorming te beginnen. Gelukkig is snel ingegrepen zodat de wachttijd niet tot één jaar zal oplopen. De dataregistratie van pleegzorg moet fijner. Er is een lijst van kinderen die op een pleeggezin wachten. Het is positief dat er ook een lijst is van kandidaat-pleegouders die wachten op vorming. Is er een duidelijk beeld van die wachtlijst? Kan die worden opgenomen in de jaarlijkse rapportage?

De rechtspositie van minderjarigen wordt verduidelijkt met behulp van de sociale media. Het spotje met Sociaal Incapabele Michiel is goed omdat het nauw aansluit op de leefwereld van jongeren. De vraag rijst of Sociaal Incapabele Michiel alle leeftijdsgroepen aanspreekt die in een voorziening verblijven.

De vraag blijft of OCJ en VK naast elkaar nodig blijven. Het zijn immers twee partners voor één aanpak. Wordt integratie overwogen?

Er is in de beleidsbrief sprake van een analyse van de instroom in de crisisjeugdhulp als basis voor een plan, van een intersectorale programmatietool, van een intersectoraal jaarverslag over de integrale jeugdhulp en van een informatie-stuurplan. Wanneer zijn deze documenten beschikbaar?

Het is positief dat wordt ingezet op 'Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer'. Zijn er al indicaties van de resultaten daarvan?

Is er een timing voor de visie op uit handen gegeven jongeren?

Het is goed dat gezocht wordt naar een kwaliteitsvol alternatief voor gesloten opvang in de private voorzieningen van Jongerenwelzijn. Dat kan een goede en waardevolle optie zijn wanneer het over loverboys gaat. Wanneer is het onderzoek van Child Focus daarover beschikbaar?

Er komt een analyse van de isolatie- en afzonderingspraktijken in de verschillende voorzieningen en instellingen. Wanneer zullen de resultaten van deze analyse beschikbaar zijn?

Zijn de referentieconsulenten en de referentiejustitieassistenten in de strijd tegen de radicalisering al operationeel? Is de hulplijn al operationeel?

Voor wat de niet-begeleide minderjarige vluchtelingen betreft, is het belangrijk dat er een kwaliteitsvolle screening wordt uitgevoerd en dat er geen voorrangregels gelden voor kinderen die op zoek zijn naar een pleeggezin. Het is onduidelijk waarom het samenwerkingsprotocol met de federale overheid nog niet is afgesloten. Wat zijn de heikele punten? Waarom loopt dat stroef?

De CAW's krijgen extra middelen voor de vluchtelingencrisis. In de beleidsbrief is enkel sprake van Brussel, Antwerpen, Gent en de kuststreek. Nochtans is ook Vlaams-Brabant, en meer bepaald Vilvoorde, middelen toegezegd. Blijft dat gelden?

De spreker zegt zijn volledige steun toe aan de creatie van (virtuele) family justice centres, die moeten leiden tot betere coördinatie tussen magistratuur, politie en hulpverlening.

Is de conceptnota over seksueel delinquenten, aangekondigd voor het najaar van 2015, al beschikbaar?

Elke Van den Brandt is tevreden met de bijkomende middelen maar merkt op dat die niet bestemd zijn voor de brede instap, preventie of outreach, terwijl de wachtlijsten er lang zijn. Er gaan kansen verloren omdat op jonge leeftijd niet

wordt ingegrepen. Het is verbazend dat daar geen extra middelen worden vrijgemaakt. Jongeren die lang op thuisbegeleiding moeten wachten, komen daardoor later misschien in een instelling terecht. Zal er met middelen geschoven worden richting de brede instap, preventie en outreach?

Niemand heeft zicht op de wachtlijst in de rechtstreeks toegankelijke hulp. Er moet daarom snel werk worden gemaakt van een centraal wachtregister. De enorme noden moeten op korte termijn gelenigd worden. In OBC Ter Wende merkt men dat de kinderen ouder worden. Dat is verontrustend omdat bij jonge kinderen veel meer bereikt kan worden.

Een audit van de CLB's toont aan dat ze met de huidige capaciteit onmogelijk alle opdrachten kunnen vervullen. Aangezien de CLB's een belangrijke rol spelen in de brede instap, vormt dat een groot probleem. Als CLB's niet de kans krijgen jongeren goed te begeleiden en door te verwijzen, zal het aantal crisissituaties toenemen.

De hoorzittingen over de integrale jeugdhulp brachten een grote mate van bureaucratiesering aan het licht. Daar is een aantal afspraken over gemaakt. Het A-document is op een aantal punten bijgestuurd, maar hoe ver staat het met de grondige hertekening van dat document en van de toegangspoort?

Het Kinderrechtencommissariaat pleit in zijn Jaarverslag 2014-2015 (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 42/1*) voor de introductie van een trajectbegeleider. Minister Vandeurzen zou nagaan of trajectbegeleiding op een andere wijze geïntroduceerd kan worden. De spreekster, zelf voorstander van trajectbegeleiding, informeert naar de visie van de minister.

Katrien Schryvers vraagt het bijkomende budget van 1,1 miljoen euro voor pleegplaatsingen, internaten en preventieve sociale acties op te splitsen.

De (virtuele) family justice centres moeten leiden tot betere informatiedeling tussen Justitie, politie en hulpverlening. Het belang daarvan is reeds meermaals benadrukt. Hoe zal het virtuele karakter van die centra geconcretiseerd worden?

Hoe zal de afstemming met de geestelijke gezondheidszorg en de samenwerking met de magistratuur op het vlak van crisishulp worden gerealiseerd?

Hoe zal het maatschappelijke debat over jeugddelinquentierecht verlopen?

De toegenomen aandacht voor de overgang naar de meerderjarigheid is belangrijk. Omwille van de continuïteit vragen jongvolwassenen in de residentiële jeugdhulp bijzondere aandacht. Vzw Cachet, de pleitbezorger voor die continuïteit, kreeg opdracht een aantal voorstellen uit te werken. Het beleid zal erop toezien dat hun aanbevelingen ingang vinden in het werkveld. Zijn er geen beleidsmatige aanpassingen nodig? Dat betekent immers dat de voorzieningen daaraan zelf veel kunnen doen.

De analyse van isolatie- en afzonderingspraktijken leidt mogelijks tot parlementaire initiatieven. De impact van dergelijke maatregelen op jongeren blijkt groot te zijn.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat de begeleidingscommissie die zich over de nota over seksuele delinquentie buigt, bestaat uit vertegenwoordigers van de administratie. Hun visie, wellicht op zaken als preventie en internering, wordt op korte termijn afgerond.

De participatie en werking van vzw Cachet wordt structureel verankerd aan de hand van een beleidsdomeinbrede financiering. Dat verloopt in overleg met jongeren en ouders.

Op de vraag van de VK's naar meer personeel kan worden ingegaan mits ze zich op Vlaams niveau organiseren om overhead te reduceren, en om gemeenschappelijke visies en protocollen te ontwikkelen. Op regionaal niveau dienen ze zich te koppelen aan de OCJ's om tot de (virtuele) family justice centres te komen. Modellen die hun nut al hebben bewezen, horen daar eveneens in thuis. De (virtuele) family justice centres worden een uniform concept voor samenwerking en informatiedeling.

Dat er twee mandaathouders zijn, is decretaal bepaald. Er is een openbare en een privaatrechtelijke partner. De ene partner is bestemd voor hele jonge kinderen, terwijl de andere zich tot een andere doelgroep richt. Desondanks moet erop worden toegezien dat hun ingesteldheid gelijkloopt.

De niet-begeleide minderjarigen worden een belangrijke issue. Tijdens de vorige regeerperiode is lang onderhandeld over een samenwerkingsprotocol. Er was een ontwerptekst maar die is nooit afgerond. Er wordt opnieuw overlegd met het kabinet-Francken. De voornaamste prioriteit is thans echter de capaciteit op korte termijn. Een akkoord daarover zal tot een nieuw protocol leiden.

In het volledige beleidsdomein worden de isolatie- en afzonderingspraktijken geanalyseerd. Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin maakt een analyse van de vrijheidsbeperkende maatregelen in alle sectoren. Er wordt nagegaan wie waartoe een mandaat heeft en op basis waarvan dat mandaat wordt verleend, om tot een akkoord te komen over de protocollen die vereist zijn in de instellingen die van deze praktijk gebruikmaken. Eenmaal er een akkoord is, zal de Zorginspectie daar een thematische inspectie aan wijden.

2016 is een budgettair moeilijk jaar om aan alle aanbodbehoeften tegemoet te komen. In 2015 zijn stappen gezet. In 2017 en 2018 moet men proberen het groeipad te vervolledigen. In 2016 zal een aantal zaken mogelijk zijn. Het kan gaan om zaken die in 2015 van start zijn gegaan of om nieuwe initiatieven. De trajecten om uithuisplaatsing te vermijden, komen op kruissnelheid. Afspraken maken over complexe dossiers kost veel energie. Die oefening wordt afgerond en de voorstellen worden ingediend. Dat aanbod zal groeien in 2016. In 2015 zijn een aantal zaken rechtstreeks toegankelijk gemaakt. Het effect daarvan zal ten volle merkbaar zijn in 2016.

De lokale gemeenschap van Mechelen is bereid een budgettaire inspanning te leveren om met de hulp van Vlaanderen een therapeutisch traject aan te bieden aan een harde kern van jongeren die veel overlast bezorgen. Dat project heeft een belangrijke budgettaire impact in 2016. Er is samen met VIPA voor infrastructuur gezorgd.

Ook in de gemeenschapsinstellingen breidt de capaciteit uit. De masterplannen komen er niet op korte termijn. De middelen voor De Grubbe zijn bestemd voor het gebouw dat in de steigers staat. De afspraak is niet dat de federale overheid het volledige prefabgebouw zal vervangen.

De uitbreidingswerken in Mol starten deze legislatuur maar worden pas in een volgende afgerond. Er zijn nog geen engagementen aangegaan. Er is geen impact op de begroting voor 2016. Over de beperkte uitbreiding op korte termijn zijn afspraken gemaakt met de syndicale organisaties. Dat past in de operatie om niet langer gebruik te maken van de infrastructuur in Tongeren.

Met het multifunctionele oriëntatiecentrum wordt een oude droom gerealiseerd. Jongeren zullen er gescreend worden om de jeugdrechters te kunnen adviseren over diagnose en hulpverlening. Het centrum zal over de competenties – ook psychiatrische – moeten beschikken om een multifunctionele oriëntatie uit te voeren. Dat zal tal van consequenties hebben op profiel, populatie, behandeling en visie in de andere gemeenschapsinstellingen. Deze grondige oefening is inmiddels opgestart.

De crisishulpverlening wordt aangevuld wanneer het om kinderen en jongeren gaat. Dat is in grote mate een federale verdienste, maar sluit aan bij de Vlaamse crisishulpverlening. Ook in de pleegzorg neemt de capaciteit toe.

Een andere uitbreidingsmogelijkheid is de reconversie van ziekenhuizen naar kinderpsychiatrie. Er is nog ruimte in de Vlaamse programmatie. Het is zoeken naar incentives om betrokkenen te overtuigen. Dat zal bij voorkeur intersectoraal verlopen in samenwerking met de bijzondere jeugdzorg.

Met het kabinet-Crevits wordt overleg gepleegd over de CLB's naar aanleiding van de audit en de wetenschappelijke analyse. Minister Jo Vandeurzen hoopt met de commissie betrokken te worden bij deze visievorming.

Het is niet zo dat er in elke situatie een bijkomende partij moet zijn die waakt over het traject. Hetzelfde geldt voor de chronische zorg, waar ook voor een trajectbegeleider wordt gepleit. Wat wel nodig is, is samen met de sector voor duidelijkheid zorgen over wie in welke fase verantwoordelijk is. In een aantal complexe dossiers zijn continuïteit en multidisciplinariteit de realiteit. In dergelijke dossiers worden afspraken gemaakt tussen alle hulpverleners en moet erop worden toegezien dat die worden nagekomen. Soms kan dat aan de hand van een hulpmodule. In de aanbevelingen na de evaluatie van de integrale jeugdhulp wordt bijvoorbeeld duidelijkheid gevraagd over de verantwoordelijkheid van de aanmelder. Het moet voor iedereen in elke situatie zowel theoretisch als in de praktijk duidelijk zijn wat van wie verwacht wordt.

Minister Jo Vandeurzen stelt voor om rond Pasen 2016 aan te geven hoe met alle aanbevelingen wordt omgegaan. Er zijn enkele quick wins. Soms is decretaal ingrijpen aangewezen. Een aantal zaken loopt maar zal pas na verloop van tijd operationeel kunnen worden.

De referentieconsulten voor deradicalisering zijn aangesteld in de OCJ's. In de justitiehuisen zullen de directeurs deze taak waarnemen omdat ze een helikopterzicht onmisbaar achten en omdat de relatie met Justitie nog geëxpliciteerd moet worden. Op federaal niveau is bijvoorbeeld beslist een databank aan te leggen. Over dergelijke beslissingen moeten ook met Vlaanderen klare afspraken gemaakt worden. Wie informeert wie? Wat wordt verwacht van degene die geïnformeerd wordt? Op federaal niveau wordt sterk ingezet op informatie-doorstroming met de lokale besturen. De link met de justitiehuisen, de gemeenschapsinstellingen en de bijzondere jeugdzorg wordt de uitdaging voor Vlaanderen. Het is belangrijk dat de referentiepersonen de nodige vorming krijgen, en dat afspraken gemaakt worden met alle betrokken partijen.

Een ander punt uit het Vlaamse deradicaliseringsplan is de hulplijn. Dat wordt een laagdrempelige lijn voor ouders die vragen hebben over radicalisering. Het is de bedoeling dat onder te brengen onder een van de bekende telefoonnummers. Een link met de Huizen van het Kind en enkele andere flankerende actoren is aangewezen. Daarnaast zijn er de hulpverleners die informatie zoeken.

De hackathon wordt voorbereid. Met dit initiatief kan een link worden gelegd tussen het A-document, de toegangspoort en de gebruiksvriendelijkheid ervan.

In de volgende rapportering over pleegzorg moeten meer details staan over een aantal aspecten. Hoeveel kandidaat-pleegouders wachten op intake of op vorming? Wellicht zijn er regionale verschillen. Ook dat moet becijferd worden om de verschillen te kunnen verklaren.

Het intersectorale jaarverslag over de integrale jeugdhulp zal wellicht tegen juni 2016 klaar zijn.

Er moet een procedure zijn voor uit handen gegeven jongeren. Vlaanderen zal daarvoor een centrum moeten organiseren. Wat is de omkadering? Wie wordt betrokken?

Het concept voor de uitstroomtrajecten uit de gemeenschapsinstellingen is gevalideerd. Het is nog te vroeg om al resultaten voor te leggen. Er is zo'n 700.000 euro geïnvesteerd in deze techniek.

Jean-Pierre Vanhee, algemeen directeur Jongerenwelzijn, antwoordt dat de quick wins in de werking van de toegangspoort op 1 januari 2016 ingaan. Daar is breed over gecommuniceerd met het werkveld. De quick wins omvatten een vereenvoudiging van het A-document en een gewijzigd statuut van de aanmelder. De multidisciplinaire teams worden bevoorrecht aanmelder. Consensusdossiers komen na drie tot vijf dagen bij de regie terecht waarna voorzieningen ze eigenlijk meteen kunnen aanvaarden mits ze daar plaats voor hebben. Ook over de kwaliteitseisen is gecommuniceerd.

Vanaf 1 januari 2016 krijgen de multidisciplinaire teams een nieuwe erkenning als intersectorale multidisciplinaire teams van het agentschap Jongerenwelzijn. Dat is administratief eenvoudig verlopen. Hun vergoeding wordt verhoogd. Over deze aanzienlijke wijziging is gecommuniceerd.

De grondige wijziging van het A-document is gekoppeld aan de invoering van de persoonsvolgende financiering. Recent is daarvoor een werkgroep opgericht die zal bepalen hoe het A-document er in de toekomst zal uitzien. Alle mogelijke experts zijn geraadpleegd of uitgenodigd om tot de werkgroep toe te treden.

Het Vlaams Actieplan Jeugdhulp bevat een dertigtal acties. Daarnaast zijn er de resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp en deze beleidsbrief. Om zaken die gelijklopen bij elkaar te brengen en om verwarring tussen of vertraging door verschillende acties te vermijden, wordt met projectmanagement gewerkt. Tegelijk wordt het duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is en kan alles gemonitord worden.

De campagne met Sociaal Incapabele Michiel is voor een bepaalde groep bedoeld. Daarnaast worden andere acties ondernomen zodat alle ouders en jongeren bereikt worden.

Een brede intersectorale werkgroep heeft de crishulpverlening geanalyseerd. Vanwaar komt de stijging? Welk gevolg moet daaraan worden gegeven? Moeten de hulpprogramma's anders georganiseerd worden? Het rapport van die werkgroep wordt afgewerkt en zal begin 2016 aan de gemengde stuurgroep worden voorgelegd.

Lorin Parys vindt het positief dat met de quick wins snel uitvoering wordt gegeven aan een aantal zaken uit de resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp. Hij hoopt dat het werkveld die quick wins positief evalueert.

Wordt de instelling in Mechelen een gesloten voorziening? Wanneer zal die voorziening opengaan?

Hij herhaalt zijn vraag naar een cohortstudie om bijvoorbeeld een antwoord te krijgen op de vraag in welke mate recidive wordt vermeden. Het is belangrijk te weten welke aanpak of opvang werkt en welke niet. Thans zijn daar geen gegevens over. Zonder dergelijke informatie kan een beleid nooit evidencebased zijn. Een dergelijke studie werkt op lange termijn. Het is daarom belangrijk daar deze legislatuur nog mee van start te gaan.

De gemeenschapsinstellingen breiden uit met 21 plaatsen. In de private sector stijgen het ambulante aanbod en de herstelgerichte afhandeling. De leerprojecten stijgen maar groepsoverleg en gemeenschapsdienst dalen. De spreker vraagt een verklaring.

Elke Van den Brandt vreest dat jongeren in de kou zullen blijven staan door het capaciteitstekort. Uit het antwoord kan ze niet afleiden dat de wachtlijst ernstig wordt aangepakt. Ze kondigt hierover een amendement op de begroting aan.

Minister *Jo Vandeurzen* verduidelijkt dat de voorziening in Mechelen vergeleken kan worden met De Overstap in Antwerpen. Het wordt een besloten voorziening. Dat is belangrijk, ook wanneer het over de zogenaamde loverboys gaat. Alles draait rond de vraag of met de magistratuur een overeenkomst kan worden gemaakt. De magistratuur geeft aan wat de gewenste opvang of begeleiding is volgens hun beslissing. Vlaanderen geeft aan dat er naast de gemeenschapsinstellingen ook private voorzieningen zijn die aan alle randvoorwaarden voldoen. Decretaal zijn er enkele mogelijkheden. Maar daarnaast is een overeenkomst nodig, moeten mogelijks ook enkele infrastructuurwerken worden uitgevoerd en is er de rechtspositie.

Een goed centraal aanmeldpunt, en duidelijkheid over de modules en wat ervan verwacht kan worden, kan oplossingen bieden. Thans moet er plaats zijn in een gemeenschapsinstelling. Het overleg met de magistratuur en de private voorzieningen loopt.

Het agentschap Jongerenwelzijn zal nagaan hoe een cohortstudie georganiseerd kan worden. De Vlaamse Regering heeft immers beslist het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te herorganiseren.

Jean-Pierre Vanhee ziet achter de schommeling van de herstelgerichte afhandeling geen weloverwogen beslissing. Het is een weergave van de mate waarin jeugdrechters de verschillende maatregelen toepassen.

Freya Van den Bossche is teleurgesteld dat er in 2016 nauwelijks in nieuw aanbod geïnvesteerd kan worden. Ze kijkt uit naar 2017 dat het jaar van de waarheid wordt. De helft van de regeerperiode gaat voorbij zonder extra investeringen terwijl de nood hoog is. Nochtans zijn er weinig andere departementen met even overtuigende argumenten voor extra middelen.

De spreekster had steeds de indruk dat de minister een trajectbegeleider geen slecht idee vindt maar er geen middelen voor heeft. Uit het antwoord blijkt echter dat hij dat een slecht idee vindt. Het zijn voornamelijk jongeren uit de bijzondere jeugdzorg die pleiten voor een trajectbegeleider als buffer tussen henzelf en alle andere instanties. De trajectbegeleider kent het dossier van de jongere, geniet zijn vertrouwen en kent de sector.

De Vlaamse Regering heeft in een begrotingsakkoord beslist dat de opbrengst van de verkoop van infrastructuur van het agentschap Jongerenwelzijn slechts

gedeeltelijk opnieuw mag worden geïnvesteerd door dat agentschap. De spreekster wil vernemen welk deel van de opbrengst geherinvesteerd mag worden en hoeveel naar de algemene middelen gaat.

Minister *Jo Vandeurzen* ontkent dat hij van mening is veranderd over de trajectbegeleider. In bepaalde complexe situaties kan een trajectbegeleider als hulpmodule aangewezen zijn. In courante vormen van ondersteuning moet er op een andere manier worden toegezien op continuïteit en multidisciplinariteit. Of het theoretische kader ook in de praktijk voldoet, staat nog onvoldoende vast.

Jongeren kunnen in de integrale jeugdhulp een beroep doen op een vertrouwenspersoon. Het gebruik daarvan wordt gestimuleerd. Ze zijn nabij de jongeren, maar zijn geen hulpverlener.

De VIPA-middelen mogen niet verward worden met de investeringen door het agentschap Jongerenwelzijn. Normaalgezien geldt dat de opbrengst van een vastgoedtransactie in de algemene middelen verdwijnt. Er is beslist van deze regel af te wijken waardoor bijvoorbeeld in Mol een deel van de middelen als het ware gerecycleerd kan worden. 70 percent van de opbrengst blijft behouden en 30 percent gaat naar de algemene middelen.

5. Agentschap Zorg en gezondheid

5.1. Ontvangstenartikelen

Cindy Franssen informeert naar de waarborgen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer als de accreditatieorganisaties medische dossiers mogen inkijken. Wat is de stand van zaken van de federale proefprojecten voor de geïntegreerde zorg voor chronisch zieken en de nagestreefde afstemming met het Vlaamse beleid? Welke plannen heeft de minister met de subquota bedoeld om het medische aanbod beter af te stemmen op de zorgvraag?

Caroline Croo wil weten welke Europese uitgaven en projecten de middelen op artikel GE0-9GDDTAE-OW betalen en welke inkomsten van een aantal Europese projecten wegvallen.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de Orde van geneesheren een decretale basis gevraagd heeft voor de toegang tot medische dossiers. Die zal geregeld worden in het toekomstige Mozaïekdecreet.

Aan de subquota, die momenteel bekeken worden door het agentschap en het kabinet, ziet hij twee aspecten. Vooreerst ze bepalen, een zaak voor de planningscommissie, en ten tweede controlemechanismen instellen. Ook het beleidsdomein Onderwijs is hierbij betrokken.

Dirk Dewolf, administrateur-generaal van het Agentschap Zorg en Gezondheid, vult aan dat vanaf januari 2016 de ongeveer dertig erkenningscommissies bij het agentschap Zorg en Gezondheid worden gevoegd, zodat informatie uit eerste hand beschikbaar zal zijn. Die beroepszorgverstrekkers, zowel academici als praktijkmensen, moeten de administratie meer voeling geven met de reële behoeften.

De Europese projecten zijn onder meer het European Regions Enforcing Actions against Suicide en het Joint Air Quality Initiative ter bewaking van de luchtkwaliteit.

Peter Persyn heeft al eerder gewezen op de voordelen van de dubbele cohorte van stagiairs voor de subquota, zoals ook de universiteit deed. Het is immers

zowel voor de studenten als voor de aanbieders van hoger onderwijs een heet hangijzer, wat tot spoed aanmaant. Er zijn geriateren en psychiaters te weinig, wat mee de basis moet zijn voor de planning van stageplaatsen.

Minister *Jo Vandeurzen* is het daar helemaal mee eens. De planningscommissie is nog maar net opnieuw geïnstalleerd en heeft al wat documenten geproduceerd, onder meer het kadaster. Op het federale niveau is een en ander gelinkt aan de initiatieven ter contingentering die de Franse Gemeenschap nog moet nemen.

5.2. Uitgavenartikelen

GEO-1GAD2ZZ-WT – werking en toelagen

Vera Jans vraagt of er algemene richtlijnen zijn over de vormvereisten en het niveau van detail van een begrotingstoelichting. De overdracht van 5000 euro aan Het Facilitair Bedrijf wordt toegelicht, maar verderop worden grote bedragen amper verklaard.

Minister *Jo Vandeurzen* beaamt dat er regels zijn voor de begrotingsopmaak, die ook met het Vlaams Parlement afgesproken zijn.

GEO-1GDD2AA-WT – werking en toelagen – zorg- en gezondheidsbeleid Algemeen

Caroline Croo informeert waar de afspraken met de federale overheid in het kader van de e-Health roadmap precies over gaan. Welke nieuwe projecten voor gegevensdeling komen er? Welke afspraken zijn er gemaakt over het beheer van Vaccinet en hoe worden die toegepast?

Freya Saeys vraagt informatie over de nieuwe proefprojecten voor gegevensdeling in het kader van Vitalink. Welke projecten komen er voor het onderzoeken, aanpassen of vervangen van de federale applicaties en voor het onderhoud, het beheer en de uitbreiding van Vaccinet? Krijgen patiënten de mogelijkheid om zelf gegevens in hun medisch dossier in te voeren?

Cindy Franssen vraagt hoe de functionele uitrol van de medicatieschema's van Vitalink zijn weerslag heeft op de apothekerspraktijk. Hoe zal worden onderzocht of het gebruik van de medicatieschema's beter geïmplementeerd zal worden?

Ze vraagt voorts een overzicht van de activiteiten van het Outbreak Support Team in 2015.

De over te dragen saldi van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde bedragen ongeveer 3,7 miljoen euro. Wat is de oorsprong daarvan?

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat met de federale overheid nieuwe afspraken zijn gemaakt over de e-Health roadmap die terug te vinden zijn op de diverse websites. Voorts is afgesproken wie welke projecten om het gebruik van ICT in de zorg te vergroten, uitvoert. Vanaf 2018 moeten bijvoorbeeld de gegevens van de ziekenhuizen door de patiënt consulteerbaar zijn. De Vlaamse Gemeenschap heeft haar toestemming gegeven daar projecten op te enten die het gebruik van Vitalink kunnen bevorderen. Die proefprojecten worden bepaald na een oproep en begeleid door iMinds. Een van de hinderpalen lijkt dat de softwarepakketten die toegang verlenen tot Vitalink niet klantvriendelijk zijn want zowel voor zorgverstreker als patiënt te ingewikkeld.

Dirk Dewolf zegt dat er oproepen geweest zijn voor kleinschalige clusters waarin thuisverpleging, voorschrijvende huisarts en apotheker samenwerken aan het

medicatieschema in een beveiligde omgeving zoals Vitalink. Goede lokale afspraken lijken voor een doorbraak te zorgen in de praktijk.

Vitalink wordt beheerd door personeel gedetacheerd vanuit Smals, wat een behoorlijk bedrag aan loonkosten vergt. Ook naar infrastructuur, databanken en iMinds gaan er middelen om Vitalink overeind te houden. Het gaat niet alleen om vaste kosten maar ook om kosten voor onderhoud en nieuwe releases.

Caroline Croo informeert wie proefprojecten om het gebruik van Vitalink te bevorderen, mag indienen: softwarehuizen of beroepsverenigingen.

Dirk Dewolf zegt dat ze uitgaan van beroepsgroepen die een lokaal samenwerkingsverband moeten hebben. Voorts antwoordt hij dat de saldi van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde het gevolg zijn van schenkingen. De prijzen worden betaald met opbrengsten uit beleggingen. De boekhouding van de academie is al bij al vrij transparant.

GE0-1GDD2AB-PA – participaties – beleid eerstelijnsgezondheidszorg

Freya Saeys vraagt of uit de overheveling van 2,5 miljoen euro aan het Impulsefonds geconcludeerd mag worden dat er meer leningsaanvragen zijn. Zo ja, hoeveel?

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat Impulseo meer krediet krijgt om te ontlenen maar dat er nog geen aanvragen voor zijn. De marge is verruimd om te bekijken of nieuwe initiatieven mogelijk zijn.

GE0-1GDD2AB-WT – werking en toelagen – beleid eerstelijnsgezondheidszorg

Vera Jans wil weten of er al over gedacht wordt om de proefprojecten voor de eerstelijnspsychologische functie niet gewoon te verlengen maar gebiedsdekkend en structureel te maken. Omdat deze projecten als positief worden ervaren, is het belangrijk dat ze worden verankerd.

Freya Saeys weet dat er vaker een beroep gedaan wordt op palliatieve zorg. Daarenboven is aangetoond dat die zorg eerder, dus niet pas in het terminale stadium maar van zodra de ziekte vergevorderd is, in werking moet treden. Palliatieve zorg bereikt vooral kankerpatiënten, maar andere groepen zoals dementerenden en mensen met cardiale aandoeningen veel minder. Hoe ziet de minister in het licht van die vaststellingen de toekomst hiervan?

Ook *Elke Van den Brandt* wil graag de plannen van de minister met goedwerkende proefprojecten en de samenwerkingsverbanden met groeipotentieel kennen. Ze merkt dat, ondanks de bevoegdheidsverruiming, de eerstelijnsgezondheidszorg en het lokaal sociaal beleid nog grotendeels apart behandeld worden. Mist de Vlaamse Regering geen kans tot een betere afstemming? Hoe ziet de minister de eerstelijnsgezondheidsconferentie en de andere plannen vanuit die optiek evolueren?

Dat het federale niveau beslist het aantal ligdagen te beperken, betekent dat de thuiszorg meer werk krijgt. Toch krijgen bijvoorbeeld de vroedvrouwen in de beleidsbrief weinig aandacht. Ze zouden echter een rol kunnen spelen in meer dan een louter medische benadering, zo kwam hun functie recent in de media ter sprake toen het ging over geweld tegen zwangere vrouwen. Algemeen pleit het lid voor een meer holistische aanpak van de eerstelijnsgezondheidszorg.

Voorts vraagt ze waarom van een zerobased raming vertrokken wordt, terwijl uitgaven en behoeften bekend zijn. Ze vreest dat het een daling van de middelen tot gevolg zal hebben terwijl precies het omgekeerde nodig is.

Voor minister *Jo Vandeurzen* past dat in een algemene afspraak bij de regeringsvorming. Uitgavenramingen die niet open end zijn, worden gebaseerd op de reële uitgaven van het vorige begrotingsjaar bij constant beleid. Vervolgens worden middelen bijgeteld of afgetrokken afhankelijk van het geplande beleid. Zo stijgt het budget van de residentiële ouderenzorg door enkele factoren, onder meer de stijgende zorgzwaarte. Als het eerste jaar de uitgaven hoger geraamd waren dan de reële uitgaven, vormen die reële uitgaven de zero base. Dat is de normale gang van zaken.

In de aanloop naar de eerstelijnsgezondheidsconferentie wordt de regionale afstemming op het sociaal beleid voorbereid. Heel wat wijst erop dat de kleinstedelijke gebieden de meest geschikte regionale afbakening zijn. Voorts worden de taken van de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg, alsook die van de lokale overheid bekeken. De taken van de lokale overheid zullen in het nieuwe decreet over het lokaal sociaal beleid moeten matchen met het gezondheidsbeleid. Zo komt het erop aan de regierol van de lokale overheid in de vermaatschappelijking van de zorg en de buurtgerichte benadering vast te leggen. In het concept van de Vlaamse sociale bescherming heeft het lokale niveau als bestuursniveau bijvoorbeeld een bijzondere rol in een van de cirkels.

De proefprojecten voor de eerstelijnspsychologische functie worden verlengd tot na de gezondheidsconferentie. De minister wacht daarnaast nog op de studies van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het Federale Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg, en op duidelijkheid over de terugbetaling van de psychotherapie. Afstemming met andere initiatieven zoals de lokale multidisciplinaire netwerken en de geïntegreerde diensten voor thuisverzorging zal ook aan bod komen op de conferentie.

Ook de palliatieve netwerken moeten hun structuren aanpassen aan de eenduidige werkgebieden, net als de expertisecentra dementie, de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg enzovoort. Door deze zaken te combineren worden synergieën gecreëerd en in de toekomst prioriteiten gelegd. De conferentie is gepland voor het begin van 2017.

De vroedvrouwen zullen op de eerstelijnsconferentie vertegenwoordigd zijn, als actor van de eerste lijn. De conferentie van het jonge kind zal zich buigen over een trajectbenadering van zwangerschap, met pre- en postnatale begeleiding in afspraak met alle welzijns- en zorgactoren. Momenteel wordt trouwens met de vroedkundigen een meer holistische benadering besproken waarbij ze ook een rol krijgen in de strijd tegen kinderarmoede. De terugbetaling blijft echter de bevoegdheid van het RIZIV.

Twee werkgroepen bereiden de conferentie over de eerstelijnszorg voor, aldus *Dirk Dewolf*. De eerste gaat over de geïntegreerde zorg en wordt voorgezeten door mevrouw Weeghmans van het Vlaams Patiëntenplatform. De tweede gaat over de patiënt centraal stellen en wordt voorgezeten door de heer Tegenbos. In beide werkgroepen is de VVSG vertegenwoordigd.

Danielle Godderis-T'Jonck weet dat bepaalde kleine zelfstandigen in het niet-dringend liggend ziekenvervoer, net omdat ze voldoen aan het kwaliteitscharter en mogelijks zelfs geaccrediteerd zijn, hogere kosten in de prijzen moeten doorrekenen waardoor mutualiteiten met hen geen overeenkomsten meer afsluiten. Wat zal de minister voor hen doen? In de commissie voor niet-dringend liggend ziekenvervoer hebben enkel bedrijven inspraak die meer dan 50.000

ritten per jaar uitvoeren. Zal de commissie de kleine zelfstandigen horen? Acht de minister het mogelijk de definities te actualiseren?

Minister *Jo Vandeurzen* heeft daar geen middelen voor vrijgemaakt en is dat op korte termijn niet van plan. Een en ander dient te worden uitgeklaard op dit punt. Het Vlaams Parlement heeft gekozen voor de autoregulering. Als het Vlaams Parlement vaststelt dat de sector er niet in slaagt zichzelf te reguleren, kan een besluit of een decreet overwogen worden. Op federaal niveau is er opnieuw een initiatief, getrokken door de voorzitter van de Vlaamse commissie, om alle vormen van ziekenvervoer beter te definiëren. Zo hoopt men aan efficiëntie te winnen en een en ander beter te regelen. In de loop van 2016 zal er zowel van de Vlaamse commissie als van het federale initiatief meer duidelijkheid zijn, waarna de stand van zaken bepaald wordt en de minister met de sector rond de tafel zal zitten. De kwestie is wie eventuele verhogingen zal financieren. Momenteel is er op de Vlaamse begroting geen ruimte.

Danielle Godderis-T'Jonck verwacht dat er net meer ziekenvervoer nodig zal zijn gezien de verouderende bevolking en de optie hen zo lang mogelijk thuis te laten wonen.

Dirk Dewolf zegt dat het momenteel gedekt wordt door de aanvullende verzekering van de mutualiteit. Dat is de reden waarom de Vlaamse overheid in 2006-2007 terughoudend was in de regelgeving. De zelfregulering heeft kunnen spelen maar thans is er inderdaad een nieuwe impuls nodig om het te voleindigen.

Björn Anseeuw informeert hoe mensen zonder aanvullende ziekteverzekering het ziekenvervoer betalen.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat het bij de meeste mutualiteiten deel uitmaakt van de verplichte aanvullende verzekering. De overheid heeft getracht met de mutualiteiten te onderhandelen over gelijkvormige tarieven. De verschillen tussen de mutualiteiten zijn niet groot, maar bestaan. Als de sector niet bereid is die weg te werken, kan de minister niets doen.

Dat de geografische afbakening allicht de kleinstedelijke gebieden wordt, sluit voor *Elke Van den Brandt* aan bij de conclusies van de vorige conferentie. Ze pleit voor gelijke geografische afbakeningen voor alle zorgmodellen, ook artikel 107 en de zorgregio's. Dat het lokale niveau centraal staat, is een goede zaak, omdat dat voor haar het ideale niveau is voor dat type zorg.

Na de vorige conferentie heeft Domus Medica de opdracht gekregen om de samenwerkingen vanuit het oogpunt van de huisarts te bepalen, aldus minister *Jo Vandeurzen*. De resultaten daarvan zijn bekend. Dat spoort grotendeels met de kleinstedelijke gebieden uit het Zorgregiodecreet van 23 mei 2003, die ongeveer de internationaal wetenschappelijk bepaalde ideale populatiegrootte hebben voor de geïntegreerde eerstelijnszorg, zijnde ongeveer 100.000 inwoners. Op een beperkt aantal plaatsen is men het over die indeling nog niet eens. Net om de link tussen lokale overheden en Welzijn te verzekeren, is de VVSG aan de werkgroepen toegevoegd. Gezien de ideale populatiegrootte heeft niet elke gemeente de ideale grootte, maar elke gemeente heeft een regierol, soms zelfs een actorrol. Intergemeentelijke samenwerking kan op een niveau zitten, vergelijkbaar met het kleinstedelijke niveau. Thans zijn er nog andere gebiedsafbakeningen zoals voor de geestelijke gezondheidszorg en jeugdhulp. Ook die moeten bij de integratie betrokken worden. Tot nog toe is ervoor geopteerd de samenwerking bottom-up te laten groeien. Op een bepaald moment zullen de laatste knelpunten anders opgelost worden.

Peter Persyn ziet een grote mismatch met de geestelijke gezondheidszorg: 107-projecten zijn er vooral waar het aantal psychiatrische ziekenhuisbedden verminderde. Er zijn regio's met een overaanbod maar ook nog heel wat blinde vlekken. Hij acht wat meer sturing nodig. Hij ziet daarnaast een overlap tussen de geïntegreerde diensten voor thuiszorgverzorging en de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg en acht snelle winst van middelen en mensen mogelijk waarvoor niet moet worden gewacht op de volgende eerstelijnsgezondheidsconferentie.

Minister *Jo Vandeurzen* hoopt dat er door synergie middelen vrijkomen, wat een voorwaarde is om perspectief te bieden aan diensten als palliatieve zorg. Alleen is het niet realistisch om één facet eruit te halen en de rest zo te laten tot na de eerstelijnsconferentie. De vragen van de palliatieve zorg zijn even legitiem als die van de thuisverzorging. Een geïntegreerde visie is nodig voor de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg, de geïntegreerde diensten voor thuiszorg, de palliatieve netwerken, de expertisecentra dementie enzovoort. Pas als er grote lijnen zijn over wie de diagnose uitvoert, de zorgtrajecten begeleidt, extern expertiseadvies verleent, of ICT-ondersteuning biedt voor een bepaalde aandoening, kan bepaald worden hoe de middelen herverdeeld worden. Naast de afstemming van de geïntegreerde diensten voor thuiszorg en de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg moeten ook andere fusies en afstemmingen overheadrationalisering en opleveren. Alleen al voor een eerstelijnspsychologische functie per kleinstedelijk gebied is er heel wat geld nodig. Pas als er zicht is op het geheel, kunnen de middelen correct verdeeld worden. Tot aan de eerstelijnsgezondheidsconferentie verkiest de Vlaamse Regering stabiliteit voor alle initiatieven. Prioriteiten zullen worden bepaald op basis van het zorginhoudelijke plan.

De minister geeft de heer Persyn gelijk op het vlak van de geestelijke gezondheidszorg. Het grote probleem is dat de artikel 107-middelen gebonden zijn aan bedden en toebehoren aan ziekenhuizen. Zij staan niet zomaar toe dat de middelen in een andere regio gebruikt worden door een ander ziekenhuis. Daarbij komt nog dat de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd is. Verandering is slechts mogelijk als de federale financieringswijze verandert.

Elke Van den Brandt laakt dat de minister de begroting ziet als iets waar hij geen impact op heeft. De Vlaamse Regering kiest ervoor middelen al dan niet vrij te maken, de minister kan meer doen dan alleen maar hopen op meer middelen. Als N-VA en CD&V voorstander zijn, is het maar te hopen dat Open Vld dat ook zal zijn. Momenteel zijn de tekorten groot en uit de begroting blijkt geen stijging van de middelen. Ze kan zich scharen achter het idee te wachten tot na de eerstelijnsconferentie, maar rekent erop dat wat financieel nodig is, dan beschikbaar zal zijn. Hoewel het klopt dat de ambulante 107-zorg door de federale overheid geregeld wordt, belet niets de Vlaamse minister om na te gaan hoeveel geestelijke gezondheidszorg per regio nodig is en daar het nodige geld voor vrij te maken. Niets dwingt hem zich op de federale 107-projecten te verlaten. Deze discussie maakt haar wat kwaad: het is aan de minister en de meerderheid ervoor te zorgen dat er genoeg geld is.

Björn Anseeuw is tegen zo een parallel circuit om de bevoegdheidsverdeling te omzeilen. De netwerken moeten door het federale niveau versterkt worden. De Vlaamse minister kan daarin een rol spelen door zijn federale collega aan te spreken over een betere geografische spreiding van de middelen, niet langer gebonden aan waar er bedden geschrapt zijn of worden. Het lijkt ook wel zinvol om opnieuw te bepalen wat in welke regio nodig is, in samenspraak met de ziekenhuizen. Artikel 107 is immers al vijf jaar geleden experimentsgewijs gestart.

GE0-1GDD2AC-WT – werking en toelagen – beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg

Freya Van den Bossche herinnert eraan dat een op drie Vlamingen zegt psychische problemen te ervaren. Een studie van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin toont aan dat van de personen met een psychische stoornis slechts een op drie naar hulp zoekt, en daarvan zegt een kwart geen enkele behandeling te hebben gekregen. Voor mensen met een meervoudige stoornis is dat een op vijf hulpzoekenden. In 2010 zei de minister in het beleidsplan Geestelijke Gezondheidszorg Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1004/1) het belangrijk te vinden in te zetten op het wegwerken van enkele belangrijke drempels zoals destigmatisering en prijsverlaging. Voorts laakte hij dat door onvoldoende capaciteit, mensen met psychische problemen onverantwoord lang moesten wachten op ambulante hulpverlening waardoor ze met escalerende problemen riskeerden terecht te komen in de residentiële hulp. Door wachtlijsten was er amper ruimte voor vervolginterventie. In het plan stonden ook cijfers van 2008 over de cgg's die de minister toen dramatisch noemde. De gemiddelde wachttijd tot een eerste intakegesprek van 33 dagen toen is ondertussen opgelopen tot 40 dagen. Voor kinderen en jongeren was dat toen 47, thans 52 dagen. De wachttijden tussen intake en eerste gesprek waren nog langer en zijn eveneens alleen maar gegroeid.

De cgg's zijn tweedelijnsdiensten die zorgtrajecten organiseren voor mensen met ernstige psychische problemen die vaak een langdurige begeleiding nodig hebben. Wachttijden hier leiden, zoals de minister vijf jaar geleden al zei, tot een escalatie van problemen die een intensievere behandeling vergen, soms zelfs opname, wat precies het omgekeerde is van wat de minister beoogt, namelijk de vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg. Bovendien staan wachtlijsten en de aanmeldingstops vervolginterventie in de weg, waardoor de mensen blijven hangen in de cgg's. Een doelgerichte samenwerking en doorverwijzing is daardoor ook onmogelijk. De minister maakte destijds ook duidelijk dat de reorganisatie van de cgg's onvoldoende gepaard ging met een verruiming van de hulpverleningscapaciteit.

Vijf jaar later is de situatie alleen maar slechter: de wachtlijsten zijn langer en de aanmeldingstops talrijker. Door de voortdurende niet-indexering van de werkingsmiddelen komen cgg's ook organisatorisch in de problemen. Zo bezocht ze een centrum waar slechts met één computer dossiers bij de toegangspoort konden worden ingediend. Dat er moet worden ingezet op onlinehulpverlening om de wachttijden te verkleinen, roept in dergelijke centra terecht vragen op. Wanneer zal de minister hun voldoende werkingsmiddelen geven? Wanneer zal hij hun de technologische middelen geven? Het lid zwijgt dan nog over de soms erbarmelijke toestand van de gebouwen.

Daarnaast is investeren in de capaciteit van de cgg's essentieel om wachttijden terug te dringen. Zoals de minister gezegd heeft, is het absorptievermogen van de tweede lijn nodig om de eerste lijn in de geestelijke gezondheidszorg tot een succes te maken. Hoe komt het dat de werkings- en de capaciteitsmiddelen desondanks niet groeien? De minister blijft maar mooie beloftes doen, maar jaar na jaar komt er niets van in huis.

Door de zesde staathervorming zijn de overlegplatformen geestelijke gezondheidszorg gemeenschapsbevoegdheid. Vanaf 1 januari 2017 gaat een nieuwe beheersovereenkomst in. Een werkgroep moet daarvoor voorstellen doen die, aldus de minister, getoetst worden op een conferentie in het voorjaar van 2017. Ze vraagt de minister duiding bij die onlogische tijdsplanning.

Sp.a wijst erop dat psychische problemen zich disproportioneel veel voordoen bij mensen in of op de rand van armoede. Eén cijfer is alvast tekenend: zes keer meer pogingen tot zelfdoding. Nochtans zijn de drempels om hulp te zoeken voor hen hoog want zij kunnen een consult niet betalen. In de vorige beleidsperiode heeft de minister beloofd de wijkgezondheidscentra als cruciale partner uit te spelen in het toegankelijk maken van de geestelijke gezondheidszorg voor mensen in armoede. Dat komt niet meer aan bod in de beleidsbrief. Is de minister van mening veranderd of beslist hij er voorlopig niet in te investeren? Hoe zal hij de mensen in armoede hulp bieden voor psychisch welzijn?

Hoeveel middelen trekt de minister uit voor de proeftuinen die de hervorming van de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven begeleid wonen, voorbereiden?

Tot slot vraagt ze bijzondere aandacht voor mensen met een autismespectrumstoornis. Het actieplan Autismevriendelijk Vlaanderen is al enkele keren aangekondigd met telkens verschuivende deadlines. De spreker merkt weinig resultaten van de taskforce en vraagt de minister een overzicht van de resultaten tot nog toe en de stappen in de implementatie. Dat is belangrijk, onder meer voor heel wat jongeren. De minister mag op dat vlak alle steun verwachten van sp.a.

Elke Van den Brandt had meer initiatieven in de geestelijke gezondheidszorg verwacht. Het mag niet blijven bij woonzorgproeftuinen. Ze informeert naar het groeitraject. Aan de heer Anseeuw zegt ze dat ze geen parallel systeem wenst. Ze wil gewoon dat Vlaanderen kijkt hoe het beter kan en het federale niveau stimuleert tot een behoeftedekkend aanbod, eventueel door een aanvullend Vlaams beleid. Artikel 107 is geen goede basis, maar wel een behoefteanalyse per bevolkingstype. Ook zij ziet verschillen tussen kansrijke en kansarme regio's. Overal in Vlaanderen is geestelijke gezondheidszorg nodig en overal is er een tekort, zeker in de ambulante laagdrempelige zorg. Dat mensen zich genoodzaakt zien zich tot een psychiatrisch ziekenhuis te wenden, moet in de mate van het mogelijke vermeden worden. Ze wil weten hoe de minister de groei van de sector ziet en of hij het aanbod wil baseren op bevolkingsgegevens.

Het lid ziet daarnaast een grijze zone waar het niet duidelijk is of geestelijke gezondheidszorg eerste- of tweedelijns is. Ze pleit voor een logischer en beter afgebakende organisatie en het in elkaar puzzelen van de verschillende aanbieders in het voordeel van een zo goed mogelijke geestelijke gezondheidszorg.

Online- en groepstherapie zijn zinvolle denksporen, maar besparingsoverwegingen mogen daar niet het motief voor zijn. De therapievorm moet aangewezen zijn voor de persoon en zijn probleem.

Vera Jans leest dat de minister een onlinecliëntportaal in de cgg's wil. Wat is dat precies? Wanneer start het? En komt dat er in alle centra? Dezelfde vragen heeft ze bij het rollend plan onlinehulp. Voorts wil ze graag weten hoe het staat met de oproep voor intersectorale zorgnetwerken. De minister wil onderzoeken welke opdrachten specifiek zijn voor de overlegplatforms van de geestelijke gezondheidszorg. Omdat die taken vrij duidelijk zijn, vraagt ze wat de minister precies wil onderzoeken. Wil hij gewoon betere afspraken in de zorgcircuits en zorgnetwerken?

Heel wat hervormingen staan of vallen met de reconversiemogelijkheden naar K-bedden, K-plaatsen en ambulant aanbod. Ze informeert naar de voortgang. Dezelfde vraag heeft ze over de proeftuinen woonzorg, maar de website van het agentschap geeft ondertussen een overzicht van de gekozen projecten, een

boeiende en diverse selectie. Ze veronderstelt dat het versterken van de CAW's om de vluchtelingen te helpen onvoldoende is omdat sommigen zware psychische trauma's hebben. Hoe beïnvloedt dat het aanbod van de geestelijke gezondheidszorg?

In het Rekeningenboek 2014 staat dat door de interne staatshervorming 12,8 miljoen euro uit het Provinciefonds naar het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin overgeheveld wordt voor de verhoging van de subsidie-enveloppe voor de cgg's. Besteedden de provincies dat geld voorheen al aan de centra?

Het krediet stijgt met 136.000 euro wegens verhoogde staatstussenkomst in de psychiatrische verzorgingstehuizen. Wat bedoelt de minister precies met staatstussenkomst? Wegens een preciezere zerobased raming van de reële uitgaven voor beschut wonen daalt dat krediet met 842.000 euro. Krijgen de initiatieven voor beschut wonen dan zoveel minder?

Cindy Franssen informeert met hoeveel vte het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg bemand zal worden. Voorts vraagt ze welke de intersectorale kwaliteitsindicatoren zijn.

Freya Saeys wil weten hoeveel woonzorgproeftuinen er zijn en hoe die eruit zien. Zullen mensen die uit voorzieningen uitstromen in dat type van woonvormen terechtkunnen?

Björn Anseeuw denkt dat ook in de geestelijke gezondheidszorg de zorg vraaggestuurd moet zijn, maar vindt het te vroeg om aan een aanvullend Vlaams aanbod te werken. Eerst moeten de netwerken versterkt worden. Daarnaast vraagt hij hoe de minister werk zal maken van een betere doorstroming tussen de zorgactoren en dat niet alleen in de geestelijke gezondheidszorg.

Minister *Jo Vandeurzen* beaamt dat de vraag naar geestelijke gezondheidszorg stijgt. Vlaanderen beschikt over een aantal bevoegdheden en mogelijkheden. Niet elke vorm van geestelijke destabilisering vergt echter residentiële zorg. Hoe meer geestelijke gezondheid bespreekbaar is in de samenleving, hoe meer dankzij preventie escalatie voorkomen kan worden. Vlaanderen werkt hard aan de destigmatisering en het bespreekbaar maken van geestelijke problemen.

Het beleidsplan Geestelijke Gezondheidszorg Vlaanderen is geëvalueerd op het einde van de vorige regeerperiode. De minister is graag bereid die met het Vlaams Parlement te overlopen: zo goed als alle acties zijn uitgevoerd, inclusief de substantiële verhoging van de effectieven in de cgg's.

Vlaanderen zal in de komende regeerperiode die facetten van artikel 107 waar het bevoegd voor is, preventie en de chronische (thuis)zorg, ter harte nemen. Het zal voor zijn bevoegdheden ook extra capaciteit genereren, trouwens een van de redenen van de projecten voor de chronische psychiatrische patiënten. Voor het vijftal geselecteerde projecten die psychiatrische zorg bieden in een zo normaal mogelijke woonvorm, zal tot eind 2017 ongeveer 1,4 miljoen euro voor uitgetrokken worden.

Met CGG PassAnt wordt nagegaan of een laagdrempelig onlinecliëntportaal voor de cgg's mogelijk is. Dat zal dan uiteraard uitgebreid worden tot alle centra, maar op termijn is het de bedoeling de backoffice van het onlineaanbod intersectoraal te organiseren.

De programmatie van K-bedden is uitgeput, en daarom gaat de minister voor de reconversie naar k-bedden. Hij zal ziekenhuizen daartoe proberen te overtuigen. Hopelijk zal dat enkele blinde vlekken wegwerken, onder andere in het aanbod

van de ambulante geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren, dat bij voorkeur gecombineerd met andere vormen van jeugdhulp om zo de intersectorale benadering te faciliteren.

In 2016 krijgen de cgg's opnieuw toegang tot VIPA om projecten te realiseren.

Het komt erop aan manieren te vinden om initiatiefnemers te stimuleren diensten aan te bieden in regio's waar blinde vlekken zijn. Vlaanderen tracht de partners te overtuigen om in te zetten op de zorgnetwerken. De minister geeft voorts enkele voorbeelden van een geïntegreerde aanpak van Vlaanderen en de federale overheid voor continue, duurzame hulp die geografisch afgestemd is op het Vlaamse aanbod. Zo stelt federaal minister De Block middelen ter beschikking van de kinderpsychiatrie, die Vlaanderen tracht te enten op de werking van de crisisnetwerken in de integrale jeugdhulp. Voor jongeren met complexe problemen wil Vlaanderen dat de verschillende partners, ook uit de geestelijke gezondheidszorg, samenwerken aan duurzame oplossingen geënt op de regio. Hetzelfde gebeurt met de federale zorgcircuits voor kinderen en jongeren.

Met zijn erkenningsbevoegdheid zal Vlaanderen de ziekenhuizen aansporen om zich in te schrijven in de regionale zorgstrategische planning. Het is de bedoeling niet alleen af te stemmen op het niveau van het ziekenhuis, maar op dat van elke zorgverstreker in een bepaalde pathologie. Zo kan Vlaanderen toch geografische uniformiteit en de dekking van het hele grondgebied stimuleren.

Voor artikel 107 werkt de minister uiteraard samen met de federale overheid omdat ook de gemeenschappen daar taken in hebben, zoals Vlaanderen ook in overleg de gemeenschapstaken in de zorgcircuits voor kinderen en jongeren vervult.

Besparing is geen argument voor therapiekeuze, ook niet voor groepstherapie. Anderzijds moeten de middelen zo efficiënt mogelijk ingezet worden. Als er verschillen in praktijkvoering tussen de cgg's zijn, moeten ze van elkaars ervaringen leren.

Als er een plan komt, zal dat zich uitspreken over hoe de cgg's zich in de komende jaren zullen ontwikkelen. De gebiedsafbakening zal daarin behandeld worden. Uiteraard zal dat plan moeten sporen met de ontwikkelingen in de terugbetaling van de psychotherapie.

Niemand betwist de belangrijke rol van de wijkgezondheidscentra. Voor de structurele financiering van de medische prestaties in die centra is Vlaanderen echter niet bevoegd.

Het actieplan Autisme heeft inderdaad vertraging opgelopen, niet te wijten aan het kabinet noch de administratie, maar wel aan bepaalde evoluties in de persoonlijke levenssfeer van de onderzoeker. Het plan wordt de volgende maanden verwacht.

Hij vraagt aandacht voor wat wel gerealiseerd wordt. Zo heeft Vlaanderen in 2015 voor 1,9 miljoen euro een Antwerps project gefinancierd waar een ziekenhuis en zijn partners jongeren met complexe problemen helpen. Het gaat om intensieve hooggespecialiseerde zorg op de scheidingslijn tussen psychiatrie en de sector voor personen met een handicap, voor een weliswaar beperkt aantal jongeren met complexe problemen, waaronder autisme.

Een zerobased raming zorgt ervoor dat er voldoende middelen zijn om constant beleid te financieren. Het is geen besparing. De budgetten zijn bijgesteld op basis van de reële uitgaven van het jaar ervoor. Rekening houdende met de

budgettaire omstandigheden vindt de minister de evolutie in sommige sectoren opvallend, ook al zou iedereen willen dat een en ander nog sneller kon.

Een rollend plan wordt geregeld aangepast aan de veranderende inzichten. Om het onlineaanbod wat beter te beheersen, is een intersectoraal steunpunt nodig.

De overlegplatforms geestelijke gezondheidszorg zullen geherdefinieerd worden bij de hervorming van de eerstelijnsgezondheidszorg. Sommige platformen fuseren al met de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg of met de expertisecentra voor dementie, andere zijn minder enthousiast over integratie, terwijl het voor de minister een plausibele weg is. Vlaanderen steunt intersectoraliteit in zijn oproepen voor complexe dossiers, voor de crisisnetwerken integrale jeugdhulp, voor de link met de psychiatrie, en zal het bij overlegplatforms stimuleren.

Het Agentschap Jongerenwelzijn heeft de module traumabegeleiding van vluchtelingen in de integrale jeugdhulp na een oproep toegewezen aan enkele partners.

Dirk Dewolf legt uit dat de zogenaamde staatstussenkomst rechtstreeks toegekend wordt aan inwoners van een psychiatrisch verzorgingstehuis die niet over een eigen inkomen beschikken en dat om te vermijden dat een beroep gedaan moet worden op het OCMW.

Het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg zal, aldus minister *Jo Vandeurzen*, een decretale basis krijgen in het Mozaïekdecreet. In overleg met de stakeholders zal een model worden opgesteld. Het instituut zal de promotie van kwaliteitsindicatoren stimuleren. Hoewel er al een budget voor is, is nog niet duidelijk hoeveel werknemers de vzw zal tellen. Dat zal na de oprichting in een overeenkomst bepaald worden.

Freya Van den Bossche vraagt nogmaals waarom de beheersovereenkomst met de overlegplatformen geestelijke gezondheidszorg ingaat vooraleer de voorstellen van de werkgroep daarover getoetst worden. Ze betwist niet dat de minister alle onderdelen van zijn beleidsplan Geestelijke Gezondheidszorg Vlaanderen de vorige regeerperiode uitvoerde, maar de wachtlijsten zijn desondanks alleen maar langer geworden. Wat allicht gewoon betekent dat de vraag gestegen is. Een extra injectie is nodig bovenop de inspanningen die de minister zich al getroost heeft.

Het is de strategie van minister *Jo Vandeurzen* om alle aspecten van zorg die in de nieuwe geïntegreerde structuur passen, onder hun huidige vorm te laten voortlopen tot na de conferentie over de eerstelijnsgezondheidszorg.

Wat de wachtlijsten betreft, zullen enkele investeringsdossiers mogelijks soelaas brengen. Algemeen weigert hij het debat over de gezondheidszorg te verengen tot het Vlaamse niveau, zowel voor de geestelijke gezondheidszorg, de ouderenzorg, de thuiszorg als de chronische zorg. In de geestelijke gezondheidszorg zijn er grote verschillen tussen regio's. Iedereen weet dat er voldoende residentiele capaciteit is, maar dat transitie naar andere vormen nodig is. Vlaanderen moet daaraan bijdragen, maar niet als enige beleidsniveau. Vlaanderen zal initiatieven nemen voor onlinezorg, voor hulp aan chronische patiënten en voor complexe dossiers, maar de hele aanpak dient geïntegreerd te zijn. Keuzes in de zorg zijn in alle landen nodig, in België betekent dat afspraken tussen twee beleidsniveaus.

Freya Van den Bossche beseft dat de minister een federale collega heeft, maar die kan zij niet ondervragen. Daarom spreekt ze hem aan over zijn aandeel. De

cgg's vallen wel onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister. Ook de federale minister neemt initiatieven zoals de ambulante teams voor crisissituaties. Transitie naar meer ambulante zorg is enkel mogelijk als daar voldoende capaciteit is, wat grote investeringen vergt, misschien niet alleen van de Vlaamse minister maar toch ook van hem.

Peter Persyn pleit voor zorg, ook psychische zorg, die dicht bij de mensen staat. Daarvoor volstaat een verhoging van de capaciteit niet maar moeten de formules zorgvuldig gekozen worden. Op de eerste lijn is er een laagdrempelig en toegankelijk aanbod. De eerstelijnspsychologische functie naast een laagdrempelige psychologische bijstand in wijkgezondheidscentra lijkt aangewezen. Met uitzondering van de acute crisisinterventie is de wachttijd voor artikel 107-hulp op enkele jaren tijd soms opgelopen tot een jaar. Dat is niet alleen te wijten aan capaciteitsgebrek maar ook aan de organisatievorm. Het heeft geen zin capaciteit op de tussenniveaus te creëren zonder te werken aan betere toegankelijkheid. De eerstelijnsgezondheidsconferentie moet dat bekijken. Een psycholoog of andere hulpverlener in een wijkgezondheidscentrum of multidisciplinaire groepspraktijk is een mogelijkheid. Daarnaast kan een persoon aangesteld worden die huisartsen coacht bij de aanpak van psychische problemen. Dat is al getest in Turnhout.

GE0-1GDD2AD-WT – werking en toelagen – milieugezondheidsbeleid

Dat milieu en gezondheid met elkaar verbonden zijn, trekt niemand, zeker *Elke Van den Brandt* niet, in twijfel. Wetenschappelijk staat vast dat luchtverontreiniging heel wat levens kost, maar het beleid doet daar weinig mee. Het is tekenend dat in een regio als Vlaanderen, waar de verontreiniging heel groot is, er geen gezondheidsdoelstelling over de band met milieu is. Onder milieugezondheidsbeleid zijn er zeker zinvolle initiatieven maar een visie ontbreekt. Niet voor het eerst vraagt het lid of de minister er alsnog een gezondheidsdoelstelling van denkt te maken. Het baart Groen ernstige zorgen dat het Steunpunt Milieu en Gezondheid, dat er kwam na een parlementair debat, zonder alternatief geschrapt wordt. De middelen gaan nu naar biomonitoring, zinvol maar geen alternatief. Hoe zal de minister de continuïteit van die werking garanderen?

Cindy Franssen herinnert zich dat het samenwerkingsakkoord over milieu en gezondheid tussen de federale overheid, gewesten en gemeenschappen aan herziening toe was. Wat is daarmee gebeurd? Wat is de stand van de hotspot-biomonitoringscampagne en de hotspotwerking Milieu en Gezondheid? Hoe wordt het verloop van de actieplannen Putwater en Lood in Drinkwater door het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin gevolgd?

Wat het Steunpunt Milieu en Gezondheid betreft, zal het beleidsdomein zijn bijdrage niet verminderen maar wel een andere koers varen en een partnerorganisatie mobiliseren om enkele taken over te nemen, aldus minister *Jo Vandeurzen*. Ook minister Schauvliege zal enkele initiatieven nemen.

Dirk Dewolf legt uit dat er wel degelijk een opvolger komt voor het Steunpunt Milieu en Gezondheid, dat grotendeels door Leefmilieu bekostigd werd. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin betaalde om en bij de 100.000 euro per jaar. Via een oproep gaat de overheid op zoek naar een deskundige partner om de derde lijn van het milieugezondheidskundig netwerk te organiseren. In 2016 wordt daarvoor 180.000 euro bestemd. Na de dioxinecrisis is dat netwerk georganiseerd: de eerste lijn op het niveau van de Logo's en de tweede lijn bij de afdeling Preventie van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

De ervaringen met projecten passend in het Nationaal Actieplan Milieu en Gezondheid zijn negatief, met trage voortgang en veel discussie. Daarom wordt

het een forum voor samenspraak, maar in 2016 worden er geen middelen meer vrijgemaakt voor projecten. De gewesten doen dat nu.

Momenteel zijn er drie hotspots, Genk-Zuid, Menen en Zelzate in het Gentse havengebied. In Genk-Zuid lopen er heel wat interessante initiatieven die, met participatie van de plaatselijke artsen en van de stad, heel wat mooie, gebruiksvriendelijke informaticamonitoringtools opgeleverd hebben.

Het project voor lood in drinkwater in de omgeving van Hoboken noemt de spreker bijna historisch. Dat project loopt onder supervisie van de in Antwerpen gevestigde equipe van het agentschap.

De bevolking kan voor putwateranalyses terecht bij drie decentrale instanties. Nu meer en meer huishoudens op het drinkwaternet aangesloten zijn, daalt het aantal aanvragen.

Cindy Franssen vraagt of de data ook gebruikt worden voor maatregelen om de hotspots gezonder te maken. Welke federale en Vlaamse handhavingsmiddelen zijn er?

Dirk Dewolf wijst op de nauwe samenwerking met het beleidsdomein Leefmilieu. De emissiehandhaving valt onder Leefmilieu. Milieugezondheidszorg is bij uitstek het domein waar health in all policies geldt.

Elke Van den Brandt is niet gerustgesteld. Ze benadrukt dat de partnerorganisatie zich niet mag beperken tot biomonitoring, wat slechts een klein deel van de taak is van het Steunpunt Milieu en Gezondheid. Voorts is ze bezorgd over een vlotte overgang en expertiseoverdracht.

Health is inderdaad in all policies, zeker in milieu en gezondheid, maar dat maakt het niet minder noodzakelijk om er een gezondheidsdoelstelling van te maken. Dan blijft het een gedeelde verantwoordelijkheid, maar is er tenminste geen leemte. Wie de middelen geeft, is onbelangrijk, als het maar gebeurt.

Minister *Jo Vandeurzen* merkt op dat Vlaams minister Joke Schauvliege om de continuïteit te verzekeren ervoor zorgt dat er middelen zijn om een en ander af te werken. In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 staan de gezondheidsdoelstellingen. Op dit domein geldt zeker dat health in all policies is. Daarbij komt nog dat er een volledig beleidsdomein aan Milieu gewijd is. De afwegingen bij het bepalen van de gezondheidsdoelstellingen blijven gelden.

Voor *Elke Van den Brandt* blijft dat een gemiste kans.

GE0-1GDD2AE-WT – werking en toelagen – preventief gezondheidsbeleid

Cindy Franssen vraagt of er al duidelijkheid is over de structurele financiering voor activiteiten inzake tabak, alcohol, drugs, voeding en beweging die na grondige evaluatie worden overgenomen van het federale en provinciale niveau. Voorts vraagt ze meer duidelijkheid over het proefproject HPV-zelftesting. Hoe denkt de minister radiologen die minder goed presteren op een aantal kwaliteits-indicatoren te verplichten tot een remediëringstraject? Hoe zal de gezondheidsdoelstelling over tabak, alcohol en drugs worden uitgebreid met de thema's psychoactieve medicatie en andere verslavingen zoals gaming en gokken? Welke maatregelen worden genomen opdat vooral artsen de voorschriften voor handhygiëne beter naleven?

Caroline Croo vraagt een overzicht van de budgetten. In de begrotingstabel staat 30.000 euro minder uitgaven dan in de toelichting.

Minister *Jo Vandeurzen* acht het te vroeg om iets te zeggen over het project HPV-zelftesting, dat nog maar net gestart is. Er moeten nog te veel vragen beantwoord worden.

De kwaliteit van de radiologische beelden wordt nauwlettend gevolgd. Als een radioloog niet voldoet, wordt er ingegrepen.

In de gezondheidsconferentie zullen gamen en medicatie aan bod komen. Het is een grote opdracht om alle risicoverslavingen in de gezondheidsdoelstelling te vatten. Bij de eerste oproep waren er geen kandidaten maar ondertussen is er een bureau voor aangeduid. Thans wordt er gezocht naar experts voor de stuurgroep.

Er waren al enkele federale projecten om handhygiëne in de ziekenhuizen te promoten. De recentste Vlaamse indicator die op de website is verschenen, gaat over ziekenhuisinfecties en handhygiëne. Ook de Zorginspectie is alert voor de toepassing ervan.

Dirk Dewolf legt uit dat er normen voor radiologen afgesproken zijn. Zo moeten ze de resultaten binnen enkele dagen aan de huisarts of de betrokkene bezorgen en moet het aantal valspositieve of valsnegatieve diagnoses buiten bepaalde grenzen blijven. Zo nodig komt er remediëring door andere radiologen.

De leden van het Outbreak Support Team zijn net aangeworven, de werking kan dus pas ontwikkeld worden in 2016. Eerst zal de administratie daarover een strategische nota voorleggen aan de minister. Bij clusters van ziekenhuisinfecties zal het team sterk hameren op handhygiëne.

Minister *Jo Vandeurzen* kondigt een amendement aan omdat ondertussen duidelijk is hoeveel inkomsten er van het RIZIV te verwachten zijn.

GE0-1GDD2AF-WT – werking en toelagen – thuis- en ouderenzorgbeleid

GE0-1GDD2AH-WT – werking en toelagen – ouderenzorgbeleid

GE0-1GDD2AI-WT – werking en toelagen – thuis en ouderenzorgbeleid: diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg en diensten voor logistieke hulp

Griet Coppé vraagt meer uitleg over wat de minister de precaire situaties als gevolg van de erkenningskalender noemt, en over de reconversieregels. Zal omzetting ook mogelijk zijn voor wat al voorafgaand vergund is? Zijn er al budgetten voor? Welke sleutels zullen gelden bij de reconversie?

Na een parlementair initiatief zal de animatiesubsidie herwerkt worden. Welke erkenningsnormen zullen gelden voor animatie rekening houdende met de geldende subsidienormen? Zullen woonzorgcentra met meer zwaar zorgbehoevenden ook aan strengere personeelsnormen moeten voldoen op vlak van animatie? Of zullen de personeelsnormen voor animatie op termijn verdwijnen? In de meerjarenbegroting staat dat de kredieten voor het thuis- en ouderenzorgbeleid jaarlijks met 0,9 miljoen euro toenemen wegens het groeipad van de animatiewerking in de erkende woonzorgcentra. Zal dat volstaan?

Een beperkte studie zal de impact van een duurzame prijzencontrole op de financieel-economische leefbaarheid van de voorziening en op de betaalbaarheid van het verblijf nagaan. Wat wil de minister daarmee bereiken?

In het Rekeningenboek 2014 zegt het Rekenhof dat door de interne staatshervorming 12,8 miljoen euro uit het Provinciefonds overgaat naar dit beleidsdomein, deels voor de verhoging van subsidie-enveloppes voor dagverzorgingscentra. Kregen de centra die middelen voorheen gewoon van de provincies

of zijn het extra middelen, bijvoorbeeld voor de jaarlijkse toename met 98 plaatsen?

Tot slot wil ze weten of er al criteria zijn om de middelen van de rvt-reconversie aan te wenden.

Elke Van den Brandt vraagt zoals het Rekenhof waarom er een verschil is tussen de krediettabel waarin een stijging met 81,6 miljoen euro staat en de som van de afzonderlijke budgetverhogingen die 89,3 miljoen euro bedraagt.

Tot 2020 komt er een stop op de voorafgaande vergunningen. Ze informeert of alle instellingen die willen uitbreiden of bouwen en een voorafgaande vergunning hebben maar niet in de erkenningskalender zitten, ongeveer 3500 woongelegenheden, in aanmerking komen voor reconversie. Hoe zal dat verlopen? De SAR WGG vraagt hoe en of die regeling naar andere welzijnssectoren uitgebreid zal worden.

Inzetten op thuiszorg is goed, maar woonzorgcentra blijven nodig. De significante uitbreiding van het aantal woongelegenheden is goed, maar het blijven er minder dan er vergund zijn. Zonder een sterkere thuiszorg en woonbegeleiding zal de uitbreiding onvoldoende zijn. Hoe ziet de minister de thuiszorg evolueren zodat de druk op de woonzorgcentra vermindert? Welke boodschap brengt hij aan initiatiefnemers met een voorafgaande vergunning die geen plaats krijgen op de erkenningskalender?

De animatie in woonzorgcentra is belangrijk voor de levenskwaliteit van de bewoners en verdient subsidies, maar die moeten op een correcte manier aangewend worden. Animatiesubsidies aan commerciële instellingen kunnen voortaan ook. Groen is daar niet tegen mits er aan enkele voorwaarden voldaan is. Zo mogen de subsidies niet dienen om winst te maken. De SAR WGG heeft daar ook enkele bedenkingen bij. Zo moet volgens de SAR WGG de zorg maatschappelijk verantwoord zijn en mogen publieke middelen niet gebruikt worden om winst te maken. De transparantie moet zo groot mogelijk zijn. Hoe zal de minister met die aanbevelingen omgaan? Zal de subsidie-enveloppe gewoon over meer woonzorgcentra verdeeld worden? Komen er meer middelen of een nieuwe programmering?

Voor de hervorming van de thuis- en ouderenzorg is er een aanzienlijk budget, hoewel de groei bevroren is. Het komt erop aan de middelen zo in te zetten dat zoveel mogelijk mensen thuis verzorgd kunnen worden. Op termijn zullen de middelen sowieso opnieuw moeten stijgen. Wanneer denkt de minister de hervorming rond te hebben? Zal hij daarna meer middelen ter beschikking stellen of ze op een andere manier verdelen? Het aantal uren thuiszorg staat niet in verhouding tot de vraag. Ziet de minister de thuiszorgdiensten een plaats innemen in het lokale sociaal beleid? Lokale gebonden thuiszorg kan minder verplaatsingen en dus minder kosten tot gevolg hebben.

Freya Saeys leest dat de minister werkt aan een aanbod dat maximale flexibiliteit en subsidiariteit van de zorg en ondersteuning garandeert. Zal een dienst meer dan 3,5 percent zorg op onregelmatige uren kunnen bieden? Of zal de grens helemaal wegvallen waardoor elke dienst autonoom kan beslissen over het flexibele aandeel van het urencontingent? Heeft de minister daarover al overlegd met de sociale partners? De minister wil nagaan in welke situaties de een-op-een-relatie tussen zorgverlener en gebruiker kan worden doorbroken. Ze vraagt hem dat wat nader toe te lichten.

Ingrid Lieten vraagt de minister in het mantelzorgplan ook de economische waarde van mantelzorg te beschouwen. Bepaalde beleidsintenties lijken in

tegenspraak. De Vlaamse Regering wil de mensen langer aan het werk houden, de werkzaamheidsgraad moet omhoog en tegelijk wil ze meer mantelzorg zodat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen. Zal de minister voor zijn mantelzorgplan medewerking zoeken bij de Vlaamse minister van Werk en de federale ministers van Volksgezondheid en Sociale Zaken?

Het lid kijkt uit naar de antwoorden van de minister op de vragen over de animatiefunctie.

Het e-loket zal objectieve criteria hanteren om verhogingsaanvragen van de dagprijs-supplementen te beoordelen. Heeft de minister de ambitie om dagprijsmarges op te leggen? Het lid stelt voor een nomenclatuur te ontwikkelen op basis van objectieve criteria voor aanbod, kwaliteit, infrastructuur, zorg en duurzaamheid. Dat zou meer rechtszekerheid en transparantie bieden.

Hoe wil de minister de taken van de verschillende diensten aan huis, voor thuiszorg, voor poetsen, voor verpleging enzovoort, duidelijker afbakenen en samenwerking en afstemming stimuleren? Het is goed dat het Vlaams Parlement dat weet vooraleer de hoorzittingen over de poetsdiensten aan te vatten. Zo kunnen Vlaamse Regering en Vlaams Parlement elkaar helpen bij de zoektocht naar een beter maatschappelijk model.

Minister *Jo Vandeurzen* beaamt dat het in deze post niet evident is de verschillende cijfers op te tellen. Daarom zal er in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting een supplementaire verklaring bij de memorie van toelichting gevoegd worden om het rekenmodel uit te leggen. De minister geeft de grote lijnen ervan. Vooreerst wordt de zerobased raming bepaald. Daarna wordt bekeken hoeveel geld nodig is om de capaciteitsuitbreiding te betalen. Voorts wordt rekening gehouden met de stijging van de zorgzwaarte in de A- en O-forfaits, wat 16 miljoen euro oplevert voor de woonzorgcentra. Halverwege 2016 wordt de animatiefunctie gefinancierd via de forfaiten, dus in functie van de zorgzwaarte, in overeenstemming met het regeerakkoord. Het geld wordt daarvoor van de basispost weggehaald, en verhoogd met het bedrag dat er voor de groei van de animatiefunctie is gepland. Op het geheel zal er nog een besparingsoefening gerealiseerd worden. Omdat de uitbetaling van de animatiefunctie gekoppeld wordt aan het forfait en dus gefaseerd wordt uitbetaald, is er in 2016 marge. Besparen blijft nodig en daarover moet met de sector worden overlegd, maar door die techniek is dat niet acuut.

Door het manoeuvre van 2015 en door de taakuitzuivering in de gezinszorg van de verzorgenden naar de aanvullende thuiszorg, is er wat financiële marge voor flexibelere dienstverlening en anciënniteitsverhoging. Om de gesprekken met de sociale partners goed geïnformeerd te voeren, is het nodig te weten wat het effect is van de federale taxshift, zowel op de Maribel als op de RSZ-verlaging. Slechts als alle elementen bekend zijn, is het mogelijk de evoluties in een coherent geheel te passen en met de sociale partners te bespreken hoe de financiële ruimte om te zetten in bijkomende capaciteit. Als dat lukt, is Vlaanderen er hier alvast in geslaagd van de federale opportuniteit een deugd te maken. Hij is het ermee eens dat er alsnog een groeipad nodig zal zijn.

Recent verscheen in het Belgisch Staatsblad een besluit waardoor de Vlaamse Regering de komende jaren afstapt van de jaarlijkse oproep om openingsaanvragen te melden. In hetzelfde besluit staat dat de voorafgaande vergunningen verlengd worden. In de komende jaren komen er oproepen zodat de minister de beschikbare middelen volgens criteria kan verdelen.

Toch zijn er nog perspectieven, want in de planningskalender is er een marge voor uitbreiding. In datzelfde besluit staat dat vergunningen kunnen worden

gewisseld. In het Mozaïekdecreet zal de mogelijkheid gecreëerd worden om binnen de waarderingen die de Vlaamse Regering moet vaststellen, erkende capaciteit aan woonzorgcentra te converteren. Natuurlijk is dat niet mogelijk voor voorafgaande vergunningen waar nog geen budget aan toegekend is. De minister zal voorstellen om reconversies mogelijk te maken tussen de vormen van zorgverlening die in het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 beschreven zijn, maar ook voor andere vormen die door de Vlaamse Regering bepaald worden, bijvoorbeeld zorg aan personen met een handicap.

De Vlaamse Regering acht de reconversie in het belang van de zorgcontinuïteit maar ook in het voordeel van het sociaal ondernemen en intersectorale vormen van zorg. Het moet het mogelijk maken om verschillende vormen van zorg in één gebouw aan te bieden, bijvoorbeeld een woonzorgcentrum. Daarvoor is er nog heel wat overleg nodig, met werkgevers en werknemers, maar iedereen is alvast voor een kader voor intersectoraal en geïntegreerd werken. Hij is het met Elke Van den Brandt eens dat capaciteit in de thuiszorg een invloed heeft op de vraag naar residentiële zorg, maar denkt niet dat institutionele of residentiële settings zaligmakend zijn. De minister ziet eerder heil in combinaties, in mengvormen of in vraaggestuurde initiatieven. Daarvoor zijn regelluwte en flexibiliteit nodig.

Toen prijsbepaling een Vlaamse bevoegdheid werd, vielen de minister twee zaken op. Vooreerst dat het een ambachtelijke bezigheid was, waarmee hij wil zeggen dat het op papier gebeurde. Het Agentschap Zorg en Gezondheid heeft daar een e-loket van gemaakt. Op de tweede plaats waren de criteria ingewikkeld. Het agentschap heeft, na lange onderhandelingen met de koepels, aan de Vlaamse Regering criteria voorgelegd om, in deze fase, de gang van zaken te objectiveren. Ondertussen wordt een advies uitbesteed om na te gaan of prijsbepaling de juiste manier is om betaalbaarheid en toegankelijkheid te waarborgen. Op termijn komt er een nieuw financieringssysteem voor de residentiële ouderenzorg dat aansluit bij de Vlaamse sociale bescherming.

De zorgkosten voor de woonzorgcentra worden nu bepaald aan de hand van de zorgprofielen van de bewoners van het vorige jaar. Daarbovenop komen de rvt-middelen en wat het RIZIV rechtstreeks financiert, bijvoorbeeld de sociale akkoorden. Dit complexe systeem moet in de Vlaamse sociale bescherming geïntegreerd worden.

Voor het onderscheid tussen gezinszorg en poetsdiensten verwijst de minister naar het regeerakkoord. Zodra de context waarin hulp wordt geboden een zorgcontext is die bepaalde competenties vereist, is er sprake van aanvullende thuiszorg. Dat lijkt eenvoudiger dan het is. Ook in de toekomst wordt dat de leidraad. Gezinszorg en aanvullende thuiszorg worden ingezet als zorg, nood en kwaliteit die meerwaarde verantwoorden. Waar dat niet zo is, moet de openheid bestaan om andere oplossingen mogelijk te maken. De prijsbepaling is daarin belangrijk. Hij raadt de commissie de studie aan van professor Pacolet over de dienstencheques en het gebruik ervan in de zorgsector.

De middelen die Welzijn erfde van de provincies zijn al verteerd in de begroting 2014-2015. De middelen zijn verzameld en vervolgens per sector ingezet. In sommige gevallen is het geld blijven kleven aan de initiatiefnemer in afwachting van bijvoorbeeld de staatshervorming zoals bij de drughulpverlening. In andere sectoren is dat, in overleg met de sector, verdeeld over de volledige sector. Dat gebeurde voor dagverzorgingscentra en gezinszorg.

Het is nog te vroeg voor de verdeling van het beschikbare rvt-budget. De minister wijst wel op de aanzienlijke budgettaire inspanning om de zorgzwaarte in de centra in 2016 te honoreren. Voorheen bepaalde het RIZIV het aantal rvt-bedden, waarna de Vlaamse Gemeenschap overlegde met de koepels over een

verdeling op basis van objectieve criteria. Zo is overeengekomen dat nieuwe initiatieven, die voldoen aan bepaalde criteria, een minimumpakket van 25 rvt-bedden krijgen. De minister gaat ervan uit dat dat minimumpakket bij een nieuwe verdelingswijze behouden blijft

Met de regionale inbedding van de gezinszorg is de minister het eens. Voorts moet gezocht worden naar een techniek om blinde vlekken te detecteren en aan te vullen. Een bijkomende complicatie is dat voor de gezinszorg in de private sector de RSZ verlaagd wordt, maar voor de openbare sector niet. Zo moet het Zorgbedrijf Antwerpen met een grote dienst gezinszorg en aanvullende thuiszorg de volle pot betalen. De minister zal daarover overleggen met de hele sector. Werknemers en werkgevers zijn daarvan op de hoogte.

Met de sociale partners is al gesproken over flexibiliteit in de gezinszorg. Door de besparingsmaatregelen van 2015 hebben de meeste initiatiefnemers daar een marge voor. Om in de Vlaamse sociale bescherming te passen, is een nieuwe visie op de gezinszorg en de aanvullende thuiszorg nodig. De minister wijst erop dat van alle soorten thuisdiensten meer en meer beschikbaarheid buiten de kantooruren gevraagd wordt.

Hij heeft opdracht gegeven om na te gaan hoe een economische studie over mantelzorg best wordt aangepakt. De federale minister van Werk is gevraagd daaraan mee te werken omdat een goede combinatie van arbeid en gezin cruciaal is voor mantelzorg.

Dirk Dewolf beaamt de kritiek van het Rekenhof dat het boekhoudkundige scenario voor de animatietoelage strijdig is met het Rekendecreet. Dat zal ook in 2016 zo zijn omdat Vlaanderen tot het einde van de transitieperiode, tot eind 2017, gebonden is aan de boekhoudkundige kalender van het RIZIV.

Elke Van den Brandt ontkent dat ze suggereert om alles te zetten op woonzorgcentra. Er zijn dan wel extra middelen voor de uitbreiding van de woonzorgcentra, maar niet genoeg om alle voorafgaande vergunningen te erkennen. Dat betekent dat bepaalde initiatiefnemers hun geplande uitbreiding niet krijgen, wat een probleem is. Om niet nog meer vraag naar residentiële zorg te krijgen, moet de thuiszorg sterker en breder georganiseerd worden. Groen klaagt gewoon aan dat een status quo in de thuiszorg en slechts een beperkte uitbreiding in de woonzorgcentra er alleen maar kan toe leiden dat veel mensen geen zorg hebben. Woonzorgcentra zullen altijd nodig blijven.

Minister *Jo Vandeurzen* ontkent dat de woonzorgcentra maar beperkt mogen uitbreiden. In 2016 komen er 3300 plaatsen bij. Dat is een stijging zonder weerga. Velen vrezen zelfs daardoor te weinig personeel en/of bewoners te vinden. De 8400 extra plaatsen kosten 150 miljoen euro, wat bovenop de 500 miljoen euro voor uitbreidingsbeleid komt.

Voorafgaande vergunningen werden vanaf de jaren negentig toegekend. Bij het begin van de regeerperiode was niet duidelijk of en wanneer de vooraf vergunde capaciteit in dienst zou worden genomen. Om die reden heeft de Vlaamse Regering in 2013 beslist dat de houders van voorafgaande vergunningen bijkomend een erkenning moeten vragen wanneer ze open wensen te gaan. Alle koepels waren het daarmee eens. Elke erkenningsaanvraag voor opening in 2015 en 2016 wordt zonder meer toegekend. In 2018 zal dat minder evident zijn. Voor 2019 is er nog een groeipad. De meeste dossiers passen gewoon in de erkenningskalender, maar voor precaire dossiers, dat zijn enkel dossiers waarvan de initiatiefnemer bijzondere omstandigheden kan aantonen, zal een oplossing gezocht worden. Het besluit daartoe is ondertussen in het Belgisch Staatsblad

verschijnen. De middelen daarvoor denkt de minister te halen uit financiële marges door dossiers die vertraging oplopen.

Peter Persyn verwijst naar Nederland waar een vergelijkbare beweging is gemaakt van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving. De verwachting dat meer thuiszorg nodig zou zijn, werd door de feiten tegengesproken. De mantelzorg is er ook enorm toegenomen. Het is uitkijken naar het mantelzorgplan van minister Vandeurzen.

GE0-1GDD2AJ-WT – werking en toelagen – revalidatie

Caroline Croo informeert naar de oorsprong en de verdeling van de middelen over de geïsoleerde G en Sp-diensten en een aantal RIZIV-revalidatie-overeenkomsten.

Minister *Jo Vandeurzen* zal die tabel bezorgen.

GE0-1GDD2AL-WT – werking en toelagen – tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden

Elke Van den Brandt merkt dat ook de middelen voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden tegen de verwachte behoeften in door de zerobased raming dalen. Hoewel de bevoegdheid federaal was, moet toch geweten zijn hoeveel mensen die uitkering kregen. Hoe valt dat te verklaren?

De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden is zowel inkomens- als zorggerelateerd. Wat als het een onderdeel wordt van de Vlaamse sociale bescherming, waar ook de zorgverzekering die noch inkomens- noch zorggerelateerd is, deel van uitmaakt? Blijft de huidige werkwijze behouden en hoe ziet de minister de evolutie? Ze acht het wel zinvol na te denken over de inkomensgerelateerdheid, omdat dat principe niet twee keer toegepast mag worden, bij de bijdrage en bij de uitkering. Het principe dat elke uitkering zorggerelateerd is, staat hopelijk niet ter discussie, ook bij de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden is een forfaitaire uitkering niet aangewezen.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de zerobased raming begroot hoeveel nodig is om het beleid constant te houden. Uiteraard vormen de federale gegevens de basis. Hij neemt aan dat het de commissie bekend is dat de Franse Gemeenschap de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden zal afbouwen. Vlaanderen kiest voor continuïteit. Daar is in de meerjarenraming rekening mee gehouden.

In eerste instantie zal de Vlaamse sociale bescherming zich beperken tot integratie en overname van de maatregel. Uiteraard weet de minister niet of volgende regeringen wijzigingen zullen aanbrengen.

Hoewel de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden afhankelijk is van inkomen en zorgzwaarte, is ze wel forfaitair, dus hoeven uitgaven niet verantwoord te worden. De combinatie van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en de tenlasteneming van de zorgverzekering kan een verblijf in het woonzorgcentrum, maar ook mantelzorg, betaalbaar houden.

Elke Van den Brandt acht het de juiste werkwijze om eerst voor continuïteit te zorgen. Dat de uitkering van de zorgverzekering en de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden elkaar kunnen aanvullen, is interessant. Net om alles op elkaar te laten aansluiten, is er trouwens de Vlaamse sociale bescherming. Anders dan de Vlaamse zorgverzekering zijn de forfaits van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden zorggerelateerd, wat voor de spreker de betere

werkwijze is. Ze pleit ervoor de band tussen uitkering en zorgzwaarte niet los te laten.

6. Vlaams Zorgfonds

Freya Van den Bossche informeert waarom de inkomsten uit beleggingen met ongeveer 1 miljoen euro dalen. In de vorige begroting is het aandelencompartiment van de beleggingen niet meer herbelegd, waardoor een eenmalige opbrengst van 7,1 miljoen euro wegvalt. Hoe ondervangt de minister dat? De inkomsten uit administratieve geldboetes dalen 3,9 miljoen euro naar 3,3 miljoen euro. Is dat omdat er minder wanbetalers zijn of omdat het moeilijker is de boetes geïnd te krijgen?

Elke Van den Brandt vraagt waarom de inkomsten uit bijdrages dalen terwijl de bijdrage aan de zorgverzekering stijgt. Is dat omdat er meer mensen hun bijdrage niet betalen met inningsprocedures tot gevolg?

In Brussel is de zorgverzekering niet verplicht. Daalt daar het aantal aangeslotenen sinds de premie gestegen is? Zo ja, wat zal de minister daaraan doen?

Minister *Jo Vandeurzen* ziet drie bronnen van ontvangsten: de algemene middelen, de premies en de opbrengsten. De inkomsten uit de premies liggen 1,5 miljoen euro lager dan op hetzelfde moment in 2015. Aangezien de herinneringsmails volop verstuurd worden, is het nog niet mogelijk om iets te zeggen over de definitieve inkomsten. Het inningspercentage 2015 zal pas bekend zijn begin 2016. Uiteraard heeft de hogere ledenbijdrage een budgettaire impact.

Dirk Dewolf zegt dat de opbrengsten zakken omdat de rente van staatsobligaties dalen. De inkomsten uit beleggingen in andere dan de overheidssector stijgen, omdat bedrijfsobligaties meer opbrengen.

De definitieve cijfers zijn pas beschikbaar in februari 2016, over de huidige, partiële cijfers valt niet veel te zeggen, behalve dat er vooralsnog geen grote verschuivingen zijn.

Het reservefonds van het Zorgfonds is opgericht om de kosten van de vergrijzing aan te kunnen, aldus *Elke Van den Brandt*. De winsten worden overgeheveld naar het Zorgfonds, wat correct lijkt. Hoe zullen de andere middelen van het reservefonds aangewend worden? Het Vlaams Zorgfonds heeft een financieel expert aangesteld voor het infrastructuurfonds DG Infra Yield dat vooral investeert in voorzieningen van Armonia. Is het een beleidskeuze om middelen van het reservefonds in private actoren te investeren?

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de reserves beheerd worden door een comité. Dat krijgt van de Vlaamse Regering instructies over de beleggingsstrategie. Een van de fondsen waarin het een bepaald percentage mag beleggen, is een investeringsfonds in de zorgsector.

Dirk Dewolf legt uit dat de administratie geadviseerd wordt over de beleggingsstrategie door drie academici en een opdrachthouder die na een openbare aanbesteding benoemd is. Hij denkt niet dat er middelen van het reservefonds naar de DG Infra Yield gaan. Dat infrastructuurfonds investeert onder andere in windmolens.

Elke Van den Brandt wil graag de beleggingsstrategie van het reservefonds kennen om na te gaan of er geen betere, meer gerichtere inzet van de middelen, best in de zorgsector zelf, mogelijk is.

Minister *Jo Vandeurzen* ziet die vraag elke regeerperiode opduiken. Eigenlijk gaat het over de keuze tussen een veilige beleggingsstrategie met een zeker rendement of een strategie die het beleid ondersteunt. Als de overheid die afweging moet maken, moet ze onzekere opportuniteitsafwegingen maken. Daarom is dat toevertrouwd aan experts.

Elke Van den Brandt vindt het, gezien de grote behoeften, niet onlogisch met dat geld inhoudelijke beleidskeuzes te steunen.

Minister *Jo Vandeurzen* wijst erop dat de banken en verzekeraars graag bereid zijn om geld te lenen aan lage rente aan initiatiefnemers in de zorgsector. Kapitaal is niet schaars. Als een overheidsfonds aan dezelfde marktvoorwaarden leent aan initiatiefnemers omdat het past in het beleid, is het primaire doel niet langer een bedrag tegen gunstige voorwaarden opzijzetten. Beleid voeren doet de overheid door subsidies of forfaits te geven voor de exploitatie. De Vlaamse Regering heeft er altijd voor gekozen beleggingen als goed huisvader te beheren.

Elke Van den Brandt acht het moment gekozen het spaarpotje aan te spreken.

Peter Persyn refereert aan de discussies over VIPA. De kwestie is of de overheid infrastructuur moet blijven subsidiëren met collectieve middelen, als privé-initiatiefnemers dat op eigen houtje kunnen.

Het Vlaams Zorgfonds investeert 2,6 miljoen euro in centrale informaticasturing voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en het basisondersteuningsbudget voor personen met een handicap. Hij informeert of er centraal ook informatica ontwikkeld zal worden waarin alle pijlers van de Vlaamse sociale bescherming passen en die in alle zorgkassen gebruikt wordt.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt *Freya Van den Bossche* dat het oorspronkelijk 7,2 miljoen euro was. Bij de begrotingsaanpassing 2015 werd nog een bijkomend rendement verwacht, wat niet ESR-conform gelukt is. De inspanning kan niet herhaald worden. Het blijft bij de oorspronkelijke inspanning zoals in 2015.

Freya Van den Bossche herhaalt dat een aandelencompartiment niet herbelegd is zodat er een eenmalige opbrengst in de begroting kon worden geschreven. Zegt de minister nu dat de opbrengst niet gebruikt is omdat hij niet ESR-conform was?

Minister *Jo Vandeurzen* legt uit dat de opbrengst voor 7,2 miljoen euro in de begroting geschreven kon worden, maar dat de poging om er bij de begrotingsaanpassing 2015 nog 5,5 miljoen euro bij te doen, niet aanvaard is. In 2015 is bepaald dat in 2016 een even grote uitkering plaats kon vinden. Daarom wordt in 2016 dezelfde operatie doorgevoerd als in 2015. In 2017 wordt nog bekeken of de beleggingsstrategie het mogelijk maakt om dat opbrengstbedrag opnieuw in te schrijven. Het bedrag ligt 5,5 miljoen euro lager dan afgesproken tijdens de begrotingsaanpassing 2015. Dat bedrag is gecompenseerd uit de algemene middelen.

Het lijkt evident dat de ICT zoveel mogelijk centraal ontwikkeld wordt. Dat is de reden waarom het onderdeel is van de Vlaamse sociale bescherming. Zorgkassen moeten zo weinig mogelijk onnuttige investeringen doen. Vele van de nog te integreren applicaties draaien onder de informaticasystemen van de mutualiteiten en het RIZIV. Vlaanderen krijgt geen werkingsmiddelen voor de overname van de taken van de mutualiteiten na de staatshervorming (overdracht van het RIZIV naar de gemeenschappen), zoals de uitkeringen voor woonzorgcentra, voor Sp-bedden, voor hulpmiddelen enzovoort. Dat probleem rijst nog niet in 2016 of 2017.

Reden te meer om zoveel mogelijk geld te sparen door centrale ontwikkeling en organisatie, aldus *Peter Persyn*.

Voor minister *Jo Vandeurzen* is dat net het uitgangspunt van de Vlaamse sociale bescherming.

7. Kind en Gezin

Katrien Schryvers leest in de beleidsbrief dat de minister CLB's, ouders en artsen via Vitalink toegang wil geven tot de kinddossiers van Kind en Gezin. Hoe zal dat precies gebeuren?

De compensatie voor de voorschoolse kinderopvang zal automatisch toegekend worden, wat goed nieuws is voor heel wat opvanginitiatieven. Hoeveel wordt er in 2016 voor die maatregel vrijgemaakt?

Ondertussen zijn er 123 Huizen van het Kind die werken voor 177 gemeenten. Nog altijd is niet overal bekend wie Huizen van het Kind kan organiseren en wat te doen als die instanties het niet doen. Gezien het belang ervan, vraagt ze de minister toch waakzaam te zijn in gemeenten waar er geen Huis van het Kind opgericht wordt. Uit enquêtes waar recent over bericht werd in de pers, blijkt dat het initiatief ook bij ouders nog onvoldoende bekendheid geniet. Ze suggereert bekendmakingscampagnes gericht op ouders, in een latere fase ook op kinderen en jongeren. Enkele partners zijn verplicht betrokken bij de Huizen van het Kind, maar heel wat andere zijn mogelijk. Hoe verloopt dat? Zijn bijvoorbeeld CLB's een courante partner?

Katrien Schryvers vraagt voorts uitleg over de nieuwe verdelingsmethodes voor de kinderopvang en de verlenging van het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten. Voor de buitenschoolse kinderopvang is het wachten op de aangepaste conceptnota. Ze wil weten hoe ver het staat met de administratieve vereenvoudiging in de voorschoolse kinderopvang.

Hoewel het decreet houdende regeling van interlandelijke adoptie maar van 20 januari 2012 dateert, acht ze het nodig die regelgeving aan te passen aan de snelle evoluties, onder meer de verdere daling van het aantal interlandelijke adopties. Wat de diensten voor de uitdaging stelt hun expertise maar ook de internationale contacten op peil te houden. Voorts zullen ook de opkomende open adopties parlementaire aandacht vergen.

Het decreet van 3 juli 2015 houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen wijzigt de taken van het Steunpunt Adoptie en de diensten voor maatschappelijk onderzoek. Hoe wordt nagegaan of ze dat met hun huidige budgetten aankunnen?

Tine van der Vloet vraagt welk aandeel van de 3 miljoen euro naar de uitbreiding van de plaatsen op trap 1 en op trap 2b in de groepsopvang gaat en welk naar de pedagogische ondersteuningsorganisaties. Welke diensten leveren die organisaties daarmee? Wanneer komt de uitbreidingsronde er?

Ze wil ook weten hoeveel middelen er gaan naar de Huizen van het Kind. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat elke gemeente tegen het einde van de regeerperiode een Huis van het Kind heeft?

Hoe ver staat de werkgroep die de transitie van kinderopvang begeleidt? Wanneer zijn er beslissingen te verwachten over de flexibele opvang?

Omdat er voorrang gegeven wordt aan nieuwe initiatieven hebben bestaande opvanginitiatieven problemen om uitbreiding gefinancierd te krijgen. Hoe zal de minister daarmee omgaan?

Voorts wil ze de bedragen en de tijdsplanning kennen van de geleidelijke gelijkstelling van de subsidiebedragen.

Ze informeert ook wanneer het regelgevende kader voor de buitenschoolse kinderopvang en het uitbetalingsstelsel van en het decreet over de kinderbijslag klaar zullen zijn. In de beleidsbrief staat dat er afstemming gezocht wordt tussen de kinderbijslag en andere inkomensgerelateerde systemen zoals het tarief voor de kinderopvang. Wat bedoelt de minister daarmee?

Freya Saeyns vraagt of de minister al weet wat alle Huizen van het Kind aanbieden. Voor wanneer is de evaluatie van het aanbod, van het bereik, ook van minder begoede ouders, van de opvoedingsondersteuning en van de link met de eerstelijnszorg? Is er een verschil in werking tussen Huizen van het Kind in stedelijke en landelijke gebieden?

Op de agenda van het voortgangsoverleg staat onder meer de impact van de nieuwe regelgeving voor de kinderopvang op de toegankelijkheid en de sociale functie, op het principe dat ouders betalen voor gereserveerde opvang, op de flexibiliteit van de opvang, op het inkomenstarief en de vrije prijs in dezelfde opvanglocatie. Zijn er al bijkomende evaluaties gemaakt van de uitvoering van het nieuwe decreet op vlak van de korf van minimaal achttien respitdagen, de bijkomende vergoeding bij het overschrijden van de respitdagen en de opvang buiten de maximaal elf uur voor IKG? Wat is de stand van zaken van de IKG-mix? Er werd een onderzoek en experiment daarover aangekondigd. Hoe ver staat het daarmee? Wat zullen de criteria zijn aan de hand waarvan organisatoren met een IKG-mix ouders kunnen laten doorstromen van een niet-IKG-plaats naar een IKG-plaats? Opvanginitiatieven die IKG ontvangen moeten voorrangregels volgen. In 2015 zou worden nagegaan in welke mate die regels worden gerespecteerd zonder dat er sancties volgen. Is dat al gebeurd en zo ja, wat zijn de resultaten? Wat zijn de knelpunten? Wat is de stand van zaken van de Opvangzoeker? Het bleek dat het experiment daarover niet voldeed aan de verwachtingen van ouders, daarom werd het over een andere boeg gegooid.

In de beleidsbrief staat dat de minister de complexe berekeningswijze van het inkomenstarief wil vereenvoudigen en transparanter maken. Wat moet ze zich bij die ambitie voorstellen? Voor een initiatief met mobiele units voor kinderopvang zijn er enkele gemeenten geselecteerd. Heel wat initiatiefnemers haken af omdat ze zonder IKG de uitbating niet langer zien zitten en het onduidelijk is hoe dit initiatief in de Vlaamse begroting moet worden verwerkt. Wat is de stand van zaken en werkt minister Vandeurzen hiervoor samen met minister Muylers? De zelfstandige opvanginitiatieven hebben het de laatste jaren moeilijk om financieel te overleven. Wordt die financiële leefbaarheid gemonitord? Zo ja, wat zijn de resultaten?

Lorin Parys informeert hoe de onderhandelingen verlopen met herkomstlanden die homoadoptie toestaan. Zal het decreet van 3 juli 2015 op de binnenlandse adopties in januari 2016 in werking treden? Gezien het aantal interlandelijke adopties sterk daalt tot ongeveer zestig in 2014, is het misschien beter om slechts één dienst te behouden. Denkt de minister daaraan?

Freya Van den Bossche vindt het een goede zaak dat de afgelopen maanden gewerkt is en er voortgewerkt zal worden aan een verlichting van de regellast in de kinderopvang.

Wil er voor elk kind tegen 2020 kinderopvang zijn, dan is er nog een hele weg af te leggen. Het is goed dat de minister in 2016 3 miljoen euro wil uittrekken voor nieuw beleid. Hoeveel plaatsen zal dat opleveren en hoeveel daarvan zijn inkomensgebonden? Sp.a acht sowieso meer groei nodig om de doelstelling te halen. Haar bedroeft vooral dat minder dan een derde van de 9,3 miljoen euro inkomsten door de hogere ouderbijdragen, in de eerste plaats het gevolg van het gevoelig optrekken van het tarief voor de laagste inkomens, opnieuw in kinderopvang wordt geïnvesteerd. Ze hoopt dat de minister de komende jaren wel meer dan wat hij de ouders met het laagste inkomen extra laat betalen, in kinderopvang zal investeren en dan zeker in inkomensgebonden plaatsen.

Bij Kind en Gezin staan er enkele besparingen op stapel die nog niet in de begroting zijn ingeschreven. De minister maakt het niet gemakkelijk de begroting te bespreken als hij zegt dat er besparingen komen maar niet wat die precies inhouden. Betekent zulks dat het nieuwe beleid niet volledig uitgevoerd wordt of zitten de besparingen elders? Waar dan wel?

Tot slot herhaalt het lid haar pleidooi voor de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning. De centra moeten tot een derde van de gezinnen die bij hen aankloppen wandelen sturen omdat ze al ver boven hun capaciteit werken. Het gaat vaak om heel jonge ouders en gezinnen in armoede. Tijdige hulp vermijdt grotere problemen later. De financiering is ontoereikend en de minister biedt geen perspectief voor 2016 maar misschien wel in 2017?

Ook *Elke Van den Brandt* doet 3 miljoen euro af als ruimschoots onvoldoende. Biedt de minister op termijn een beter perspectief? Welke invloed heeft de verhoging van de ouderbijdrage? Wenden meer ouders zich daardoor tot het OCMW? Kan het OCMW een tariefverlaging aanbieden? Heeft de minister overlegd met de VVSG over de impact op de OCMW's?

Minister *Jo Vandeurzen* heeft begrip voor de vragen om meer middelen, maar wijst op de budgettaire context. Het is geen geheim dat er bespaard moet worden, maar daarvoor moet ook hier het effect van de taxshift afgewacht worden.

Op 10 december 2016 organiseert EXPOO het jaarcongres over opvoedingsondersteuning, waarop een overzicht zal gegeven worden van wat de Huizen van het Kind allemaal doen. Voorts wordt nagegaan hoe nieuwe ontwikkelingen te stimuleren, onder andere door EXPOO en Kind en Gezin. De buitendiensten van Kind en Gezin bekijken de leemtes en stimuleren (combinaties van) initiatieven. Voor een fundamentele evaluatie is het nog te vroeg. In afwachting worden taken afgestemd, en gaat de administratie na hoe er in de Huizen bredere thema's aan bod kunnen komen en hoe vorming en ondersteuning te organiseren. Tegen het einde van de regeerperiode zouden de Huizen van het Kind gebiedsdekkend moeten zijn, wat niet betekent dat er in elke gemeente een zal zijn.

De Vlaamse Regering heeft een reglementaire basis voor uitbreiding met onder meer enkele criteria vastgesteld.

In afwachting van een grondige hervorming van de buitenschoolse kinderopvang kiest de minister voor continuïteit voor de organisatoren die voordien uit het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten gesubsidieerd werden. De conceptnota inzake buitenschoolse kinderopvang moet na de adviesronde definitief goedgekeurd worden door de Vlaamse Regering.

Hoewel er al heel wat administratief vereenvoudigd is, is de voortgangsgroep nog actief. Momenteel zoekt hij naar kandidaten om de IKG-mix in praktijk te brengen.

De centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning konden in 2015 intekenen op het budget van Jongerenwelzijn, vooral bedoeld om uithuisplaatsing van kinderen te voorkomen, in een samenwerkingsverband tussen de cgg's, de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning en Jongerenwelzijn in de integrale jeugdhulp. De centra zullen zich voortaan ook tot VIPA kunnen wenden.

3 miljoen euro is inderdaad niet spectaculair veel, en bovendien moeten de loonsaanpassingen er deels mee betaald worden. Het is echter niet de bedoeling om in 2016 het aantal plaatsen spectaculair uit te breiden. Het decretale doel, voor 50 op 100 kinderen in 2016 een plaats hebben, wordt gehaald. Van het bedrag dat de Vlaamse Regering voor nieuwe beleid in Welzijn, Volksgezondheid en Gezin vrijmaakt, moet een belangrijk deel de komende jaren opnieuw kunnen worden ingezet in uitbreiding van het aanbod. In de komende rondes is het niet zo dat bestaande initiatieven voorrang krijgen. Bij de omzetting van trap 1-plaats naar een IKG-plaats krijgen nieuwe initiatieven geen voorrang.

De ouderbijdrage voor kinderopvang is gestegen, maar die post neemt ook toe omdat de inkomenstarieven voor vier kwartalen zullen worden opgenomen in plaats van slechts voor drie kwartalen in 2015. Daarbij komt nog dat er meer plaatsen zijn, dus meer ouders die betalen.

Kind en Gezin maakt een studie over de leefbaarheid van de initiatieven, maar de laatste vijf jaar is het overgrote deel van het extra budget gegaan naar de zelfstandige kinderopvanginitiatieven. Doel is een gelijk speelveld te creëren, wat wegens de cao nog niet helemaal gelukt is.

In de loop van 2016 zal de minister eerst een concept en daarna een decreet over de kinderbijslag ontwikkelen zodat de debatten erover in het Vlaams Parlement kunnen starten.

Wat de inbreng van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen betreft, overlegt de minister zeker met minister Muylers. Van bij de start is wie een beroep deed op de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen voor een investering in infrastructuur duidelijk gemaakt dat er niet kon worden afgeweken van het financieringssysteem. Investeren betekent immers niet automatisch het recht op IKG-plaatsen verwerven. Die plaatsen worden toegekend volgens criteria. Door de ESR-regels moet dit nu, zoals wel meerdere initiatieven van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen, in de consolidatie opgenomen worden.

Het krediet van de dienst voor binnenlandse adoptie wordt verhoogd met 100.000 euro. Wat de herkomstlanden die geen bezwaar maken tegen adoptie door homoparen betreft, moet het Vlaamse en federale optreden op elkaar worden afgestemd.

Katrien Verhegge heeft op het directiecomité een presentatie gekregen van hoe de opvolging van de Huizen van het Kind verzorgd wordt. Aan de hand van de decretale opdrachten is een sjabloon opgesteld met enkele indicatoren. Met dat sjabloon zal Kind en Gezin in 2016 een beeld krijgen van wat de Huizen van het Kind precies aanbieden. Kind en Gezin probeert heel wat partners van de eerstelijnszorg warm te maken om mee te werken, onder meer in de prenatale zorg en de preventieve zorg. In enkele regio's is het nodig om wat meer actie te stimuleren. *Katrien Verhegge* kondigt aan dat haar medewerkers verschillende Huizen zullen bezoeken om te kijken welke activiteiten er precies zijn en zo nodig stimulansen te geven. Het is niet zozeer een studie maar wel een monitoringsysteem.

Groen is het niet eens met de budgettaire beperking die de Vlaamse Regering zichzelf oplegt, aldus *Elke Van den Brandt*. Haar partij heeft daarom al een

alternatieve begroting gepresenteerd. Met 3 miljoen euro kan absoluut niet gebeuren wat nodig is. Dat is jammer omdat kinderen een goede start geven en ouders werk en gezin laten combineren, essentieel zijn. Studies tonen aan dat investeringen in kinderopvang zichzelf terugverdienen in andere maatschappelijke winst. Het ongenoegen van de organisaties en initiatiefnemers over de besparingen klinkt alsmäär luider.

Ze pleit ook voor voldoende slagkracht voor de Huizen van het Kind gezien hun talrijke verantwoordelijkheden. Ze noemt er maar één: een rol in de brede instap. Uit de studie zal dan wel blijken of de financiering volstaat.

Freya Van den Bossche begrijpt niet waarom er in de toelichting staat dat er 3 miljoen euro toegekend wordt voor uitbreiding als er ook nog loon met dat geld betaald moet worden.

Katrien Verhegge legt uit dat 1,1 miljoen euro gaat naar de pedagogische en taalondersteunende diensten. Die diensten werden eerst projectmatig maar nu structureel gesubsidieerd. Ze werken vooral voor de kleinste diensten tot achttien plaatsen. De rest van de 3 miljoen euro gaat naar uitbreidingsbeleid.

Voor *Freya Van den Bossche* maakt dat het contrast met de 9 miljoen euro uit de verhoogde ouderbijdrage, vooral van minder vermogende ouders, alleen maar groter.

Voorts weet ze nog altijd niet welke extra besparing de minister in het hoofd heeft. Wordt het uitbreidingsbeleid mogelijks heroverwogen? Of zal de minister op het apparaat besparen? Zonder die informatie kan het Vlaams Parlement niet gegrond oordelen over de begroting.

Minister *Jo Vandeurzen* zal die besparingen trachten te vinden in kredieten die niet onmiddellijk een effect hebben op het terrein. De andere sectoren hebben in 2015 ook bespaard. Het zal zaak zijn om zo selectief mogelijk in te grijpen en toch de doelstelling te realiseren. De precieze besparingsomvang en locatie zal pas bepaald worden als alle financiële effecten van de taxshift bekend zijn. Pas dan kunnen de besprekingen met de sector aanvatten.

Voor *Freya Van den Bossche* maakt dat de situatie nog erger. De minister ontkent niet dat de besparingen het terrein kunnen raken. Voor het argument dat de andere sectoren ook bespaard hebben, heeft het lid geen begrip. In tijden van besparingen komt het er net op aan de belangrijke beleidsdomeinen als Welzijn daarvoor te beschermen. Een regering moet keuzes maken en deze keuze is een rijke maatschappij als Vlaanderen onwaardig.

Minister *Jo Vandeurzen* herhaalt dat de besparingen selectief zullen zijn.

Peter Persyn wijst erop dat de lokale besturen sinds 2011 heel wat extra lasten krijgen. Bij heel wat gemeenten leeft de idee dat de Huizen van het Kind op zich staan. Terwijl het lid pleit voor gezond verstand en efficiëntiewinsten door de Huizen te koppelen met andere instanties.

Het kleinere aantal ligdagen heeft een invloed op de kraamzorg. Elke week verschijnen er noodkreten van jonge ouders in de pers. In sommige regio's zijn er problemen bijvoorbeeld met een permanentiedienst voor vroedvrouwen, die hierin een belangrijke rol spelen. In andere regio's hebben de diensten voor gezinszorg een efficiënt en voldoende groot aanbod kraamzorg. De minister zegt dat de vroedvrouwen betrokken worden bij de Huizen van het Kind. Hij hoopt dat er zoveel mogelijk naar optimalisatie gezocht wordt: het delen van secretariaten

maar ook het vermijden van inhoudelijke overlapping zonder dat op de specificiteit van de zorgtaken ingeboet wordt.

Minister *Jo Vandeurzen* is het daarmee grotendeels eens maar heeft er twee bedenkingen bij. De Huizen van het Kind worden niet als infrastructuur gesubsidieerd dus ook niet met geld van VIPA. De minister ziet de Huizen als een virtueel model, hoewel veel lokale besturen vooral de infrastructuuraspecten ervan zien. De Vlaamse overheid vraagt geen nieuwe investeringen in infrastructuur maar eerder de bestaande gebouwen aan te wenden voor meer functies, dus in hetzelfde gebouw kinderopvang, consultatiebureaus en andere initiatieven onder te brengen.

De minister verwacht van de zorgverstrekkers een meer geïntegreerde en proactieve benadering. Zo zullen op de conferentie van het jonge kind de pre- en postnatale zorgpaden zeker aan bod komen, met een rol voor de vroedkundigen. De waarheid gebiedt de verwachting te temperen dat de Vlaamse Gemeenschap daarvoor een nieuwe budgettaire lijn zal openen. Ze zal wel geld vrijmaken, maar ze beschikt niet over de immense budgetten van het RIZIV.

Net daarom pleit *Peter Persyn* voor efficiëntiewinsten en tegen extra structuren of nieuwe financieringswijzen.

7.1. Gezinsbijslag

De minister kan er volgens *Freya Van den Bossche* niet omheen dat de spilindex in 2016 zal worden overschreden. De vraag is of de minister dan zal tegemoetkomen aan de gestegen levenskosten. De vorige indexsprong noemde de minister eenmalig en volgens hem kwam wat minder uitgegeven werd uiteindelijk toch ten goede aan de kinderbijslag, iets waar pas over geoordeeld kan worden als het nieuwe systeem er is. Is de minister van plan de index opnieuw over te slaan? Zijn daarvoor middelen vrijgemaakt? Of wil hij daarover haar amendement aanvaarden? Als het leven duurder wordt voor gezinnen, is het belangrijk dat de kinderbijslag mee omhoog gaat. Hoewel de bijslag de kosten voor de opvoeding van een kind niet meer dekt, blijft hij voor veel gezinnen essentieel. Recente studies tonen aan dat naarmate landen een groter deel van hun uitgaven spenderen aan kinderbijslag, ze er beter in slagen om kinderarmoede tegen te gaan.

Heeft de minister al wat meer zicht op het nieuwe systeem voor de kinderbijslag? Ze heeft begrepen dat sommige coalitiepartners de universaliteit van die kinderbijslag in twijfel trekken. De minister is het er in ieder geval mee eens de leeftijdstoelage te schrappen, wat het lid betreurt omdat een kind naarmate het groter wordt, ook duurder wordt. Ze hoopt in ieder geval de timing te kennen en mogelijks toch ook enkele andere richtinggevende aspecten ervan.

Elke Van den Brandt heeft de minister bij zijn toelichting horen zeggen dat de Vlaamse Regering zal bekijken wat er gebeurt als de spilindex overschreden wordt, wat dus betekent dat de indexsprong nog niet vaststaat. Of is die aanname fout? Kinderbijslag is een belangrijk instrument om kinderarmoede te bestrijden.

Wettelijk moet er voor 2019 een nieuwe systeem zijn. Als er voordien niets verandert, mist Vlaanderen kansen. Waarom is er nog geen conceptnota als de contouren al in het regeerakkoord staan? Groen is het niet eens met die contouren en blijft pleiten voor een model dat rekening houdt met inkomen en vermogen, zodat de kinderbijslag een armoedebestrijdingsinstrument blijft.

Minister *Jo Vandeurzen* legt uit dat de indicatoren bij de begrotingsopmaak erop wezen dat de spilindex in 2016 niet overschreden zou worden. Als dat toch gebeurt, zal de Vlaamse Regering bij besluit bepalen hoe ze met alle consequenties van de overschrijding, ook op de kinderbijslag zal omgaan. Over de kinderbijslag zijn er geen specifieke maatregelen in het programmadecreet opgenomen.

Uiteraard is er al overlegd over een nieuw systeem, onder meer op interkabinettenwerkgroepen. De kwestie is dat verschillende aspecten aangepakt moeten worden, zoals het uitbetalingsstelsel en de voorwaarden voor de toekenning, waarbij het inkomen wel degelijk een belang heeft voor de sociale correctie. De minister wil ervoor zorgen dat de inkomensbegrippen voor alle inkomensgerelateerde bedragen zo uniform mogelijk zijn, en minstens uit dezelfde bestanddelen samengesteld zijn.

De minister zal proberen om in de loop van 2016 een decreet aan het Vlaams Parlement voor te leggen. Momenteel wordt er nog volop intern gedebatteerd over het concept en de begrippen, aan simulaties is men nog niet toe. Wat de zaken er niet gemakkelijker op maakt, is dat er nog afgestemd moet worden op de aspecten die FAMIFED nog beheert. Er zijn al samenwerkingsakkoorden maar in afwachting van de definitieve overdracht moeten er nog bijkomende gesloten worden.

Freya Van den Bossche vindt in de meerjarenraming evenmin een spoor van indexatie. Heeft de minister de intentie om te indexeren?

Minister *Jo Vandeurzen* legt uit dat in de meerjarenraming de prognoses van FAMIFED overgenomen zijn, gebaseerd op de hypothesen waar elke overheid zijn budget mee raamt. Over zijn intenties herhaalt hij dat bij het overschrijden van de spilindex de Vlaamse Regering zal delibereren over de effecten op de diverse begrotingsonderdelen.

Freya Van den Bossche concludeert dat de minister zal moeten vechten voor de indexering van de kinderbijslag. Ze moedigt hem daartoe aan omdat gezinnen een kinderbijslag verdienen die de levensduurte volgt. Ze vindt het jammer dat een of twee van zijn coalitiepartners indexering niet logisch vinden, zeker aangezien die al een keer overgeslagen is. Ze rekent op de minister om hen van het tegendeel te overtuigen.

8. VAPH

Tine van der Voet vraagt een duidelijke timing voor de transitienota van het VAPH. Zowel de personen met een handicap als de voorzieningen zitten immers met tal van vragen.

Wanneer zal het gebruiksvriendelijke sjabloon, waarmee een persoon met een handicap zelf zijn ondersteuningsplan kan opstellen, beschikbaar zijn?

Welke rol zullen de gebruikersorganisaties in de toekomst spelen?

Zal GIPSO structureel gefinancierd worden?

Is er al een timing om de persoonsvolgende financiering voor jongeren te implementeren? Start de voorbereiding daarvan in 2016?

De multidisciplinaire teams worden gemachtigde indicatiestellers. Staat daar een nieuwe financiering tegenover? Wordt een enveloppefinanciering of een prestatievergoeding overwogen? Zullen alle multidisciplinaire teams deze evolutie volgen?

Wat is de toekomst van onafhankelijke vzw's met waardevolle expertise na 2017?

Hoe worden de instroomkansen van mensen in de andere prioriteitengroepen gevrijwaard?

Welke organisaties die personen met een persoonsvolgende budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke hulp wensen te ondersteunen, zullen worden vergund?

Zal persoonsvolgende financiering combineerbaar zijn met pleegzorg?

Is er al een visie op het recht op intimiteit en relatievorming?

Hoe ver staat het met de evaluatie van de rechtstreeks toegankelijke hulp, aangekondigd voor het najaar van 2015?

Er zijn geruchten dat de thuisbegeleidingsdiensten voor volwassenen rechtstreeks toegankelijk zouden worden. Is daar een timing voor? Welke garanties zijn er dat de doelgroep op deze specifieke ondersteuning een beroep kan blijven doen?

Martine Taelman wil weten hoeveel plaatsen VIPA creëert in de sector voor personen met een handicap. Om welk soort opvang gaat het precies?

Er is 10 miljoen euro uitbreidingsbeleid. Daaraan wordt 5.051.000 euro toegevoegd door een budgetverschuiving. De overige middelen om tot in totaal 18 miljoen euro te komen, zullen er komen door te zoeken naar inefficiënties in de huidige aanwending van de begrotingskredieten. De spreekster vraagt de minister dat laatste nader te preciseren.

Het besluit op de zorgregie, dat een moeilijke evenwichtsoefening wordt, is in voorbereiding. Enkel personen met de zwaarste zorgbehoefte zonder of met slechts een gebrekkig netwerk kunnen een toegangsticket krijgen. Wie al decennialang zorg draagt voor een familielid met een beperking, maakt eigenlijk geen kans wanneer het allemaal te veel wordt. Blijft schrijnendheid het meest prominente criterium? Wordt het jarenlange engagement van het netwerk mee in overweging genomen?

Het is een goede zaak dat jongvolwassenen prioriteit krijgen. Het M-decreet wil dat meer jongeren met een handicap thuis opgroeien en in een gewone school les volgen. Zo komen ze niet in het opvangsysteem voor minderjarigen terecht. Wanneer ze volwassen worden en de school, die hun dagbesteding vormt, wegvalt, gaan ze niet naadloos over op de meerderjarigenzorg, en dat in tegenstelling tot de jongeren die hun jeugd in een voorziening hebben doorgebracht. Als daar geen oplossing voor komt, wordt de vermaatschappelijking van de zorg een schande. Er moet worden vermeden dat wie zelf zorg draagt voor zijn kind met een handicap daarvoor gestraft wordt eenmaal het kind volwassen wordt.

Elke Van den Brandt is geschrokken door één zin uit de beleidsbrief. Er komt zorggarantie voor de zwaarst zorgbehoevenden. Zorggarantie beperken tot de meest zorgbehoevenden, is geen blijk van ambitie. Een overheid die zorggarantie biedt, moet dat volgens haar aan iedereen bieden die met een zorgnood kampt.

In het verslag van de Vlaamse Regering over het Vlaams beleid voor personen met een beperking: invoering van het decreet Persoonsvolgende Financiering (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 54/1 en 2) wordt berekend hoeveel mensen een basisondersteuningsbudget of handicapspecifieke zorg zullen krijgen en hoeveel dat zal kosten. Om alle ondersteuning te organiseren zoals voorgeschreven in *Perspectief 2020* (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 632/1), ontbreekt er volgens

Groen 500 miljoen euro op de meerjarenbegroting. Volgens de sector loopt dat op tot 700 miljoen euro.

Nog ongeacht deze vaststelling, worden de toen gemaakte beloftes gebroken want het tot 18 miljoen euro beperkte uitbreidingsbudget voor 2016, is er niet rechtstreeks. Er is 10 miljoen euro uitbreidingsbudget. Daarnaast komt 5,1 miljoen euro over uit de middelen van de Nationale Loterij. De subsidie van de Nationale Loterij moet volgens het Rekenhof voor aanvullende infrastructuursubsidies gebruikt worden. Om dat budget als uitbreidingsbeleid aan te wenden, zal bijgevolg een decretaal ingrijpen nodig zijn. Bovendien gaat het om een verschuiving waardoor ergens anders een nood ontstaat. Ten slotte wordt 2,9 miljoen euro gehaald uit inefficiënties in de huidige aanwending. Nergens wordt verduidelijkt wat daarmee wordt bedoeld. Ook het Rekenhof heeft daar vragen bij.

Voorts merkt het Rekenhof op dat de transitie impact heeft op de administratie. Het VAPH moet zonder extra middelen een grote inspanning leveren om deze omslag te realiseren en om zich intern te herorganiseren.

Het Rekenhof beoordeelt de informatiewaarde van de VAPH-begroting voor het Vlaams Parlement als nagenoeg onbestaande. De spreekster beaamt dat dit belangrijke beleidsdomein weinig informatie ter beschikking stelt.

Het is belangrijk om te weten wanneer de transitienota beschikbaar zal zijn. Hoe zal het uitbreidingsbudget voor 2016 verdeeld worden? Naast de persoonsvolgende budgetten zijn er de organisatiegebonden kosten. Worden die in mindering gebracht van het totaalbudget? Dat kan ertoe leiden dat het persoonsvolgende budget lager zal zijn dan het huidige budget. Hoe zullen die organisatiegebonden kosten zich verhouden tot de persoonsvolgende budgetten?

Hoe zal het uitbreidingsbeleid verdeeld worden? Wie zal een persoonsvolgend budget krijgen? De beleidsbrief geeft enkele aanwijzingen. Op trap 2 wordt bijvoorbeeld de zwaarste ondersteuningsnood eerst bediend. Welk aandeel van het totale VAPH-budget wordt in persoonsvolgende financiering omgezet?

Het M-decreet zorgt ervoor dat heel wat kinderen met een beperking in het onderwijs en de naschoolse opvang terechtkomen. Er verschuiven middelen van het buitengewoon onderwijs naar het gewone onderwijs. De buitenschoolse opvang van het buitengewoon onderwijs vervalt waardoor kinderen met een beperking in de gewone buitenschoolse opvang terechtkomen. Ondersteunt het VAPH deze extra ondersteuningsnood?

Afrondend vraagt de spreekster aandacht voor het toekomstperspectief van organisaties die provinciale steun genoten. Ondanks talrijke beloftes en initiatieven kan Modem zijn werking niet voortzetten. Door het uitblijven van de provinciale middelen gaat waardevolle expertise verloren. Ook het West-Vlaams Consultatiebureau voor Diagnostiek en Zorg verkeert thans in dezelfde situatie. Het bureau ontvangt niet langer provinciale middelen. Het VAPH zorgt voor tijdelijke financiering. Welk perspectief kan dit unieke en waardevolle initiatief geboden worden?

Vera Jans zegt dat uit de meerjarenbegroting duidelijk blijkt dat 2016 budgettair een moeilijk jaar wordt. Er is 15 miljoen euro uitbreidingsbeleid beschikbaar. De minister maakt zich sterk dat hij daaraan nog 3 miljoen euro kan toevoegen om tot 18 miljoen euro te komen. Ze gaat ervan uit dat de minister daarover meer kan vertellen.

2016 wordt echter een cruciaal jaar in de transitie van theorie naar praktijk. De eerste basisondersteuningsbudgetten worden toegekend volgens het persoonsvolgende principe. Een brede inschaling dient zich aan. De regelgeving van de rechtstreeks toegankelijke hulp wordt versoepeld. Op dit ogenblik krijgen meer dan 46.000 mensen VAPH-ondersteuning. De transitienota wordt een belangrijk document dat de commissie grondig zal bespreken.

Het VAPH-budget bedraagt 1,26 miljard euro. Het Rekenhof schrijft letterlijk: "De begroting die het VAPH aan het Vlaams Parlement voorlegt, verstrekt nauwelijks inzicht in de uitgaven 2016 van het agentschap. Alle kredieten die kaderen binnen de zorgvernieuwing, worden gebundeld in een bedrag van 1,26 miljard euro. De informatiewaarde voor het Vlaams Parlement is bijgevolg nagenoeg onbestaande.". Hoewel de begroting aan alle vormvereisten voldoet, is het volgens Vera Jans moeilijk debatteren wanneer het niet duidelijk is hoe de middelen precies verdeeld worden. Een meer specifieke toelichting zou het debat ten goede komen.

Er zal in 2016 meer dan 21 miljoen euro teruggevorderd worden. 80 percent daarvan wordt teruggevorderd van voorzieningen. De spreekster vraagt nadere toelichting.

Bart Van Malderen is bezorgd over de stijging van het terug te vorderen bedrag. In vergelijking met de begrotingsaanpassing 2015 stijgt het bedrag dat van de voorzieningen zal worden teruggevorderd met 790.000 euro. Hoe verhoudt zich dat tot de begroting 2015? Wat is de achtergrond van deze stijging met 5 percent? Van de personen met een handicap wordt 2,5 miljoen euro teruggevorderd. Dat bedrag stijgt met 1 miljoen euro. 80 percent van het totaalbudget wordt van voorzieningen teruggevorderd, maar de terugvorderingen van budgethouders stijgen meer. Hoe kunnen de stijgingen worden verklaard? Hoe kan de verschillende grootte van de stijgingen worden verklaard? Wordt een besparingsmaatregel doorgerekend? Subrogatie stijgt niet in dezelfde mate.

Een budget van 1,2 miljoen euro wordt ingezet om de PR/PN-verhouding te verbeteren. Deze bijkomende middelen leiden niet noodzakelijk tot bijkomende plaatsen. Volgens welke criteria zal dit budget worden ingezet? Wat zijn de prioriteiten? Hoe verhoudt zich dat tot de vroegere houding van minister Vandeurzen: hij wou de PR/PN-verhouding aanpakken bij de omslag naar persoonsvolgende financiering.

Er is 15 miljoen euro uitbreidingsbeleid voorhanden. Welke disfuncties zullen aanleiding geven tot het bijkomende budget van zo een 3 miljoen euro? Staat dat vast? Hoe structureel zijn die disfuncties?

Jaarlijks stijgt het aantal personen met een handicap en hun zorgvragen met 2,25 tot 3 percent. Het uitbreidingsbeleid voor 2016 is goed voor een stijging van minder dan 1 percent. Deze onderfinanciering van 2 percent in vergelijking met de natuurlijke aangroei zal leiden tot een toename van de wachtlijst. In welke mate zal de wachtlijst eind 2016 zijn toegenomen?

Wanneer zal de transitienota beschikbaar zijn? Is er een plan B? In de rondzendbrief Uitbreidingsbeleid 2014 zijn de categorieën bepaald die eind 2016 een beroep kunnen doen op persoonsvolgende financiering. In 2017 volgt de grote opstap. Kan zwart op wit worden aangetoond dat het extra budget van 500 miljoen euro verworven is? De belofte dat deze middelen beschikbaar zullen zijn, wordt niet bevestigd in de meerjarenbegroting, die bovendien voorzichtig is over de parameters: er is de vluchtelingen crisis, de internationale context, de tegenvallende groei, de olopemde inflatie en de taxshift. Welke categorieën zullen prioritair in aanmerking komen als blijkt dat de extra middelen niet

voorhanden zijn? Wat wel vaststaat is dat, hoewel minister Vandeurzen beweert in 2016 te zullen starten met de persoonsvolgende financiering, het cashbudget niet aan bod zal komen.

Met welke middelen zal ingeschaald worden? Op de apparaatskredieten worden de generieke besparingen toegepast. Er is het uitbreidingsbeleid van 15 miljoen euro. Nergens wordt aangegeven hoeveel mensen ingeschaald zullen worden en welk budget daarvoor nodig is. Tenzij daarvoor geput zal worden uit het uitbreidingsbeleid.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat voor de transitie het tempo van de taskforce wordt gevolgd. Het is de bedoeling in februari 2016 met vorming, opleiding en communicatie van start te gaan. Deze timing is pas zeker wanneer er een akkoord is over de transitienota die op regeeringsniveau wordt aanvaard.

Er is enig voorbehoud bij de budgettaire aspiraties van de gebruikersorganisaties, vanwege het grote aantal. Een regelgevend kader voor alle diverse gebruikersorganisaties is niet realistisch op korte termijn. De bijstandsorganisaties zullen gefinancierd worden.

GIPSO wordt voortgezet maar de ambitie is dat GIPSO zijn ervaring openstelt voor alle mogelijke diensten. Er zouden meer diensten in staat moeten zijn om projecten van ouders te begeleiden. GIPSO moet een plaats krijgen binnen de rechtstreeks toegankelijke hulp.

Al tijdens de bespreking van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap was duidelijk dat de overgang van minder- naar meerderjarigheid tot moeilijkheden leidt. Ook bij het verlenen van prioriteit wordt geprobeerd dat zo objectief mogelijk te laten verlopen. Vandaar de vraag om groepen te benoemen als uitgangspunt bij het prioriteren en de keuze voor de grootste ondersteuningsnood. De maatstaaf is de synthese van de vraag wat gebruikelijke zorg is en hoe zich dat verhoudt tot de reële mogelijkheden. Wat met mensen die zich zelf inzetten om zorg te verlenen? De inschatting daarvan is gebaseerd op de vraag wat gebruikelijke zorg is. Wie meer presteert, mag daarvoor niet benadeeld worden. Eenmaal het systeem op kruissnelheid en in zijn ideale concept is, gaat de norm uit van een andere redenering.

Als het systeem niet op kruissnelheid raakt en als de budgettaire groei niet wordt doorgezet, is de realisatie niet realistisch. Vandaar het meerjarenplan en de decretale verplichting bij aanvang van de regeerperiode een raming in te dienen bij het Vlaams Parlement. Deze raming is door de Vlaamse Regering aanvaard en wordt het groeipadschema voor deze regeerperiode.

Het financieringssysteem voor de multidisciplinaire teams wordt een module waarop prestatiefinanciering wordt toegepast.

Minderjarigen treden op zijn vroegst in 2018 in het nieuwe systeem in. In een eerste fase wordt op de meerderjarigen gefocust.

Theoretisch is de combinatie van pleegzorg en handicapspecifieke zorg mogelijk. De vraag is hoe dat in een ondersteuningsplan vertaald wordt naar netto-ondersteuningsnood.

Er is een oplossing voor Modem. Er volgt op korte termijn een aankondiging over hoe deze expertise en mogelijkheden in de toekomst aangewend zullen worden.

Het West-Vlaams Consultatiebureau voor Diagnostiek en Zorg zal zoals alle provinciale taken overgenomen moeten worden. De gesprekken lopen. Er komt eerst een continuïteitsplan om te starten en daarna een transitieplan om in het geheel te schuiven. Op basis van een objectivering zal worden nagegaan hoe werk kan worden gemaakt van een algemene financiering. Na een periode van stabilisering en de opname in de eigen regelgeving, wordt de verduurzaming in de Vlaamse financieringssystemen gerealiseerd.

De terugvordering bij personen met een handicap beoogt werkkapitaal dat niet gebruikt is bij een aflopend persoonlijkeassistentiebudget. Het grote budget voor de voorzieningen kan worden verklaard door te hoge voorschotten die op het niveau van de geleverde prestaties worden gebracht. Dat is een louter boekhoudkundige operatie waarachter geen grote strategie schuilgaat.

Een visie op intimiteit ontwikkelen wordt een taak voor de nieuwe partnerorganisatie voor seksuele gezondheid.

De plaatsen gecreëerd met de VIPA-buffer worden in 2016 ingevuld met persoonsvolgende convenants.

Budgetten voor anciënniteit, loonevoluties en dergelijke meer zitten niet in het uitbreidingsbeleid van 18 miljoen euro. De overheveling van het budget van de Nationale Loterij is verdedigbaar omdat VIPA ook een andere selectievere strategie zal voeren in de sector van personen met een handicap. Voor 2016 is nog een eenmalig budget nodig. Een aantal evoluties binnen het VAPH zal worden bekeken. Tegen de begrotingsaanpassing 2016 wordt ervoor gezorgd dat dit bedrag er effectief is. Voorts is er nog de taxshift en enkele andere punten. Er zal 18 miljoen euro geëngageerd worden in het uitbreidingsbeleid voor 2016, wat overeenstemt met de meerjarenraming.

Het nieuwe financieringssysteem bevat middelen voor de organisatorische kosten. De taskforce moet zich over deze opsplitsing buigen.

Er wordt onderzocht of de voorschriften voor de begroting van de Vlaamse overheid niet kunnen worden toegepast op de agentschappen met rechtspersoonlijkheid. Wanneer zo beslist wordt, zal de VAPH-begroting anders gepresenteerd worden.

De middelen voor de PR/PN-verhouding vloeien voort uit een afspraak gemaakt tijdens de vorige regeerperiode over de verhoging van het personeelskader in de voorzieningen. Dat budget komt bovenop het uitbreidingsbeleid.

Van de geruchten over de thuisbegeleidingsdiensten is minister Jo Vandeurzen niet op de hoogte.

In de meerjarenraming staat dat in dit groeitraject middelen vrijgemaakt moeten worden voor flankerende uitgaven. Dat zal in 2016 eerder beperkt zijn. Met het raadgevend comité van het VAPH wordt nagegaan wat tegen eind 2016 op het getouw wordt gezet. Er zijn nog geen concrete cijfers of gegevens.

James Van Casteren, administrateur-generaal van het VAPH, zegt dat de werking van de multidisciplinaire teams voor jongeren en meerderjarigen op elkaar zijn afgestemd. Er is onderzocht op welke basis prestaties en verslagen vergoed kunnen worden. Het VAPH heeft simulaties uitgevoerd om te onderzoeken welke financiering kostendekkend is voor de evaluatieverslagen. Daarbij is rekening gehouden met overheadkosten. Dat is vergeleken met de evaluatie van de toegangspoort op basis van het zorgzwaarte-instrument. De resultaten zijn voorgelegd aan het verwijzersplatform en de koepelorganisaties. Op basis van de

inzichten van de koepels zijn opnieuw simulaties uitgevoerd. Op basis van al deze inzichten zijn de afspraken over de prestatiefinanciering per verslag vastgelegd in een besluit.

Begin november 2015 is de voorbereiding van de evaluatie van de rechtstreeks toegankelijke hulp toegewezen aan een extern studiebureau. De eerste resultaten worden verwacht tegen begin februari 2016.

De rondzendbrief voor het uitbreidingsbeleid 2016 is in opmaak. Er is berekend welke projecten uit de VIPA-buffer voor minderjarigen en meerderjarigen in 2016 gefinancierd kunnen worden.

Het VAPH doet er alles aan om de transitie met de huidige apparaats- en personeelskredieten te realiseren. In het VAPH loopt iedereen op zijn tandvlees, maar dat geldt ook voor de sector. De prioriteiten voor de apparaatskredieten liggen vast. Er is het IT-plan. Aanwervingen verlopen volgens het projectplan voor de persoonsvolgende financiering. Oude IT-systemen voor personeelsfinanciering, afrekeningen en voorschotten worden niet bijgestuurd of vernieuwd omdat maximaal wordt ingezet op de functionele analyse van de nieuwe IT-systemen. Alle middelen worden voor de persoonsvolgende financiering gereserveerd in de hoop alles op tijd rond te krijgen.

Er is een communicatieplan dat uit een intern en een extern gedeelte bestaat. Alle VAPH-medewerkers die vanaf 1 april 2016 met de nieuwe inschrijvingsprocedure aan de slag moeten, moeten gevormd zijn. De IT moet getest zijn en draaien. Een grote groep medewerkers heeft scholing nodig om met de nieuwe methodiek mee te zijn. Daarnaast gaat een werkgroep met alle belanghebbenden uit de sector na welke communicatie de koepelorganisaties, gebruikersorganisaties en bijstandsorganisaties plannen om de inhoud ervan op elkaar af te stemmen. De timing van de communicatie-initiatieven moet eveneens gelijklopen.

Er worden reeds heel wat vragen gesteld. Vanaf februari 2016 zal dat nog toenemen. De transitienota moet de antwoorden voorbereiden.

Elke Van den Brandt zegt dat er op dit ogenblik ook al heel wat vragen zijn. Voorzieningen zijn al bezig contracten op te stellen. De goesting om van start te gaan, raakt overschaduwde door de onzekerheid.

Het is eerlijk om toe te geven dat sector en administratie op hun tandvlees lopen. Dat baart zorgen omdat de transitie, die in geen geval mis mag lopen, nog lang niet volbracht is. Timing en budget zijn krap. De verwachtingen zijn hooggespannen. De randvoorwaarden voor een goede transitie zijn volgens *Elke Van den Brandt* niet vervuld.

Veel blijft onduidelijk. Hoe hoog is het budget waarmee de persoonsvolgende financiering van start zal gaan? Hoe hoog is het budget voor de basisondersteuningsbudgetten? Wie zal een basisondersteuningsbudget ontvangen? Wordt er overwogen om met een aantal proefprojecten te starten? Het zou niet slecht zijn op korte termijn lering te trekken uit enkele proefprojecten alvorens het systeem algemeen in te voeren.

Ze dringt aan op een gedachtewisseling over de transitienota, nog voor die definitief is afgewerkt. Het is immers belangrijk dat rekening wordt gehouden met de bezorgdheden van de commissieleden, en dat de signalen uit de sector het beleid bereiken.

Er zou een oplossing zijn voor Modem. Talrijke medewerkers hebben echter al andere oorden opgezocht. De spreekster wil de oplossing het voordeel van de twijfel gunnen. Het zou jammer zijn mocht het West-Vlaams Consultatiebureau voor Diagnostiek en Zorg hetzelfde lot te wachten staan. Omdat men er niet zeker is over werkingsmiddelen in de toekomst, overweegt men personeel te laten afvloeien. Het is belangrijk dat ze snel budgettaire duidelijkheid krijgen over het komende jaar.

Elke Van den Brandt vindt het onaanvaardbaar dat er pas tegen de begrotingsaanpassing 2016 duidelijkheid zal zijn over het beloofde uitbreidingsbudget. Mocht er op dit ogenblik al zekerheid zijn over dat budget, dan zou de begrotingsaanpassing 2016 extra budget kunnen opleveren. Ze vreest besparingen om deze doelstelling te halen in de begrotingsaanpassing 2016. Zal er bespaard worden binnen het beleidsdomein? Binnen het VAPH? Of komen er extra middelen. Het antwoord van de minister overtuigt niet om deze begroting goed te keuren. Bovendien is het beloofde uitbreidingsbudget 2017 veel hoger. Wordt het dan opnieuw wachten op de begrotingsaanpassing 2017?

Bart Van Malderen roept de minister op het Vlaams Parlement ernstig te nemen. Als er op korte termijn een mededeling volgt over Modem, moet het op dit ogenblik mogelijk zijn de beslissing daarover nader uit te leggen.

De terugvorderingen zullen stijgen door ongebruikt werkkapitaal na het stopzetten van een persoonlijkeassistentiebudget. De herkomst van de middelen verklaart echter de stijging met liefst één derde niet. Zijn er zo veel meer persoonlijkeassistentiebudgetten stopgezet in vergelijking met 2015?

De ontbrekende 3 miljoen euro van het uitbreidingsbeleid zullen volgens de documenten uit inefficiënties gehaald worden. In zijn antwoord op de vraag naar verduidelijking heeft de minister het over evoluties. Om de geloofwaardigheid daarvan te kunnen inschatten, zijn meer details nodig. Ofwel zijn de inefficiënties/evoluties ter waarde van 3 miljoen euro welomschreven en kan de commissie erover oordelen, ofwel zijn ze nog niet welomschreven en wordt er gefreewheeld. In dat geval hoeft dat niet meegerekend te worden in het uitbreidingsbeleid.

Dat mag dan een detail zijn, de redenering geldt voor het volledige uitbreidingsbeleid. Zonder budgetgroei kunnen geen stappen vooruit gezet worden. Er wordt verwezen naar de planning in de rondzendbrief Uitbreidingsbeleid 2014. In de meerjarenbegroting, goedgekeurd door de Vlaamse Regering, is geen sprake van de budgettaire opstap. De sensitiviteit van dit deel van de begroting, meer bepaald het structurele en meerjarige karakter ervan, is heel groot. Mocht de Expertcommissie Overheidscommunicatie nog bestaan, dan zou het interessant zijn haar visie te kennen over persmededelingen over hervormingen in de sector van personen met een handicap. Die commissie waakte nauwgezet over het onderscheid tussen aankondiging en beslist beleid. Zeker als er geen middelen tegenover staan.

De spreker vraagt zich af of minister Vandeurzen er zelf nog in gelooft. In 2016 zijn er geen bijkomende middelen voor de inschaling. De systemische en budgettaire big bang in 2017 is 'du jamais vu' maar de inschaling start pas in 2017. In 2016 wordt gedaan alsof er niets aan de hand is. Men doet alsof men die middelen vanaf 1 januari 2017 recurrent kan inzetten. Bart Van Malderen weigert dat te geloven. Erger is dat heel wat mensen uit de sector de minister ook niet kunnen volgen.

Minister *Jo Vandeurzen* heeft van bij de start van deze regeerperiode gezegd dat 2016 een moeilijk jaar zou worden in de transitie. Daar zijn twee redenen voor:

de transitie wordt ingezet en de budgettaire marge is beperkt. Het engagement voor het uitbreidingsbeleid wordt behouden maar samen met het VAPH wordt in 2016 gezocht naar opportuniteiten voor de budgettaire uitdaging voor dat jaar. Een aantal zaken moet nog worden uitgeklaard: de inschaling en het budget van 3 miljoen euro.

Deze oefening wordt uitgevoerd. Met de mogelijkheden die er zijn en in overleg met de sector zal dit geïmplementeerd worden in budgettair moeilijke omstandigheden. De rondzendbrief Uitbreidingsbeleid 2016 moet de sector verzekeren dat het uitbreidingsbudget er zal zijn en geëngageerd kan worden in de loop van 2016.

De besluiten die de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd als voorbereiding op de persoonsvolgende financiering zijn overlegd met de taskforce, via de Vlaamse Regering voorgelegd aan de Raad van State en definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het gaat om besluiten over het flexibel aanbod voor meerderjarigen, de multifunctionele centra of de bijstandsorganisaties. Er is geen sprake van aankondigingspolitiek. De vooropgestelde timing voor de besluiten wordt gehaald. Een aantal moeilijke besluiten moet nog komen: de financieringstechniek en de inschaling. Bovendien is de nota waarin het transitieproces wordt beschreven bijna af.

Dat betekent hoegenaamd niet dat de transitie op automatische piloot wordt doorlopen. In 2016 en daarna volgen nog enkele belangrijke (ook budgettaire) inspanningen. De grootste budgettaire stap wordt – zoals altijd is gezegd – in 2017 gezet.

Minister Jo Vandeuren stoot zich aan de sfeerschepping. Iedereen beseft dat dit een megaoperatie is, die in budgettair moeilijke omstandigheden moet worden doorlopen. Nog niet zo lang geleden werd de minister aangespoord om snel te gaan. De operatie wordt met heel veel overleg in gang gezet. Iedereen weet dat het een moeilijke periode wordt. Er zijn tal van vragen over mogelijke consequenties waar het VAPH nog niet op kan antwoorden. Ofwel wordt de tred aangehouden en is het de verantwoordelijkheid van de minister om de nodige budgettaire marges vrij te maken. In 2016 moet een deel van dat budget uit het VAPH-budget gehaald worden. Het engagement met de sector over het uitbreidingsbeleid en de omkadering wordt aangegaan. De onderhandelingen daarover zullen worden gevoerd.

Er is geen plan B. Als de shift naar de persoonsvolgende financiering thans niet wordt doorgezet, wordt een opportuniteit gemist. Sommigen lijken er genoeg in te scheppen dat er chaos en onzekerheid is. De minister probeert zorgvuldig en in overleg te werk te gaan. Hij rekent erop dat alle parlementsleden begrip opbrengen voor het feit dat een transitie wordt doorgevoerd. Een wekelijkse stop-and-go in het Vlaams Parlement zal tot veel meer moeilijkheden leiden en faciliteert de snelle reorganisatie van de administratie en de voorbereiding van de sector niet.

Kritische vragen over het budget zijn terecht, maar met de sfeerschepping als zou de transitie niet doorgaan kan minister Jo Vandeuren niet akkoord gaan. Er moet voor worden gezorgd dat het budget in 2017 substantieel groeit om de transitie voort te zetten. Het budget voor 2016 moet slechts geleidelijk en wellicht pas op het einde van het jaar ingezet worden.

De verdeling over het basisondersteuningsbudget, trap 2 en de rechtstreeks toegankelijke hulp staat in de meerjarenraming die is goedgekeurd. Hij vraagt begrip voor de moeilijkheden en overleg waarmee een en ander gepaard zal gaan

in 2016. Wat afgesproken en aangekondigd is over het uitbreidingsbudget, wordt gehonoreerd.

Over Modem is de afspraak gemaakt dat de Vlaamse overheid een inspanning zou leveren om ervaring, kennis en competentie op een andere plaats voort te zetten. Modem is in de problemen geraakt door het optreden van de provincie Antwerpen tijdens de interne staatsvorming. Een hogeschool is bereid gevonden Modem voort te zetten zonder dat minister Jo Vandeurzen zelf veel middelen moet investeren. Er hoeft niemand af te vloeien. Vlaamse Regering en provincie zijn overeengekomen dat de Vlaamse overheid ook op dat vlak voor continuïteit zorgt. Aan de verklaringen van minister Homans daarover wordt niets gewijzigd. Na een overgangperiode wordt onderzocht hoe hun expertise ingepast kan worden in de inschalingen en verloning van vergelijkbare activiteiten door het VAPH. Dat is niet meer dan billijk want Vlaanderen kan onmogelijk elk centrum voor ontwikkelingsstoornissen anders financieren. Al is een overgangperiode ten behoeve van het personeel aangewezen. De vorige interne staatsvorming is ondanks vergelijkbare issues goed verlopen. Het is de ambitie dat deze keer opnieuw zo te doen.

Elke Van den Brandt ontkent genoeg te scheppen in chaos en onzekerheid. Als zij voortdurend wordt aangesproken door mensen die met vragen zitten, is het haar taak de minister daarmee te confronteren.

Ze is bereid mee te gaan in de transitie mits de minister zijn deel van de afspraak nakomt. Het beloofde uitbreidingsbudget moet er zijn. Verwijzen naar de begrotingsaanpassing volstaat niet. Omdat het beloofde uitbreidingsbudget er thans nog niet is, is deze begroting ongeloofwaardig.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat in elk begrotingsdocument staat dat het bedrag er zal zijn. Er staat ook letterlijk dat een deel van het uitbreidingsbudget met het VAPH gezocht moet worden in de loop van het jaar.

Elke Van den Brandt antwoordt dat ook het Rekenhof twijfelt aan de geloofwaardigheid. De vrees is dat het budget ten koste van andere VAPH- of welzijnsmiddelen zal gaan.

Minister *Jo Vandeurzen* vraagt daarover te oordelen op het ogenblik dat een en ander wordt geconcretiseerd.

Elke Van den Brandt is de mening toegedaan dat de begrotingsbespreking het aangewezen moment is om daarover te oordelen.

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat een aantal onderhandelingen nog gevoerd moet worden. Voorts is er de taxshift. Hij maakt zich sterk dat het zal lukken. De rondzendbrief Uitbreidingsbeleid 2016 zal geen onduidelijkheid laten bestaan.

Elke Van den Brandt herhaalt dat de begroting op dit punt niet geloofwaardig is. Ze kondigt een amendement aan om dat recht te zetten.

Het is haar taak de minister te confronteren met de onzekerheden en vragen die haar bereiken. Ze is niet bereid een jaar lang te zwijgen uit begrip voor de transitie. Ze wil mensen uitleggen waarom persoonsvolgende financiering een moderne manier is om met mensen om te gaan, maar daarvoor heeft ze bewijzen nodig dat alles goed loopt. Momenteel vreest ze dat het kader en de budgettaire context om de transitie waar te maken, ontbreken.

Bart Van Malderen zegt dat sfeerschepping best wordt tegengegaan door in transparante documenten de gevraagde informatie te geven.

In 2016 zal eigenlijk bijkomend en eenmalig 3 miljoen euro bespaard worden op het VAPH om het uitbreidingsbeleid te financieren. Deze bespreking is het aangewezen moment om aan te geven waarop er precies bespaard zal worden. Het VAPH loopt, zoals andere administraties, op zijn tandvlees.

De vraag over de terugvorderingen is evenmin beantwoord. Wellicht gaat het ook daar om een poging middelen bij elkaar te schrapen.

Het is uitkijken naar de oplossing voor Modem. Iedereen heeft zijn bezorgdheid kunnen uiten. Niemand zal zich verzetten tegen een duurzame oplossing.

9. Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel en Rekem

Er worden geen opmerkingen gemaakt over de Openbare Psychiatrische Zorgcentra Geel en Rekem.

10. Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België

Er worden geen opmerkingen gemaakt over de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België.

V. Stemmingen

Amendement nr. 31 van Elke Van den Brandt en Freya Van den Bossche (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 15/5*) strekt ertoe de vastleggings- en vereffeningskredieten van begrotingsartikel GB0-1GED2AY-IS – interne stromen – Fonds Jongerenwelzijn te verhogen met 30 miljoen euro.

Amendement nr. 31 wordt met 3 stemmen tegen 10 niet aangenomen.

Amendement nr. 32 van Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt en Bart Van Malderen (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 15/5*) strekt ertoe de vastleggings- en vereffeningskredieten van begrotingsartikel GB0-1GFD2AA-WT – Werking en Toelagen – Gezinsbijslag te verhogen met 63 miljoen euro.

Amendement nr. 32 wordt met 3 stemmen tegen 10 niet aangenomen.

Amendement nr. 33 van Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen en Freya Van den Bossche (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 15/5*) strekt ertoe de vastleggings- en vereffeningskredieten van GB0-1GGD2AY-IS – interne stromen – Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap te verhogen met 8 miljoen euro.

Amendement nr. 33 wordt met 3 stemmen tegen 10 niet aangenomen.

Amendement nr. 34 van Elke Van den Brandt en Freya Van den Bossche (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 15/5*) sterkt ertoe de vastleggings- en vereffeningskredieten van begrotingsartikel GE0-1GDD2AC-WT – beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg te verhogen met 10 miljoen euro.

Amendement nr. 34 wordt met 3 stemmen tegen 10 niet aangenomen.

De aan de commissie toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016 (zie opsplitsing als elektronische bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting *Parl.St. VI.Parl. 2015-16 nr. 15/9*) worden bij indicatieve stemming aangenomen met 10 stemmen tegen 3.

Bart VAN MALDEREN,
voorzitter

Freya SAEYS
Katrien SCHRYVERS
Peter PERSYN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

BeIRAI	basiseerstelijnschaal Resident Assessment Instrument
btw	belasting over de toegevoegde waarde
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CAW	centrum algemeen welzijnswerk
cgg	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor Informatie, Communicatie en Vorming in de Welzijnssector
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EVA	extern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
EXPOO	Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning
FAMIFED	Federaal Agentschap voor de Kinderbijslag
FOD	Federale Overheidsdienst
gesco	gesubsidieerde contractueel
G-diensten	geïsoleerde geriatrische diensten
GIPSO	een advies- en coachingbureau dat ouders en netwerken van personen met een beperking, die zelf een woon- en/of dagbestedingsproject willen opstarten, ondersteunt
HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid
HPV	humaan papillomavirus
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IKG	inkomensgerelateerd
IMC	interministeriële conferentie
IMEC	Interuniversitair Micro-elektronicacentrum
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
IT	informatietechnologie
IVA	intern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
KB	koninklijk besluit
k-bedden	bedden in diensten voor neuropsychiatrie voor kinderen in dag- of nachthospitalisatie
K-bedden	bedden in diensten voor neuropsychiatrie voor kinderen
Logo	loco-regionaal gezondheidsoverleg en -organisatie
MOF	als misdrijf omschreven feit
OBC	observatie- en behandelingscentrum
OCJ	ondersteuningscentrum jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OPZ	Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum
PR/PN	saldo tussen de maximum subsidieerbare norm (PN) en het historisch kader (PR)
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
rob	rustoord voor bejaarden
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
rvt	rust- en verzorgingstehuis
SAR WGG	Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
Sp-diensten	gespecialiseerde diensten voor behandeling en revalidatie
UGent	Universiteit Gent
VAK	vastleggingskrediet
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VIVO	Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de Social Profit
VK	vertrouwenscentrum kindermishandeling
vte	voltijdsequivalent

VUB Vrije Universiteit Brussel
VVSG Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten